

Florin Muscalu

LUPOAICA ALBĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MUSCALU, FLORIN

Lupoaica albă / Florin Muscalu ; pref.: Alex Ștefănescu. -
Iași : Timpul, 2015

ISBN 978-973-612-604-8

I. Ștefănescu, Alex (pref.)

821.135.1-1

FLORIN MUSCALU

LUPOAICA ALBĂ

**Îngrijire ediție
Stela Doina MUSCALU**

TIMPUL

Iași – 2015

Florin Muscalu

13 august 1943 – 27.09.2001

Profesor, scriitor, ziarist.

Redactor șef adjunct la „Revista V”.

Secretarul Cenaclului Uniunii Scriitorilor din România – Focșani, de la început (1979-1989).

Debut literar: Revista „Luceafărul” (seria E. Barbu – 1964). Fondator al „Revistei V” și al revistei „Tomis”.

Debut editorial în 1970, cu *Țara bătrânului fotograf* (Editura Eminescu).

Autor a zece volume de poezie și al unei lucrări de critică și istorie literară: *Dicționarul scriitorilor și publiciștilor vrânceni de la origini până în anul 2000*.

Despre opera sa au scris: I. Negoțescu, Al. Piru, Const. Ciopraga, Cornel Regman, Mihai Cimpoi, Laurențiu Ulici ș.a.

Cărți: *Țara bătrânului fotograf* (1970, Editura Eminescu), *Lupoanca albă* (1976, Editura Cartea Românească), *Jurământ pe apa vie* (1977, Editura Junimea), *În hainele scumpe-ale mierlei* (1985, Editura Junimea), *Viața și vremea* (1987, Editura Cartea Românească), *Cartea de origini* (1991, Editura Porto Franco), *Arta ceaiului* (1992, Editura Porto Franco), *Sfântul Aer și prietenii săi* (1996, Editura „Revista V”), *Chipul și Asemănarea* (1998, Editura „Revista V”), *Dicționarul scriitorilor și publiciștilor vrânceni de la origini până în anul 2000* (1999, Editura „Revista V”).

Premii: Premiul Asociației Scriitorilor din Iași (pentru *Arta ceaiului*) – 1992; Premiul „Revistei V” (pentru *Cartea de Argint*) – 1991; Premiul „Spațiul mioritic” al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (pentru *Sfântul Aer și prietenii săi*) – 1996.

Membru titular al Uniunii Scriitorilor din România, începând din 1976.

Jugul privighetorilor

Cea mai stranie și emoționantă imagine folosită vreodată de un poet pentru evocarea lui Eminescu îi aparține lui Florin Muscalu. În poezia *Luna*, din volumul său de debut, *Țara bătrânului fotograf*, publicat în 1970, el face presupunerea că Luna este craniul fabulos-fosforescent al marelui poet. Eram în ultimul an de facultate când am citit această poezie, dar metafora mi-a rămas în amintire. Chiar și în prezent, dacă într-o noapte mă uit la Lună, *văd*, sub puterea sugestiei, figura cosmicizată a lui Eminescu, privind lumea de foarte sus, așa cum obișnuia să o privească.

Încă de la primele sale versuri, apărute în 1964 în revista *Luceafărul*, Florin Muscalu s-a remarcat prin *îndrăzneală artistică* (nu și prin teribilism). Era poet, își asumase firesc condiția de poet, iar strădania lui era să transmită emoții, nu să facă paradă de talent literar. Și mai trebuie spus ceva. Ca și prietenul său de o viață, Traian Olteanu, împreună cu care și-a găsit moartea în 2001 într-un cumplit accident de mașină, era un om responsabil, lipsit de vocația scandalului, care a avut însă mult de pierdut din cauza modului său cuviincios de a trăi. Când l-am întâlnit, odată, la Focșani, la o lansare a unei cărți publicate de Traian Olteanu (cu care am fost prieten și pe care l-am îndrăgit pentru că iradia bunătate), Florin Muscalu era îmbrăcat în costum și cravată, ceea ce m-a frapat. Poeții au de obicei o altă „uniformă”, aceea pe care o ironizează caustic Eminescu:

„Nespălat, neras să umbli,/ Și rufos și deșuchet –/ Toate-acestea împreună/ te arat-a fi poet”.

Împreună cu Traian Olteanu, Florin Muscalu a fondat și condus *Revista V*. Ideea de șef este privită cu mefiență în lumea literară, ceea ce reprezintă din punctul meu de vedere o nedreptate strigătoare la cer. Șeful este, în realitate, servitorul de lux al propriilor săi subalterni, întrucât de obicei el rămâne în redacție să lucreze, iar ei se duc fără griji la o cafea ca să persifleze, în dialoguri spumoase, conducerea redacției.

Florin Muscalu nu avea vocație de șef (avea doar sentimentul răspunderii), vocația lui era aceea de poet. O dovadă printre altele o constituie continuitatea impresionantă a activității lui poetice. O viață întreagă a scris, a scris, a scris versuri, cu o mare mobilizare sufletească. În cărțile de poezie pe care ni le-a lăsat pulsează încă inima lui.

Inițiativa doamnei Doina Stela Muscalu de a alcătui o ediție retrospectivă a operei celui dispărut este binevenită, cu atât mai mult cu cât îngrijirea ediției este realizată cu o remarcabilă competență. Cartea va fi fără îndoială un prilej de încântare pentru iubitorii de poezie, dar și un instrument de lucru indispensabil pentru criticii literari.

Prin dezinvoltura și inventivitatea sa, prin grație, prin aerul că nu doar trăiește, ci se și joacă de-a viața, Florin Muscalu anticipă modul de a scrie al lui Mircea Dinescu:

„Doamnă, aveți părul cam târziu.../ Ați venit la balul meu mascat,/ Din trei cești de aur beți mereu/ Sufletul acesta de bărbat...// Ardeți, doamnă, măștile tăcerii –/ E-o tristețe mare-n omenire;/ Balul nu se mai termină niciodată,/ Ceștile s-au spart de nemurire...” (*Bal mascat*).

Asemănările sunt însă doar fulgurante și se explică printr-un preaplin al tinereții care se revarsă din poezie ca

spuma de șampanie dintr-o cupă de cristal. Există similitudini și cu poezia lui Leonid Dimov sau cu aceea a lui Emil Brumaru, explicabile prin aceeași bucurie tinerească de a scrie poezie. Florin Muscalu are, ca poet, ceva numai al său și anume o *gravitate visătoare*, care răscolește sufletul cititorului sensibil.

Nu poate fi ignorat caracterul livresc al multora dintre poemele sale. Cititul este pentru poet și un mod de a visa. Scriitorii devin în versurile lui personaje de vis. Am văzut reprezentarea onirică a lui Eminescu, iat-o acum și pe cea a lui Bacovia:

„Astă seară dansează domnul George Bacovia,/ Ca un gât de lebădă vie.../ Doamnele vor fi îndrăgostite/ De culoarea lui viorie...// Dansul ne va privi din fereastră/ Ca un foșnet de noapte/ Tăcerea ne va rămâne în ochi,/ Dansul va sui până-n moarte...” (*Dans*).

Această poezie poate fi considerată și un scurt text critic. „Culoarea lui viorie” și „dansul va sui până-n moarte” sunt posibile definiții critice – inspirate – ale bacovianismului.

Un sentiment de pierzanie și melancolie străbate aproape întreaga operă poetică a Florin Muscalu. Poemul din al cărui titlu – *Elegie din țara bătrânului fotograf* – s-a desprins titlul volumului de debut ilustrează această stare de spirit:

„Astăzi sunt mai trist cu-o elegie.../ Fiul meu în viață
vei veni Risipitor...

Cineva ne bate-n geam cu moartea,/ Care are suflet de cocor...// L-am văzut aseară la fereastră/ Pe un cal de limpede gutui,/ Purtând gluga trasă peste pene/ Se uita pe sub aripă amărui...// Avea arme pentru taină ca tâlharii/

Prinse-n brâu cocorul migrator.../ Care dintre voi l-ați împușcat,/ Spre tristețea elegiilor?..."

Versul „Cineva ne bate-n geam cu moartea” este antologic. La fel – versul „Se uita pe sub aripă amărui”. Poetul găsește surprinzătoare combinații de cuvinte, cu care produce un declic în afectivitatea noastră. Ne tulbură. Ne face să rămânem gânditori după ce terminăm de citit o poezie a sa.

Asemenea formulări, nu numai ingenioase, dar generatoare de lirism, apar în multe dintre poeziile incluse în volumele publicate de Florin Muscalu de-a lungul anilor. Poetul pare nepuizabil. Nu se plictisește niciodată și nici nu devine plictisitor. Dacă ar trebui să folosim un singur cuvânt pentru a-l caracteriza, acesta ar fi *prospețime*. Un colecționar de metafore inedite ar avea ce să transcrie din textele sale:

„Am văzut o pasăre de seară/ Cum zbură deasupra mării legi” (*Pasărea*); „Ea se născu din fum de salamandre” (*Semn*); „Se-aud somnambule cărțile în bibliotecă” (*Ediții iubite*); „Toată lumea îmbătrânește de ceva./ Eu voi îmbătrâni din cauza poeziei nescrise” (*La masa de scris*) etc.

Un poem-parabolă despre raritatea poeziei în lume, comparabil cu *Mistrețul cu colți de argint* al lui Ștefan Aug. Doinaș este *Lupoaică albă*, care reprezintă și o profesiune de credință a poetului. Cine ar citi doar acest text și-ar da seama că autorul lui merită să rămână în istoria literaturii fie și numai pentru ardoarea cu care s-a devotat poeziei, pentru un fel de încredere mistică în salvarea prin poezie. Versurile au o muzică a lor, care reverberează amplu și transformă nara-țiunea baladescă în legendă:

„În scorbura foșnind pe fundul mării,/ Cu suflet fumuriu de depărtare,/ Trăiește o lupoaică, poezia –/ Lupoaică albă care nu mai moare./În cer se văd înalt acele

scorburi,/ Deasupra lor cu steaguri trecătoare,/ Când
bufnițele verzi cu ochiul lirei/ Păzesc ținutul așezat sub
mare.// Din veac în veac ea urlă speriată,/ Se-aude pe
pământ o dată la un veac,/ O doare ugerul de fată/ Și doi
copii pot suga deodată.// Târziu se-ntorc copiii străvezii,/
Unul se duce-n cer mai sus de lume,/ Altul coboară pururi în
pământ/ Și între ei lupoanca, vechiul nume.// Azi-noapte,
marea ne cerea copiii,/ Ne apropiem de-acest sfârșit de
veac,/ Lupoanca albă urlă-ndurerată/ Și doi copii așteaptă
vechi și tac.// Foarte târziu, copiii străvezii/ Mult peste noi
trecând în depărtare/ Cu chipurile arse, ca de crini,/ Își vor
trimite ei copii lor în mare,/ Până când sfântă și ca o
mireasă,/ Pe ape-i va pluti cadavrul – fum,/ Când gura ei nu
va mai fi aleasă,/ Nu va mai fi lupoanca de acum”.

Poezia lui Florin Muscalu se caracterizează, paradoxal,
printr-o delicatețe plină de forță. Această poezie te face să te
gândești la un bărbat puternic și tandru, nu la unul efeminat
și narcisist. Sunt versuri pe care nu le-ar fi putut scrie nimeni
altcineva decât el. Iată un exemplu:

„Îți dăruiesc masa mea de scris,/ Seamănă cu un jug al
privighetorilor...”.

Masa de scris comparată cu un jug al privighetorilor...
Doar această comparație să o fi gândit un autor și tot s-ar fi
remarcat în peisajul poeziei românești prin curaj artistic.

Recitind poemele lui Florin Muscalu așa cum sunt
dispuse, în ordine cronologică, în acest volum, putem lua act
de o consecvență stilistică rar întâlnită. Este ca și cum
autorul s-ar fi așezat la masa de scris o singură dată și nu s-
ar mai fi ridicat până la terminarea întregii sale producții
lirice. Se poate sesiza totuși și o evoluție, dar numai de către
un cititor foarte atent, pentru că este lentă și discretă. Poezia
lui Florin Muscalu a devenit în timp ceva mai... enigmatică.

Ajuns la deplină maturitate, poetul tinde să se exprime eliptic, ca și cum nu se mai adresează unor cititori numeroși, ci mai degrabă lui însuși. Unele versuri au chiar un caracter sibilinic:

„Am citit acea carte a morții, încă nescrisă,/ Și totuși, de mine văzută, legată în aurul strâns,/ Și nu-mi mai aduc aminte în ea ce spunea,/ Atât mi-amintesc, că, citind-o, am plâns...” (*Cartea lumii*).

Disparația prematură a poetului mărește misterul. Mesajul său a rămas neterminat. Dar ceea ce a reușit să ne transmită merită toată atenția. Învins ca om, Florin Muscalu este un învingător ca poet.

Alex Ștefănescu

Ca o frază din Hugo

*O, eram frumos și tânăr
Ca o frază din Hugo,
Când v-am spus că răsăritul
E rănit la Waterloo.*

*Prin Balcani e-atâta viață
Și de Dunăre Albastră
A murit un melc aseară
La copii, pe sub fereastră.*

*Nu mai am din urma lui
Decât umbra aurie,
Ca o frază din Hugo
Spusă în copilărie.*

ȚARA BĂTRÂNULUI FOTOGRAF

NEÎMPĂCATELE APE

Bătrânul acela
Trecuse prin două războaie,
Poate de ani, sau de coarnele plugului,
Începuse spre pământ să se-ndoaie...
Primăverile timpurii îl necăjeau
Când apele îi furau din pământ,
Și-ar fi sărit la hotar cu toporul,
Dar apele totdeauna fugeau lunecând...
Azi apele caută să se-mpace cu el,
Să nu-i mai fure pământul vecinii cu sapele,
Dar bătrânul a plecat de-un an,
Să caute apele...

BRACONAJ

Trăiește în munți un ceas străveziu de bătrân
Cu plete de moarte și coarne de cerb sunător,
Noaptea, vremea se prelinge prin ele
Retezate de-un temut vânător...

La noapte va veni, fără-ndoială,
Pe urmele falsului vânat
Cel care râde de noi
Să ne vândă coarnele și arcul visat...

Arcul lui are coama din pletele fiarei,
Trebuie să ne târguim pentru toate...
Altfel vom muri foarte tineri
Fără vremea din coarnele late...

LUNA...

Aseară m-a căutat poetul Mihai Eminescu,
Era alb-fumuriu de frumos...
Pletele lui se surpaseră nalte pe lună,
Numai trupu-i crescuse umbros...

Îmi spunea ceva trist cu-o femeie
Pe care-o iubise la umbra acestui pământ
Pe când se pregătea să treacă-n Arta Morții,
Și se lumina de ziuă-n patru zări de vânt...

Dacă nu mă credeți, uitați-vă la lună,
Ea nu-i altceva decât capul lui omenesc
Ce fumează sfera vie, grea de cosmos,
Și pe care alte plete nu mai cresc...

BAL-MASCAT

Doamnă, aveți părul cam târziu...
Ați venit la balul meu mascat,
Din trei cești de aur beți mereu
Sufletul acesta de bărbat...

Ardeți, doamnă, măștile tăcerii –
E-o tristețe mare-n omenire;
Balul nu se mai termină niciodată,
Ceștile s-au spart de nemurire...

Uite cât de tragic e pământul,
Și e masca mea la acest bal...
Mâine-n zori doar el o să rămână
Surâzând în locul meu mortal...

POEMĂ PENTRU O SINGURĂ NOAPTE

Trec ciudate păsări nemaiauzite –
Au în loc de aripi o lumânare
De aceea se văd stele-n lumea lor
Și se-nvârte-o poartă pe o zare...

Flutură pământul a pustiu,
Poarta urlă-n cosmos străvezie,
Numai păsări zboară noaptea purpuriu
Și se-nvârte-o poartă-n veșnicie...

Vai, închideți noaptea la castel –
Sunt femei în el și-un hram distins,
Eu sunt foarte tânăr și-am visat
Astă-noapte că o pasăre a nins...

ELEGIE PENTRU MELCI

Trupul lor suna fermecător,
Coloram în taină cai albaștri...
Melci cu cap de pasăre visau
În cochilii cu copite ca de aștri...

Și râdea, în vis, spre mine un culbec
Cu ochi galben de delfin de spumă...
Era foarte toamnă și plângeam
Melcii mei cu bube dulci de lună...

Ascultam în seară cum scâncesc
Casele lor vinete de cretă...
Nu mai respirați, să auzim
Cum visează melcii pe planetă...

ELEGIE PENTRU ELEGIE

Aici odihnește Dumitru Tureschi
Mort de o pasăre străbună,
Cu crucea în formă de moarte,
Plângând în formă de lună...

Hoț de-o pasăre-naltă
Stă toamna pe mormânt ca o cruce,
Se lovesc păsările călătoare de el
Și nu pot în văzduh să se urce...

Crucea lui în formă ciudată
A zburat foarte galbenă-n lună...
Toamna, atunci, am văzut că planeta
Era pasărea-aceea străbună...

ELEGIE IMAGINARĂ

Se vedea tristețea-n noi aleasă,
Galbenă de toamnă peste guri...
Nimeni nu voia ca să mai vină
Înspre cavalerul tristelor figuri...

El avea pistoale seci din coarne de berbec,
Capul tragic într-un asfințit înjunghiat,
Și-un pumnal atât de galben ca de vis
Pe mâner avea chiar sufletu-ncrustat...

Tot ce mai vedeți în noaptea asta
Sunt trei stele, despre care nu vă spun,
Noi nu ne vedem, că am murit,
Cavalerul nu mai știe că-i nebun...

CÂINELE DE VÂNĂTOARE

Cheamă câinele acela de vânătoare,
Citește-mi destinul de pe limba lui...
Uite cum îi latră cerbii în suflet
Și el nu mai spune nimănui...

La capătul acela ca într-o ceașcă de cafea
Trebuie să răsară steaua în orbitele câinelui, goale,
Va fi o singură clipă când va mai vedea
Vânătorul cu șoim și cu zale...

Așa că citește-mi acum destinul
Cât am arme și șoim și mister
Și cât știu să te rog...
Auzi cum mă latră câinele-acela din cer...

ELEGIE DIN ȚARA BĂTRÂNULUI FOTOGRAF

Astăzi sunt mai trist cu-o elegie...
Fiul meu în viață vei veni Risipitor...
Cineva ne bate-n geam cu moartea,
Care are suflet de cocor...

L-am văzut aseară la fereastră
Pe un cal de limpede gutui,
Purtând gluga trasă peste pene
Se uita pe sub aripă amăruii...

Avea arme pentru taină ca tâlharii
Prinse-n brâu cocorul migrator...
Care dintre voi l-ați împușcat,
Spre tristețea elegiilor?...

DANS

Astă seară dansează domnul George Bacovia,
Ca un gât de lebădă vie...
Doamnele vor fi îndrăgostite
De culoarea lui viorie...

Dansul ne va privi din fereastră
Ca un foșnet de noapte
Tăcerea ne va rămâne în ochi,
Dansul va sui până-n moarte...

Dansator pe planete străine,
Fumegați de tăcere-n abis,
Astăzi domnul Bacovia
Dansează în vis...

ȚARA BĂTRÂNULUI FOTOGRAF

Patru cobe-au fost îmblânzite
Limbile lor sunt strunele-acestei ghitări...
Palmierul cel tânăr e fiul
Omului cu sufletu-n zări...

Perlele-s negre ca ochii cămilei,
Bărcile lui sunt din os de mamut,
Caii verzi ai tristeții se scutură
Mirosind cu copita în lut...

Trece lumea prin țara de-o vară,
Călăreți cu sombrero pe caii de fum,
După-aceea spre seară cobele mușcă ghitara
Și se duc, ca acum...

LUPOAICA ALBĂ

I PAC

Pasul de-atunci al culorii
Trece, dar unde e oare?
Ca ochiul de pasăre-i lacul
Cu-o lebădă-n el care moare.

Și trece convoiul de unde
Și cântecul tragic, I pac...
Tot pasărea-n cer se arată
Cum trece pe lac.

Și astfel în cer, pe pământ,
Foșnește o lebădă sacră,
Și oameni I pac și I pac
Cu ea spre regatul de lacră...

PASĂREA

Luați loc la cina ne-ntâmpată –
Au rămas doar cupele întregi,
Am văzut o pasăre de seară
Cum zbura deasupra mării legi.

Vânătorii o iubeau cu arcul –
Pentru cine-i zborul lăudat?
Cum zbura, ea se vedea în râuri,
Ei, trăgând cu arcu-n Eufrat.

Cerul nu e-n apă, pasărea nu este,
Arcul iarăși sună stins de vânt
Și din cer o pasăre se-arată
Uneori, în ape, pe pământ.

ORBITOARE VALE

Dacă aş fi fost lebădă,
Ochiul meu va rămânea la despărţire,
V-aş fi povestit ceva
Să nu zăriţi marea vale-n plutire,

Valea demult orbitoare
Din ochii mamelor noastre
Unde se vede un cârd de copii
Ieşind de sub lacrimi sihastre.

CITEȘTE

Cocorii poartă-ascunse-atât de rar
Lacrimi, sub aripe medievale,
Când trec deasupra cerului ei par
Un stol de crini, vechi semne de opale.

Jos, printre noi, veacul întreg plutește,
Oameni privesc în cer și pe pământ,
Un stol de lacrimi tremură-ngerește,
Un stol de păsări tremură cântând.

CLAVECINE SCORBURI

În voliera aceea cerească
Era o viață firească.
Primii visau ziua toată,
Veverițele scânceau ca o fată,
Melcii cântau în scorburi clavecine
Umbra mării devenită ruine.
Mult mai târziu, în depărtare,
Cai albi duceau veacul la plimbare,
Încât voliera părea
Ceea ce și era;
Femeia aceea sărutată în zori
Înainte să mori...

CÂNTAU CE-AVEAU SCRIS

Am văzut cărțile scriitorilor care trăiau cândva
 în Provincie,
Duminica după-amiază, ieșind cu servitoarele
și soldații
 cadeți la plimbare.

Mâncau prăjituri, desigur provinciale,
Și se rezemau la umbra istoriei literare.

Din când în când, luna,
Filele lor se subțiau ca-n vis,
Cântau în orfeline și la înmormântări,
Cântau tot ce aveau în ele scris.

CU MÂINILE LA OCHI

Vine veacul la mine
Cu mâinile la ochi ca un copil bătrân,
Fața lui este oarbă ca luna,
În urma sa păsări rămân.

Trebuie să mă visezi ca să mă poți cunoaște,
Uite lacrima mea ca pe-un mir.
Și bătrânul copil se uită-n lacrimă
ca-n cerul albastru
Și-mi întinde la rându-i o lacrimă și-un trandafir.

Două lacrimi, cu fața spre cer,
Sub care dorm bătrânul copil și poetul
Și-o risipă de lume cântând
Care trece încetul cu-încetul...

SEMN

Ea se născu din fum de salamandre,
Cupe-nchinau în semn de moarte grea,
Și el, îndrăgostit, cu viața arsă,
Își bea cenușa-n umbră dintr-o stea.

Arcu-l puse pe grumazul ei
Și pletele-i sunau în dreptul sorții,
Când păsări galbene cu chipuri de femei
Zburau pe sub aripi cu semnul morții.

Priviți cum se grăbește steaua toată,
Cenușa urlă-n păsările bete –
Se-aude iar un fum de salamandre
Cum curge cupa nopții pe planete.

SERBĂRI

Serbările călcau pe melcii sfinți
Când în cochilii se nășteau aheii
Când delirând coralii se iubeau
Bând mările la Cana Galileii.

Un timp narcotic lumina planeta
Venind pe cai de spirit trei bărbați,
Cu cranii-n loc de clopote la hamuri
În ape coborau înlăcrimați.

E-un chef suprem în mările cu stea,
Coralii au îmbătrânit cu danțul
Și trei bărbați se mai aud și azi
Pe fundul mării căutând Bizanțul.

TREI PĂSĂRI ALBE

Basmul acesta, vai ce artă tristă...
De pretutindenii pomul lăudat,
Pomul ce râde ca un clown în gura mare –
De-atâta râs o lume-a-nlăcrimat.

Eu l-am văzut aseară cum lătra
Și fructele cu chipuri de câini de vânătoare
Cădeau nefericite pe pământ
Și luna le-adormea pe-un țărm de mare.

Spre dimineață, apa era lină,
Pescarii-au adunat pe țărmul greu
Trei păsări albe și un chip de mare
Și chipu-acela susura mereu.

PURTÂNDU-ȘI STEAUA

Tot ce se vede, fiul meu, în față
E-o gintă rară de păuni mirați,
Legăți de-un astru-n hamuri lungi de aur,
Spre răsărit trăgând înlăcrimați.

Chiar umbra lor e-un răsărit în urma
Acelor cozi albastre, prin Balcani.
Și-atunci se-aude-n viața lor cum astrul
Cu largi aripi răsare peste ani.

Păunii merg cu fața către cer
Și-n ochii stinși din nou o gintă rară
Se-aude lunecând spre răsărit
Purtându-și steaua-n fiecare seară.

CU CE STINDARD

În gușa crinului, bolborosind,
Încet, de-a pururi, se așază înserarea,
Cântecul lui înmiresmează umbra
Aceluia care ne trece zarea.

Cu ce plătim, cu ce stindard magnific,
Veninul rar al crinului de seară,
Atunci când trec spre marile imperii
Cei însemnați cu lebăda de ceară?

LA POLURI DALBE

De lebădă, această floare,
Regatu-i colorat în trei mistere
Și un ovar de floare luminează
Ochiul de aur ca un fum de miere.

Pe drumul lui trec pelerini spre seară
Îmbătrâniți, spre un Damasc târziu,
Al ochiului de aur, migratorul
Care plutește-n cer din tată-n fiu.

La poduri dalbe vechi soldați păgâni
Scot coifuri de cochilii cu tăcere.
Ei luptă la intrarea în regat
Pe-un drum al lebedei, cu fum de miere.

ÎN AMINTIREA ȚĂRII BĂTRÂNULUI FOTOGRAF

Se vestejea un veac cu ape vineți,
Castelul cosmic avea ziduri vechi,
Doar păsările i se arătară
Purtându-i steaua galbenă-n urechi.

Trăia în el un prinț al crinilor
Și prin acele țări se desfrunzea
Ținutul unde totdeauna se ajunge
Cu cărțile pe față, vinerea.

Am fost pe-acele trepte arlechin
În Țara fotografului stingher
Și de pe-atunci, în fiecare joi
Se-aude un castel căzând din cer.

EDIȚII IUBITE

Doamnă, cad în neștire cocorii,
Se-aud somnambule cărțile în biblioteci,
Domnișoare bătrâne valsează-n
Ediții iubite, pe veci.

Bizanțul este rătăcitor
Uneori cântă filosofii bătrâni
Și păsările vechi își amintesc
De la Emil Botta sărutări pe mâini.

ÎN VÂRFUL PICIOARELOR

Pretutindeni caut scena coroanei
Știu că a fost pierdută de-un rege pe lungi coridoare.
Dușmanii au găsit-o și s-au uitat la ea
Și-au văzut că era plutitoare.

Au așezat-o pe ape amare
Și s-au dus pe fundul mării s-o asculte plutind.
Pe deasupra lor scena coroanei trecea
Și plângea un popor de argint...

Apoi și-au așezat urechea pe ape
Și o pasăre ca o lacrimă s-a desprins de pământ
Și ei umblă pe fundul de mare
În vârful picioarelor, ascultând...

ELEGIA

SEMNULUI DIN CHIHLIMBAR

În cheagul stins din chihlimbar
Aripa păsării întârzia,
Incinerată ca o altă lume
În viața și în moartea lui de stea.

Cavoul dulce-al păsării amare
Pe ceruri strălucea ca un calvar
Și oamenii, de veacuri, își tot spuneau că-i luna
Cheagul etern din vechiul chihlimbar.

În el se-nmiresma aripa dragă
De-un mir mai tragic, de un chip frumos
Și peste mări, când marea-l ajungea
Semnul era de galben albatros.

Astfel, din arta lumii dureroasă
Deasupra mării, în spre Grecii clare
Corăbii trec cu mirodenii sacre
Și-un semn, de pe pământ, în chihlimbare.

BUNĂ SEARA

Pe sub pământ o fântână bate din aripi ca o pasăre,
Fiul meu răsare în vis.
Uite, doamne, Craii de Curtea Veche
Ascultă cu urechea în paradis.

Eu le cânt leneș dintr-un melc suav
Mințindu-i că acolo este Țara pomului lăudat.
După aceea fântâna-l visează pe Riga Enigel
Adică pe Riga-ce s-a-scufundat.

Stăm pe o râpă și ne odihnim,
Munții-s albaștri ca ochii de taur,
Bună seara, doamnă, și scuzați
Visul acesta de aur.

LUPOAICA ALBĂ

În scorbura foșnind pe fundul mării,
Cu suflet fumuriu de depărtare,
Trăiește o lupoaică, poezia –
Lupoaică albă care nu mai moare.

În cer se văd înalt acele scorburi,
Deasupra lor cu steaguri trecătoare,
Când bufnițele verzi cu ochiul lirei
Păzesc ținutul așezat sub mare.

Din veac în veac ea urlă speriată,
Se-aude pe pământ o dată la un veac,
O doare ugerul de fată
Și doi copii pot suge deodată.

Târziu se-ntorc copiii străvezii,
Unul se duce-n cer mai sus de lume,
Altul coboară pururi în pământ
Și între ei lupoaica, vechiul nume.

Azi-noapte, marea ne cerea copiii,
Ne apropiem de-acest sfârșit de veac,
Lupoaica albă urlă-ndurerată
Și doi copii așteaptă vechi și tac.

Foarte târziu, copiii străvezii
Mult peste noi trecând în depărtare
Cu chipurile arse, ca de crini,
Își vor trimite ei copii lor în mare,

Până când sfântă și ca o mireasă,
Pe ape-i va pluti cadavrul – fum,
Când gura ei nu va mai fi aleasă,
Nu va mai fi lupoaica de acum.

**ÎN HAINELE
SCUMPE-ALE MIERLEI**

EGIPTOLOGUL MIERLEI

Un scrib la sfârșit de mileniu,
Un fel de egiptolog al mierlei,
Face cu o crenguță câteva semne pe nisip,
Ca și cum ar scrie o operă...

Tot scrisul e mai puternic,
Dacă mierlele urlă ca o haită,
De o stranie bucurie, văzând,
În acele semne, romanița ochilor ce le poartă...

Dacă, după aceea, acolo a crescut o pădure,
E pentru că mierlele au clocit semnele.
Pe putredul nisip și din el
S-au ridicat metafizicii arbori...

Iată ce poate face o crenguță
În mâna unui învățat
Un simplu scrib orb, la sfârșit de mileniu
Egiptologul mierlei...

UN COPIL FERICIT

Un copil fericit privea universul
Ochiul lui are viața rămasă în cer,
Amintirea privirii se-arată,
Amintirea copilului blând-efemer...

Deseori primăvara sau toamna târziu
Un portret din vechi aștri apare pe cer
Un copil fericit privind universul,
Un copil ne privește din cer...

Zâmbetul lui îl simțim uneori,
Chipul său e amar-fericit,
Luminat de tăcere în zori,
Un copil infinit...

El se joacă-nșirând iar planeteii
Construind un portret de copil fericit
Ce privește cântând universul
Ca un veac început și sfârșit...

Un copil fericit privind universul,
Un copil fericit...

ÎNSTELAREA

Bătrânul bibliofil stă la masa de scris
Ca o hieroglifă cerească. Porțelanul lui are ochi
Înăuntru, deși este orb
Poți vedea prin el. Ca prin ceru-nstelat...

Poartă un lujer în stânga
Dreapta se termină-ntr-un craniu abstract
Ținut lângă inimă. Un fel de mileniu,
Un cheag cât craniul ceresc.

Această mare lentilă
Poate orbi constelații întregi.
Și, iată, pe masa de scris,
Hieroglifa-i cerească
Un fel de mileniu, un cheag,
Înstelarea, craniul ceresc.

PRIVIGHETOAREA CĂRȚILOR

Se înalță molia dintre cărți
Ca privighetoarea-n câmpie
Dulcile morminte-ale poezilor și filosofilor
Îmi rănesc pereții,
Tu vii printre ele.
La lumina lor au loc petreceri,
Dimineața câinii de vânătoare
Se aud nervoși pe poteci,
Ornamente iconografice indică
Cimitirul,
Veacul e obosit, mai departe...
Poate vede privighetoarea cărților mai departe...

ÎN INIMA CÂMPULUI, LA ASFINȚIT

Scorbura, un mic amfiteatru
Prin care cântă în vis o privighetoare.
Doarme de veacuri în ierburi, cochilia-i
Catedrală în înserare...
Din depărtare, foc părăsit,
Un fum subțire; melcul galeș ce mai tresare.
În inima câmpului, la asfințit,
Guşa aceasta, fumegând, de privighetoare...

CRANIUL VISĂTOR

lui Al. Philippide

Cum i se vede craniul din făptură
Atât de singur și de omenesc.
Că păsările i s-ar așeza pe umbra-i,
Coroană scumpă-a celor ce trăiesc.

Și poartă răsăritul într-un văz
Și veștedul apus în ochiul frate
Și-n gură lăcrimând cuvinte sacre
Acelea dintre viața lui și moarte.

El nici nu merge, el tresare doar
De spiritul cel bun și de cellaltul, straniul,
Și se zărește ca o amintire-a lumii
Cum în făptura lui visează craniul.

TRIFOIUL FLORII DE LILIAÇ

Bătrâna susură ca un izvor
În umbra veche.
Este aproape surdă,
Clipocind când vorbește.
Rareori se reazemă de ceva,
Ca acum, de trifoiul florii de liliac.
Dincolo de bătrânețe, nu se mai știe nimic.

CHIH LIMBARUL

Ea fumea o sacră paloare...
Un sărut ferecat într-un vast chihlimbar,
Atâta din ea pe pământ mai rămăsese
Un sărut, după un veac de iubire-n zadar.

Tot ce știau, muritori ca și ei,
Îndrăgostiții, învățații livrești,
Că la marginea mării, ca la marginea lumii,
Sărutul ei șase chihlimbare cerești.

Și dacă vreodată – și-aceasta-i o singură dată în veac –
Veți vedea o flamură albă în chihlimbarul lunar,
Acesta-i sărutul despre care eu scriu,
Un sărut după-un veac de iubirea-n zadar.

PORUMBELUL SĂLBATIC

Porumbelul sălbatic ce ți l-am trimis
Cu scrisoarea legată de grumazu-auriu
Este prinț. L-am ales dintre mii,
După zboruri prelungi. De aceea e viu.

Este șchiop. Nici nu poate să meargă.
Și lin cocoșat. E un fel de dispreț.
Căci chiar el e-o cocoșă ce zboară,
E-o lumină cu aripi, fără preț.

Și totuși așteaptă-l, el poate vorbi
Și poate zbura. Dar ajută-l să zboare!
E-un prinț-cărturar-zburător. Și
Nici n-ai văzut un porumbel citind o scrisoare...

CAII DIN PARC

Doi cai se sărută ca doi îndrăgostiți peste veac
Șeile lor străvezii poartă umbra ușoară,
Calul alb se surpă sub un aur de fată
Calul galben duce-argintu-i povară...

Gurile lor rătăcite-s în dragoste
Gâtul le flutură cu pletele-n arc
Doi cai, pe pământ, trăiesc ca și oamenii
Doi cai s-au îndrăgostit într-un parc.

Stau tineri, bătrâni, împietriți de ce văd,
Calul alb, calul galben ca vinul
Se sărută-ndelung, până ce
În trifoi își adună-n paloare pelinul...

Susurând ca trecutul prin vieți
De deasupra, din șeile caste,
Peste caii zdrobiți de iubire,
Două umbre de oameni, albastre.

Nimeni nu vede peste ele-arde veacul,
Trag de frâie și pinteni coboară,
Și în fața mulțimii
Doi cai se sărută pentru prima și ultima oară...

CÂT CITIM

– Ce citești în suferința pulberilor,
Trecătorule, ce porți raza grea pe față?
– Coama vulturului, în văpăi cerești,
Mă orbește dis-de-dimineată.

– O, ce-albastră scorbură, bolborosind,
Sub aripele atât de chihlimbare...
Mult înalta luminare de pe munți
Ca o miere-abstractă îl ridică-n zare.

– Peste raza ce-o trăim
Și ne stă în față
Doar o clipă, cât citim,
Pulberea se-nalță...

COPILUL FLAMINGO

Stă un copil și
Dintr-o dată, pe drum,
Îi apare veacul în cale...
Copilule,
Unde îți este depărtarea?
Veacul merge înainte,
Ce poate răspunde copilul?
Veacul trece ca un Flamingo,
Copilul Flamingo...

INSCRIȚIE NECUNOSCUTĂ

amintirii lui Mihai Sabin

E bine că în orașul Dumneavoastră
Trăiește un poet.
Deseori, el poate fi văzut,
Noaptea, târziu,
Trecând pe un cal alb,
În galop, pe o sârmă de circ,
Deasupra orașului.
- Harap Alb, Harap Alb!
Urlă lumea...
Calul se prăbușește,
Anunțând că în orașul Dumneavoastră...

ÎNFLORIRE

Bătrânii lirei, vechi oșteni sihaștri,
Vorbind, ca totdeauna, de războaie,
Și ascultând în craniul lirei
Umbra de mare care îi îndoiaie,

Se-ntorc târziu; pe vechile sandale,
Pulberi de aur, vechi filosofii,
– Cresc o ruină care-i duce-n vale
Și ei, în vale, înfloresc de vii...

BIBLIOFIL

Jumătatea ți-e prinsă-n văzduh,
Capul tânăr în cer doar trăiește,
Și cealaltă, mergând pe pământ,
Are litera vremii, citește

„Parcă întorc o filă de carte,
Genele ochilor tăi răsfoind în zadar
Și nu mă mai satur de moarte
Eu, bătrân bibliofil aurar...”

LA MASA DE SCRIS

Am albit dintr-o dată scriind această poezie
Călcam parcă pe surâsul celor ce mor
Cu marea teamă să nu fiu observat,
Ca un hoț printre rândurile versurilor.

Toată lumea îmbătrânește de ceva.
Eu voi îmbătrâni din cauza poeziei nescrise
Și sunt încă tânăr din cauza ei,
Trăind printre gunoaiele acestor manuscrise.

Sunt fericit în acest Îndelung al tinereții,
Fericirea Filosofiei – ce vis!
Am albit dintr-o dată scriind această poezie,
Am albit la masa de scris...

13 AUGUST

Singură, cu câteva cărți în față
Această femeie tânără
Citește iubind.
Vara vine ca o lumină trecută
Peste glasul ei auriu
De copil întârziind vremea.
Întâmplător, dintre cele trei cărți,
Una îi cade în cer...
13 august
Viața e pe sfârșite,
„Nu râde, citește-nainte...”

EA, CU GHETELE VERZI

Vecinul trage, din fantezie,
Cu pușca de aer comprimat în tine,
Mergi prin piața publică
Și îți cade de la balcon frumusețea unei femei în cap,
Te îndrăgostești la o vârstă limpede
Și râd adolescenții clăpăugi,
Vorbești pur și simplu, și
„Ea are ghetele verzi
Trupul ca o viespe încă amorțită
De florile primăverii,
Parcă râde când merge...”
Toate acestea, un fleac pe
Lângă poezia
Ce trece mereu pe lângă moarte...

LANUL RAPIȚEI

Stau cele două privighetori
Ce nu se văd
Pe rotundul, cafeniul sânilor de femeie.
Dimineața se înalță pe sub cămașa de borangic
Umbrele lor pământii,
Iată lanul rapiței
Din care se hrănesc înainte de a adormi
Somnambule, gușele lor încordate de cântec...

REGINA BĂLȚII

Prin boarea nopții, subterană,
Regina bălții-i suverană
Și colcăie de frumusețe.
Regatu-i putred de blândețe
Stau peștii scumpi de la intrare
Solzii verzui să ardă-n soare,
Pe lespezile lor stângace
Regina-ncolo și încoace,
Cu treburile prin regat
Să nu poți zâmbetul să-i numeri
Și boarea nopții, subterană,
Reginei ce nu șade-n strană
Luminății din chihlimbare
Bucăți de lună și de soare,
Pentru regatul apei joase
Urnesc iar turma de țestoase;
Cămile mici și cocoșate,
Broaștele sfinte din cetate.
Căpițele cu iasomie
Înmiresmând de veșnicie;
Bătrânii somni însingurați,
Ei, vulturii înrouați,
Boncăluiesc sub scunda apă
Ca iasomia să-i încapă.
La malurile lor aceste

Păduri de naiuri vechi, celeste...
În fagurile romanițe
Dorm austerele domnițe
Ce cântă totdeauna-n zori
Și se numesc privighetori.
Regina bălții le visează
Noaptea în somn și aiurează
Trec prin regatul galbenei poiene
Secole stinse-n vremile alene,
Și în albastrul care-o înconjoară,
Regina se-adâncește timpului, spre seară...

ELEGIA MARELUI AUZ

lui Cornel Regman

În mijlocul mării aceleia
Un melc ca hipnoza răsare prin veac,
Păunii se-nșiră la intrarea în scorbură
Și lebede negre plutesc fără lac...

Acolo chiar timpul ascuns printre ei
Aleargă-n galop ca un semn pământesc
Păunul rănit sub floarea de tei,
Însemnat lângă tâmple cu semnul ceresc...

Popoare de melci, viețuind fără nume,
Cu aripi din cochilii de gală,
Își închipuie viața din lume
Sub coroana pământului nostru, astrală
De polenul de crin, de un vânt vioriu
Melcul tânăr are fața brăzdată.
Când se întoarce din ape e parcă pustiu
Are chipul lunii ce nu se arată...
Dacă-l ții în ureche știi veacul
Ce-a trecut, și pe cel care vine,

De ce plângea păunul din el, de ce fuge
Lebăda neagră pe ape-n vechime,
Dacă-l ții ascuns la ureche-ntr-o parte e luna,
În cealaltă e soarele sfânt,
Dacă-l ții la ureche,
Și nu mori ascultând...

AUTOPORTRET

Întâi o să-mi așez melancolia
Ca pe un soclu alb pe sub sandale,
În mână voi purta un glob adevărat
Și-n spate norii bibliotecii ideale.

Voi cugeta uitându-mă la lume,
Doar din priviri atunci ne-om înțelege,
Globul pământului în mâna muritoare
Se va roti după o altă lege;

Soarele lui atunci va înnopta
Să-și lumineze calea-ntunecată
Și eu, întâiul om va trebui
Să-nvârt pământu-n jurul soarelui încă o dată.

O să vă chem la mine în tăcere
Să-mi dați puterea vieții voastre și a mea.
Pământul, cel mai drag, al nemuririi,
Pământ al morții, viața lui de-o stea!

De n-am să-l pot urni așa cum vremea,
Să-mi ardă biblioteca-n veșnic foc,
Pe cerurile-n care veacuri ne-nconjoară,
Să nu mai am ce pune-atunci în loc.

Decât o rază din pictura-aceasta
În care port un glob adevărat,
Și nici bătrân, dar nici chiar tânăr foarte
Cu dragoste și ură m-am pictat.

POEM ISOSCEL

Poem isoscel, coborâtor din moarte,
Cu sfinte daruri, viețile ascunse
Ale poezilor ce au zărit în carte
Acele veacuri ce acum sunt duse.

Așază-te la țărării imuni
Ai trecătoarei vieți spre poezie
Lângă prăpastia acelei sfinte luni
Ce te-a visat în grea melancolie.

Să pot îngenunchea la cerul tău
De artă, luminoasă castitate,
Acolo unde este cel mai rău
În latura-ți dinspre eternitate,

Căci vechi bătrâni ai lirei luminează
Să vadă celelalte laturi, care scad,
Ce grele sunt acele grinzi care visează,
Și de puterea poeziei ard...

O adiere mână foile lăsate,
Pâlcuri de dor parcă vedem departe
De-aicea, din poemul isoscel,
Atât de viu coborâtor din moarte...

FLOAREA-SOARELUI

Melcul sihastru-i sub pământ
Coarnele lui visează vânt,
Balele lor, oglinzi clăbuce,
Prin scoarța câmpului ajung să urce.
Din ele floarea-soarelui răsare
Ca-ntre bărbați o fată mare;
Convoi de aur în tulpină
În vârfuri susură rășină
Chihlimbarii și semincere,
Semințele cresc în tăcere,
Și, dimineața, când răsare,
Pe ceruri soarele din floare,
Melcul rotește în pământ
Coarnele lui de veacuri stând,
Planta-și întoarce capu-n cer,
Devine galben emisfer.
Stoluri de-albine grase și gurmănde
Vin din ținuturi policandre
Și așezându-se pe floare
Se urcă-n cer tremurătoare,
Uleiul dulce curge des, albinele din ceruri ies,
Floarea se-ntoarce, cea din cer s-a dus,
Și răsăritul trece spre apus.
Melcu-i bătrân, de sub pământ,
Se vede-n floare luminând

Și capul plantelor de fată
E-o scorbură înmiresmată.
Gușteri de crin cu solzi olane
Ling floarea sacră de broboane
Chihlimbarii și semincere.
Semițele scad în tăcere.
Din ele iese-n primăvară
Lanul de melci ca de secară
Și care-n scorburi o să poarte
Pe floarea soarelui din moarte,
Lujerul ei curat din zori
Mâncat de-albine și privighetori.

CERÂND GRÂU ȘI ROUĂ

Cum cădeau spre răsărit aripile,
Ei vâsleau cu mare îndurare,
Ca și cum zburau numai pe noapte,
Cerând grâu și rouă de la soare.

Trupurile erau sfinte, ca de iască,
Doar aripile trăiau cu-adevărat;
Erau fluturi uriași, ce mai zburaseră,
Care de milenii nu au mai zburat,

Și dormiseră cu fața la pământ,
Să le crească greu polenul vechi, ceresc,
Pe aripile-amorțite-n frumusețea
Celor care sunt și mai trăiesc.

Când cădeau, cutremurau pământul
Aripile-n colburi se lăsau...
Însă cei ce se-ntreceau de-a zborul
Dincolo de viață mai zburau.

Ca o ceață-n răsărit aripile...
Ei zburau cu mare îndurare,
Și dacă se văd pe cer cărări de sânge,
Este semnul c-au ajuns la soare.

BOCET IDILIC

Nuci și castani,
Proștii mei dragi leviathani,
Voi trăiți mai multe
Sute albastre de ani...
Vin în fața coroanelor voastre
Și mă înclin la curțile pădurii
În hainele scumpe-ale mierlei
Însingurat de cântecul literaturii.
Stau în genunchi un secol
Al doilea, măriți-mi viața voi,
Ca încă o sută de ani
Să mai stăm în genunchi amândoi
Să ne schimbăm hainele cu verdeața
Lumii adevărate, de-apoi.
Puteți să mă alegeți ucenic
Să-mi dați în sfântă păstrare
Acel mare nimic
Care nu cere de mâncare
Turma de cântec cu liliac
Pe cerul gurii de pit-palac,
Vestejirea jilavă a ciocârliei
Încărunțind drumul veciei
Călușarii acelor aripi încercate
Din tinerețe, în singurătate,
Gura de aur a mierlei pustii,

Razele ei aurii...
Nuci și castani,
Proștii mei dragi leviathani,
Voi trăiți
Mai multe sute albastre de ani...
Stau în genunchi un secol,
Al doilea măriți-mi viața voi,
Ca încă o sută de ani
Să vă mai pot ruga să trăim amândoi...

JUGUL PRIVIGHETORII

Îți dăruiesc fumul din raza
Unui fir de păr.
Seamănă cu aburul ce iese
Din gura privighetorilor iarna.
Îți dăruiesc zăpada acelei lacrimi
Prin care ți-ai văzut răsăritul.
Îți dăruiesc legea poemului său.
Îți dăruiesc masa mea de scris,
Seamănă cu un jug al privighetorilor...

CHIHLMIBARUL DE-ARIPI

Lebăda aceea care tocmai zbura
Purta sub aripi umbrele îndrăgostiților
Iviți din întâmplare la marginea mării.
Era de acum somnambulă de zbor.
Nici o clipă aripile nu i s-au mai odihnit de atunci,
De când a văzut cum sub ea
Oamenii aceia tineri se sărutau zguduiți,
Simțind în zare cântecul albastru al morții,
Bătrâna lebădă se prăbuși cu aripile desfăcute,
Ca o amintire a tinereții un abur ciudat
Continuă să tresară pe cer sub forma păsării,
Cât ținu veacul, în depărtare, se mai vedeau
Umbrele acelor îndrăgostiți
Ca într-un chihlimbar de aripi...

CLAVECINE SCORBURI

În voliera aceea cerească
Era o viață firească.
Primii visau ziua toată,
Veverițele scânceau ca o fată,
Melcii cântau în scorburi clavecine
Umbra mării devenită ruine.
Mult mai târziu, în depărtare,
Cai albi duceau veacul la plimbare,
Încât voliera părea
Ceea ce și era;
Femeia aceea sărutată în zori
Înainte să mori...

CONSTANȚA

lui V.P. Pati și Ermil Rădulescu

Îți mai amintești micul amfiteatru
Din ochii păunelor,
Coadă lor orbitoare,
Heraldica penelor,
Răsăritul?
În timp ce prin metropola de provincie
Se țineau prelegeri...
Peste noi, ca și azi, Marea Neagră,
Trufașă coada acelor păune,
Orbitoare, heraldica penelor Răsăritului...

LAMENTAȚIE SPRE LUPOAICA ALBĂ

Îngenunchez bătrân de tinerețe,
Domniță poezie soarta mea-i
A fiului de împărat pe care
Tu niciodată nu îl cunoșteai.

Eu ți-am zărit prin râpi răsăritene
Picioarul dalb, atuncea când erai
Lupoaică tânără la început de vreme,
Când cu atâta drag mă sfâșiai...

Îngenunchez la curtea-ți scorburoasă,
Pe un cocor de urlet înnoptez,
Acum-mi lingi tu rănille, Lupoaică
Acuma când, iată, îți îngenunchez...

CELESTA MOLDOVA

Spiritul lor face cerul albastru deasupra Moldovei
Din inima lor crește o floare ca un stejar,
În crengile ei păsări line-nnoptează,
Celesta Moldovă, melancolie și har...

Privighetori uriașe cât lebăda
Toamna târziu vin în stoluri anume
Puii lor cresc în găoacea de clopot
Prin vechile ctitorii uitate de lume.

Gângurind, ele cântă în cosmos,
Penele lor sunt floarea de tei,
Și țăranii celestei Moldova
Sunt chiar spiritul cerului ei...

PĂUNII

Înaintând cu albul cap plecat
De-o viață dăruți visătoriei,
Pe-un câmp de rouă tulburi ei dansau
Un fel de menuet melancoliei.

Pășeau în pâlc și oamenii-i priveau,
Și cozile – un lanț de munți în seară –
Chiar dansul propriu îl întunecau,
Păunii-aveau paloarea toamnei, rară,

Ca o armată pasul îl băteau
Înaintând cu albul cap plecat,
Și după muzica aripilor dansau
Păunii, care niciodată n-au dansat...

CĂLĂTORI

Călători de demult, ne oprim,
Punem cerul urechii pe ceruri divine,
Vuiesc stele în ele, pe pământ
Luminează urma razei ce vine.

Înțelepții cutremură raza,
Nu-i găsesc început și sfârșit.
Și, râzând, tot gândind la aceasta,
Și râzând, au murit...

SINGURĂTATE

Te întorci, mereu râzi,
Ții în palme o piatră ovală,
Ca-n vechime știi lumea
În piatra aceea filosofală.

Raza lunii în ea putrezește,
Micul cavou, paloarea veciei,
Poate singură-n lume tu ești
Însingurată de dragul filosofiei...

PIATRA FILOSOFALĂ

- Ce mai scoate poetul din mână?
- O incinerare divină
Din mileniul trecut,
Un faraon necunoscut,
O piatră filosofală
Scorbura pală -
Chihlimbarul cel viu
În care doarme moartea auriu...

MARELE ȘANTIER

Șantierul acesta nu poate fi terminat...
Cum să mai construiești cerul încă o dată?
Câtă risipă de lume, câtă viață,
Câtă moarte adevărată...

Chiar dacă ne-am jertfi ochii,
Cerul lor atât de albastru,
Nu am putea din nou înălța
Construcția-aceasta ca un dezastru.

MELANCOLIA DIN VARĂ

În abatoarele de cântec ale mierlei
Curge sângele. Primăvara-i pustie,
Sub umbrele-i ce au rămas după cântec
Arde iarba liliachie.

Cărăruia de liliac înnoptat
Pare o fâneață augustă de chihlimbare,
Zburdă prepelițele în hamuri de raze
La trăsura melcilor care

Țin răsăritul în starea cerească...
Se cunoaște după mugetul sfâșietor
Ce iese din micile scorburi;
Melancolie în această vară a taurilor...

CHIHLMBARELE NEGRE

Vocile lor sculptau aerul
Erau pregătite pentru nemurire
În fața codrilor, toamna,
Cârduri întregi, ca o umilire.

Până când într-o zi frunza rară
Stătea în ele tupilată
Și nu se vedea codru-adiind
Și nu se știa cine-o să bată

Din crengi, ca din aripi înverzite;
Cine trebuie să moară, care parte e vie,
Și atunci mierlele, chihlimbarele negre,
Au făcut explozie de melancolie...

VALEA PRIGORIILOR

Elegia, valea prigoriilor scorburoasă,
Construcția craniilor în nucii-nstelați,
Vânturi de sud golesc cochiliile
Pe calea de aur a melcilor înfășurați.

Bătrânii asceți, încovoiați ca niște litere
Mângâie viețile lor auriu.
Pe calea prigoriilor scorburoasă
Strălucesc craniile nucilor, viu.

Elegia, piatră funerară de hotar...
Trec moldovenii cu alpinele căruțe târzii,
Cu cai înhămați, cu câinii bogați,
Pline de craniile chihlimbarii...

IMAGINAȚIA PĂSĂRILOR

Gura ta albatros zburând prin spiritul toamnei,
Stolul cănărițelor ca un roi de viespi trecătoare
Câmpul melancoliei; osuara mierlă lovită
sub soare...

La marginea lui, marginea
Acele triumfuri totdeauna iluminând...
Fericirea filosofiei de a trăi imaginația păsărilor.
Peste toate acestea, albatrosul gurii tale, zburând...

PUTEREA LUNII

SCRISOARE DESCHISĂ POEZIEI

Aflați, scumpă Doamnă,
Că eu sunt bine, ceea ce vă doresc
Și Dumneavoastră...
Moara de vânt pe care o aveți
A trecut la Muzeul Lebedelor,
Ca o râpă de trandafiri.
În preajmă, tuberculii cartofilor țin răsăritul,
Ceea ce vă doresc și dumneavoastră.
Dar în lanul de in,
Plantă scumpă Moldovei,
Am văzut deasupra florilor
Incinerat-albastru zburând
Un mic stol de ouă pestrice,
Roua albă din fum...
Nu erați dumneavoastră?

INIMA AFLATĂ ÎN OAMENI

Acest nod gordian
În amintirea oamenilor ce au trecut
Trebuie tăiat sub opale
Lacrimă de mercur a marelui început...

La marginea veacului nodul
Strâns al mâinii, de ele pătruns,
Este inima aflată în oameni,
Ochiul tăcerii, ascuns...

Pe fața de aur a timpului
Două raze căzând...
Două mici noduri gordiene
Peste vremea ce sunt...

Toate-s sub zodia lor
Aurită de nevăzare,
Cum timpul ne taie
Nodul gordian la fiecare...

CANAR

Eu când am scris cartea aceasta,
Am scris-o pe genunchi,
Nu aveam masa de brad
Încredințată veșniciei.
Am scos o ediție de lux
Îmbrăcată în pleoapele morții;
Un canar uriaș ce se zărește de pe
Altă planetă,
Clocind cețuri vineții-aurifere
Câțiva poeți în jurul lui,
Ce fac nebunia unei literaturi,
Și eu, la urmă, scriind în genunchi...

TRIMITE O SCRISOARE

Trimite o scrisoare într-o sticlă
Ca vechii marinari în depărtări,
O pui în cer, dacă plutește
E-un chihlimbar al scrisului, în zări.

Vuind prin nori, mic incunabul,
Îmbătrânit de veacuri, ca în apa mării,
Poate cânta acolo sus, în cer,
Textul acesta din lentila zării...

CARIUL

Flamingo, tânăra pasăre, răsare din ochii
Înnoptatei priviri, fericită de vis.
Sub aripile ei fum de rouă,
Fum de rouă stă scris.

O, ce portret pe văzduhul retinei,
Divina lumină îl roade încet.
Flamingo, Flamingo, un cariu prin cosmos,
Plutind, printre noi, violet...

BOTGROS

Botgros cânta în primăvară
Umplea lumea țării cu flori,
Chema viața din nori
Botgros. Lumină amară...

O mică, suavă catedrală în zbor
Pâlpâie, totdeauna, involuntară.
Botgros, această fiară
Care, în fața mulțimii, doar cântă și zboară.

ZILE ȘI NOPTI DE PETRECERE

Alte femei vin la puterea frumuseții...
Cele ce-au fost ca lebedele negre pleacă,
Pe sub aripi li se mai vede luna
Și tinerețea, care le apleacă...

Acestea noi se-așază azi în tronul
Sărutului, ca în eternitate,
Și le-ntâlnim pe străzi, parcă mănâncă flori
Și dorm în cuibul cântărețelor brumate...

Un fum de aur le-ngrijește gura
Ochii-s cerești și mâinile la fel,
Și mersul, o!, din el azi aurarii
Pe nicovalele de melc apasă un inel...

Regine, policandre, viespi amare,
Pulberării de dedemulte steme...
Pe sânii lor dorm duși acei ogari
Ce latră timpul ce le roade-n vene...

În Sala Anilor muțenia-i rășină
Luminile bolborosesc sub scut,
Și ca un trăsnet se aude zborul
Acelor lebede plecate din sărut...

Alte femei sunt la puterea frumuseții
Și ele mută zilele în noapte
Și nopțile acelor ce-or veni
Și viețile ce se petrec spre moarte...

ARGINTĂRIȚA

Ea era plină de spirit
Ca aburii unei vechi ceainării...
După-amiaza devenea bibliofilă,
Seara se întorcea în argintăriță,
Dimineața găseam pe sâni ei
O pulbere fină de aur...
Am văzut o singură dată
O păuniță cu zgomot enorm
Prăbușindu-se. Ea o purta
La gât, între sâni...

FECIOARĂ

Un fir de cosmos urcă, iată-n tine
Ca firul de insectă-n chihlimbar,
Incinerat, liliachiul, înseratul,
Paloarea lui sub gălbenuș stelar.

Stoluri vuiesc în preajma ta apusă,
Sânii-ți nasc pulberi, până ieri puberi,
Și în polenul de pe ei fecioara
Îmi vede chipul sărutând-o ieri.

UMBRĂ ȘI SCEPTRU

Sânii ei, dealuri, scorburi, dealuri...
Nourii palori răsăritene.
Într-un sân îi doarme umbra sfântă,
E, în altul, locul meu sub vreme.

Eu pe-aici cândva am fost
Mult mai tânăr, ceru-apune
Sânii ei o umbră și un sceptru
Așezate ca la capătul de lume...

O PREPELIȚĂ ȘI UN ȘARPE

Ce ne-a rămas de la-nceputul lumii?
O prepeliță și un șarpe-n veac,
În scorbura de casă lin se clatină
Șarpele alb, dar și un pitpalac...

Pasărea bate coasa lumii vara,
Șarpele bate coasa limbii lui...
Ce ne-a rămas la temelia vremii
Poetul ce cosește viața veacului...

COASA DE MĂRGĂRITAR

Cu fiecare om trag un cimitir după mine...
Câteva stele funerare pe care calc mereu
Sunt ochii acelor țărani ce-au murit,
Sub aburul gurilor lor este greu...

Prepelițele nu mai sar de sub coase,
Trifoiul de toamnă este amar,
E cineva care plânge în lume
Coasa țăranilor de mărgăritar...

PLUGARI

Îmi este dor iar să mai văd plugarii,
Melcul de-aramă, plugul rămurit,
Și brazdele ascunse-n bogăție
Ca razele acestui răsărit.

Dar în pământ, încununat cu brazde,
Deasupra capului el pare-un sfânt,
Pe la picioare-i crește romanița
Și pe la gură fluturi fluturând...

Și, liniștit, așa cum l-am știut,
Și-n moarte ară cu un plug stingher
Acest țăran de care-mi este dor
Și trage răsăritul razelor pe cer...

VÂNĂȚUL TRANDAFIR

Trandafirul poetului Rainer Maria Rilke,
Trandafir omoară veacul...
Toată lumea din secolul al douăzecilea
S-a înțepat într-un pin al său...

Filosofii îl poartă în călcâi,
Țăranii în inima plină de flori
A iubitelor, înmormântate de-a lungul veacurilor,
Femeile tinere de la orașe în pântecul

Ce li se zbate ca o mierlă. Trandafirul
Poetului Rainer Maria Rilke
Atârnă de gâtul unui bătrân,
Ca un cer înstelat.

Trandafirul vânăt al cerului...

UCENICUL LUI HAMLET

Cavalerii mesei rotunde – fascinația mierlei;
Sângele negru, sângele alb, sângele...
Printr-o oală a cerului mierla își poartă pe-aripi
Craiul cântând. Aripile ei, plânge-le...

Un Hamlet rătăcit printre păsări,
Ce nu poate vorbi, cântând în genunchi și în zbor,
Un Hamlet ieșit din natură;
Ucenicul lui Hamlet, nemuritor...

MOȘIE

O casă de cărți răsturnate-n câmpie,
Porumbeii sălbatici sub razele literelor,
Suind spre cer flacăra morții, ceața vânăta-a
gușelor,
Nimeni nu vede biblioteca în zbor...

La acest sfârșit de mileniu,
O casă cu cărțile-amare, filă cu filă,
O casă de cărți, mici tronuri regale-n incendiu,
Răsturnate de Marea-vremilor-Bibliofilă...

COROANA BOREALĂ

Coroana boreală, spiritul acelor
Urme ale vieții. Lumina ce ne devoră...
Urma morții scăzută
Coroana ce-o purtăm auroră

Venită ca văzduh. Capul plecat
Sub apăsarea grea de stele
Coroana; artele cerești ce umilesc
Opera. Arme de aur, de plumb, artele mele...

O AVERE DE VARURI

Gălbenuș-chihlimbar ascuns într-un Ou,
O avere de varuri, o avere târzie,
Doarme în el un plâns de copil –
O avere cerească, pustia-i melancolie...

Și nu se găsește pasărea
De atunci, să-i clocească fragedul var,
Și noi stăm privindu-l în zare,
Și nu știm ce lume-i săpată de moarte
În putredul chihlimbar...

INCINERATĂ DE VIS

Părul tău – o amforă cu gura spre spiritul mării
În care doarme mica turmă pustie
De vechi vulturi albi străvezii, cât viespile,
Despre care, după veacuri, nu se mai știe

De unde vin, sub ce popoare-au trăit,
Dacă au muncit pentru aerul din chihlimbare,
Dacă moartea le-a fost ca a noastră
Sau e moartea în care nimeni nu moare...

Ce aer sfâșietor este în amfora de liliac,
Unde se află incinerată de vis turma pustie,
Și tu treci purtând-o ca o țărancă, pe cap,
De parcă ai descoperit moartea în această
arheologie...

STOFA CEA DULCE

Fie-vă ceru-nstelat ușor
Etern adăpost! Cum cade soarele pe-Arhei
El pare depărtare neștiută
Ce, în sfârșit, se-aude pân' la ei...

Stinse podoabe bătute-n parale vechi de cețuri
Se văd în lumina lumilor ce stăm,
Otrăvurile cerului ce au îngălbenit
Stofa cea dulce-n care toamna ne-mbrăcăm...

SCUMPE PEISAJE

Vinețiu, cu umbra ca o liră veche,
Capul fin de șarpe și buldog,
Foșnitor, ca scorbura, pe veci,
Tremură sihastru, sburător olog.

Viața lui e pururi fericită,
Coadă, răsărit sub formă de Balcani
Toate-aceste scumpe peisaje
Le numim, văzându-le, Curcani...

CĂDEREA MEIULUI

Cum șipotă meiul uleios, pus ca roua,
Un râu de minuscule chihlimbare...
Sămânța dormind sub povara-i
Alunecă-n somn. O uitare...

Târzia-i lumină e-n cumpăna sfântă,
Prepelițele-s grele de ea,
Nu-s ele aicea acelea ce cântă,
Ci meiul, când din ceruri cădea...

DOUĂ PĂSĂRI

Am văzut, într-o zi, niște păsări necunoscute
Singure, pe cer, sărutându-se-n zbor...
Ca pe-o Cartagină, deasupra-le,
Flăcările săruturilor...

Această imagine, nesfârșită,
A vremilor, pe pământ;
Am văzut două păsări necunoscute
Veacurile sărutând...

ATINGEREA CERCULUI

Să nu-mi atingeți cercul, el e cerul
Reînstelat pe unde astăzi sunt,
O constelație podoabă de nisipuri
Pe care o păstrăm în fragedul cuvânt.

Dacă veniți în ea, aici e taina
Îndepărtatei sorți nepământene,
Pierdută ca o viață-n altă viață,
Ca sângele iluminând din alte vene

Ce au mai fost și s-au retras apoi...
Dar reapare purpura tăcută,
La văzul nesfârșit al cercului
Când Arhimede-n moarte îl sărută.

Tânăr-bătrân, un bogătaș de ceruri,
Căzând bolnav când soarele răsare...
O umilință; să se-atingă Cercul
Pentru-a vedea cum Arhimede moare...

LEOAICĂ ȘI LEU

Umblă ca-ntr-o curte omenească
Cloșca ce nu o s-o mai vezi și-ntâlnești,
Puii ei au fost argintăriile vieții
După aceea au îmbrăcat razele cerești

Ale Leoaicei. Făptura aceea nestinsă.
Pasărea puii-i de aur și-a infinit
Pe drumuri albind după ei,
Să le-aducă argintul neînflorit...

Bolta cerească e acum sub aripile-i,
Unde murmură ouă în ele cu ceru-nstelat,
Și nu se vede în explozia varurilor
Ce lume-a ieșit din argintul încetoșat...

Vara, în august, când sub boltă-i mai greu,
Stelele cad. Cloșca urlă cântând, pe cer;
Leoaică și Leu...

TURLA DE ARTE

Buzele mi-au ajuns ca literele vechi,
Mai foșnește tăcerea-n infolii?
Sânii, cele două cărți ale dragostei,
Aurite-s de povara sfintelor molii...

Astfel, încă tânără catedrală,
Singura mergând pe picioare,
Cu viața, o fiară-Lupoiaca ce urlă
În pustiul chihlimbarului vânat de sare,

Mi te arăți, fericire, lumină-n dezastru...
M-am gândit să-ți cresc în Turla de Arte
Porumbeii sălbatici în stoluri.
Pentru a te vedea, când te strig, de departe...

O RENAȘTERE

Sânii tăi sub timp-violetul meduzei
Mătrăguna lor prin clepsidră-o ajungi...
O risipă-mi aduc, numai tu
Rareori te așezi în același cer de atunci,

Încât chipul se vede sub raza
Timpului vechi, petrecut împreună;
Ca și sculptorii, care văzându-ne,
Ne-au sculptat în aerul ce se adună

Peste noi, irosindu-ne viața,
O Renaștere, necunoscută, de îndrăgostiți...
Întorcându-ne azi în acele locuri de-atunci,
Ne vedem în legi și statui risipiți...

ROUA HIEROGLIFĂ

Acei ochi verzi, puțin cerești, mai mult uitați...
Un fel de rouă hieroglifă lăcrimând pe față,
Umbra întreagă dintr-o vară-ți stă în păr;
Șoimul meu vânăț către dimineață,

Într-un polen al ceții. Astfel azi
Pătrund în veac. Ce tulburări...
Acei ochi verzi din hieroglifă
Doi vulturi albi, două statui zburând în zări...

PASĂREA PUTREDĂ

Cântă mierla ca un cutremur de pământ...
Un fel de inimă neagră incinerată
În chihlimbarul roșu al veacului,
Cântă mierla cum n-a cântat niciodată...

Toate se recunosc după molozul cântecului
Adunat de pe străzi a doua zi,
După codrii răvășiți de aripi,
Cei ce-o știau a păzi...

Am văzut-o astfel meditând
Pasărea, prea mult cântătoare,
Dintr-o dată albită, ca o Lupoaică,
La trecerea mileniului, în incinerare...

POMUL LĂUDAT

Măria-Ta Ochi-de-Păun
Fecioarele tale m-au visat
Și de atunci le crește un pom de lacrimi în pântec
Ce se cheamă pomul lăudat...

Eu vin la curțile Măriei-Tale,
Fiul unei păsări lumești,
Să-ți vorbesc despre fructul oprit
În izvoarele-acelea cerești...

O pasăre, cu tăcere,
Plutește, de spirit, pe înserat,
Purtând sub aripi umbrele
Pomului înlăcrimat...

TIPOGRAFIA MELCILOR

Această mică mașinărie suavă
Ca o tipografie a melcilor,
Poartă în ea amintirea oamenilor
Ce au trecut tineri
Binecuvântați în raiul iubirii,
Sau bătrâni meditând de la marginea mării
Aurăria trecerii timpului,
Femeia aceea tânără
Aburind de săruturi,
Bărbatul ei drag,
Cartea de filozofie
Ca o episcopie cu țigla cerească,
Grajdul pustiu al Pegasului,
Amintirea din ochii morților încă vii,
Melancolia unor sâni între versuri,
Pulberea aurarilor...
Plâns al fluturilor
– Dar stolul acela de copii?
– E ca și cum din nou ai porni mașinăria
Acestei sfinte tipografii...

O FAMILIE PĂRĂSITĂ DE STELE

O familie, singură, murmurând
Într-un veac. O familie părăsită
De stele...
O familie stând la masă,
Covârșită de roua ce i-a căzut pe spinare,
O familie singură, murmurând;
Trecerea într-un nou mileniu
Să se-audă ca roua...

POTCOVARUL DE PĂȘĂRI

Prigoriile, arhitectura aurului
Înălțându-se. Rapiță-n galbenul zbor...
Un stol de prigorii adormit pe pământ
Înflorește primăvara. O, dulcele nor

Tupilat sub copitele zburătoare...
Cine mai potcovește astăzi prigorii?
Ce fierari nevăzuți, ce potcoave celeste...
Numai eu, într-un foc precum zorii,

Mai aprind potcoavele-aceste...

CÂRDUL FECIORELNIC

Albatrosul mort, purtat de un alt albatros...
Gura ta repetându-le povara
Plină de virginitatea îndepărtată
Alături, fumul din roua ochilor, seara.

Aripile-n tandru, răsfățându-te-n ele,
Au cuprins o vie centură de castitate,
Peste pasul nesigur al văzului,
Un sărut ferecat de o sfântă cetate,

Din care, la poarta albastră,
Iese cârdul feciorelnic din moarte...

CHIHLMIBARUL POSTUM

Arta mea va cădea în genunchi ca artă,
Trage cântecul mierlelor pentru chihlimbare,
Are deasupra chihlimbarul postum
În care trăim fiecare...

Arta mea mă are pe mine,
Mierlă albă-n ceru-nstelat;
Arta mea este mierla
Care s-a întunecat...

PROFESOARA DE FRANCEZĂ

Profesoarei de franceză în graseiază părul în vânt,
Mici rândunele, din lumea albinelor parcă,
Își fac cuibul în secara capului ei
Înflorind sub pâlپâiri.
Profesoara de franceză,
Adoptând legiunea ochilor albaștri,
Calcă pe ouă de prepeliță prin oraș.
Toate ar fi în regulă,
Până la urmă, însă,
Micile rândunele o leagă
Prin acele cuiburi de cer...

JUMĂTATE DE COROANĂ

Jumătate de coroană,
Purtată trufaș prin melancolie...
Regina zboară, dar nu cântă.
Ea vorbește tuturor
Ca o crăiță nebună
În cetatea cerului părăsită;
Începe cuvântul și-l uită
Pe sub ruinele cerești
Bâlbâindu-se pupăza,
Jumătate de coroană pe cap...

POET

Poetul, viața mea pierdută...
Cerul, chihlimbarul cu stele în care trăiesc,
Are-o lumină sacră și trecută
Iubindu-mi spiritul. Aurăresc...

Pe mâlul scump se-așază azi încet
Soarele sfânt, urnirea sa tăcută.
Și după-aceea oare-am s-o mai port?
Poetul, viața mea pierdută...

PUTEREA LUNII

Să ai puterea lunii, care înalță apele spre cer,
Să ai puterea chihlimbarului nocturn-zeesc...
Să ții în aura-i morganica insectă Albatrosul,
Luat de pe corabie din acel joc marinăresc,

Să ai coroana ghearelor lăsate
De pasărea infirmă pe pământ,
Și s-o așezi pe gura liberă,
Să vezi chiar din coroană lăcrimând

Aripile deasupra ta lăsate. Să ai puterea
Să le uiți. Puterea lunii e puterea ta. De veci e...
Și așezat cu fața-n sus, plutind pe mări,
Să ai puterea timpului ce trece...

CORABIA POSTUMĂ

*memoriei părintelui meu
Simion Muscalu*

O enormă, suavă corabie
Din scheletele acelor nesfârșiți Flamingo
Vuind ca o mierlă uriașă
În zbor pământiu peste Marea Neagră...
O corabie cât Munții Alpi la începuturi...
Pânzele ei strălucesc de-ți iau viața
Stoluri nesfârșite de canari, cât vulturii, pe catarge,
Invazie de păsări ce o scufundă...
O corabie post-mortem a poeziei...

VIAȚA ȘI VREMEA

LEUL CÂNTÂND

Cântă în bătaia vântului
O coamă de flori pururi amară...
Parcă un leu ar dormi cântând
Și s-ar trezi urlând în primăvară

Din visul acelu prăpăd...
Lanul de grâu e galben umbrit
De gâtul lui rămuros,
Colții-i albaștri au înflorit.

Blana i s-a înspicat
Cum stelele au început să se răcească,
O coamă de flori în bătaia galbenă-a vântului;
Leul cântând, sub bolta lui august cerească...

RODUL PĂMÂNTULUI

Această elegie inutilă (cum inutil
Este cerul înstelat) când va fi descoperită
Va arăta ca o piatră filosofală
Purtată în mâna umbrită

A acelu filosof scandând
În fața cerului. Va arăta,
Scoasă din texte, ca o uimire,
Arheologia-i păgână, de stea...

O vor despica printr-o zvâcnire de forță,
Ca pe un chihlimbar mișcător de mercur,
Găsindu-i purpura albăstrie de umbră,
Miezul celest, mortuar și pur...

Vor încerca din el să facă o rază,
Prin care să-și lumineze fiecare,
Cum acea plantă numită Rodul Pământului
Ne-arată cine trăiește și cine moare.

Uimiți, se vor pregăti să dezlege
Elegia inutilă, din Elegii,
Și atunci Rodul-Celest-al-Pământului
Ne va înflori cine sunt morți cine sunt vii...

PLÂNSUL PRINȚULUI IOAN

Plânge în mormânt prințul Ioan,
Prinț al semnului ceresc,
Un om plânge-n moartea lui ca-n viață,
Ca și cum astăzi mai trăiesc.

Vechi odoare ce-au rămas în cer,
Altele ascunse, toate, sub pământ
Prințul plânge după țara care
I-a dat viață, dragoste, mormânt.

Ea, aurărită, niciodată
Nu va ști că prințul cel mai bun
Nu își află nici în moarte rostul –
Ca și-n viață. Nu i se supun

Oasele în ceruri, sufletul în zile,
Mintea lui grăbită, dar nepământesc,
Plânge-n moarte, vechi mormânt al țării
Prințul nostru tânăr românesc...

HIEROGLIFA

Enorma hieroglifă ca un gât de flamingo
Adună aerul primăverii în ea.
E mută. Un fluviu
Se-aude. Parcă s-ar apleca

Vechiul ceas. Limbile de-argint
Sunt răcoroase. Peste toate un mercur înstelat
Al trecerii timpului. Rareori, ca acum, pe fețele
noastre-i
Umbra fluviului Euftrat.

Liniștit, veacul sărută corola
Mătrăgunii. Uneori, pe malul de aur, un învățat
Se oprește. Câteva cuvinte ale lui
Sunt auzite de-a lungul istoriei.

Brândușele vineții răsar toamna,
După ce primăvara au înserat
Râpile, veacurile, timpul
Hieroglifa brândușei înflorește flamingo
În mâna bătrânului învățat...

PERFEȚIUNEA DIN VARĂ

Soarele – chihlimbarul, melcul, oul răsăritean...
Perfecțiuni ale aerului după ce a fost respirat
Și pus pe mărturie vremii,
Gălbenușuri – mausolee ce-au luminat.

Meteoriii căzând, precum chipuri omenеști de
demult,
Razele soarelui într-un chip omenesc ce s-a stins,
Chihlimbarul, roua sa, oul ceresc,
Perfecțiune de neatins,

Acel ochi nesfârșit de copil,
Numai viață ce nu s-a-ntâmpat,
Uimire a veacurilor, durere postumă,
Perfecțiunea din vară a cerului înstelat...

VIAȚA ALBINELOR

O așezare – într-un ținut
Îndepărtat al văzului. O ruină.
De ceară cerească, albastră, ce se
Zărește uneori în asfințit. Și o albină

Uriașă cât Mierla-mi, ce-și poartă
Sânul, precum punga de aur,
În intestinele arămii, fumegânde,
Rupte din stele. O albină de aur

Scrie pe cer, cu zborul ei tulburat,
În acel ținut al ruinelor;
Lacrima veacului, sub formă de rouă,
E-adusă, pe pământ, de viața albinelor...

ALBA COALĂ

Alba coală de hârtie din fața poetului,
Ca lespedeza de marmură ilumina.
Sub ea, un tânăr mormânt
Pe care nimeni nu îl știa...

El trebuia să scrie,
Pe acel mormânt înzăpezit,
Ultima sa poezie;
Un text fericit.

Dacă treceți vreodată printre filele albe,
Uitați-vă-n ele adânc, dacă vreți,
Sub povara lor neștiută,
Sunt trupuri, dormind, de poeți...

RUGINA ÎNTÂMPLĂTOARE

Această rugină întâmplătoare a toamnei,
Coclită sub aripile zburătoare,
Se aşază pe lacuri, pe umbrele lor,
Pe apele ce se lasă nesfârşit muritoare.

Lintiţa scurmă de-acum în văzduh,
Ca o cale a laptelui învestejită,
Apele sunt scorburi afunde;
Această rugină a toamnei mult fericită...

ÎNMORMÂNTAREA LUI ȘTEFAN CEL MARE

Un aer ca și cum ar mirosi
O biserică incendiată. Un aer din sălbaticii faguri
Ce poate fi văzut leneș ca o
Pulbere fină, așezată pe praguri...

Șade mereu arzând un chivot deasupra Moldovei...
Stelele sunt acele scânteii din el vuitoare
Rupte din marele fum. Deasupra se vede,
seară de seară,
Pe cerul Moldovei, înmormântarea
lui Ștefan cel Mare...

SERAFIC ȘI ERUDIT

Trece serafic și erudit
În zbor, ca o lumină în pubertate –
Aurorele mătrăgunei explodează
Pe vechile lumi înserate...

Femei, bărbați, un fel de cor
Al tragediei,
Fac teatru viețuind. Copiii lor au
Pe față geniul melancoliei...

Se vede cum plâng după urma
Eruditului zburător...
Trece un porumbel serafic,
După două milenii de zbor...

LA O MIE DE ANI, FLOAREA-SOARELUI

Doi miei albi pasc țâțele-amare-ale mării.
Podișul de melci pe care trăiesc micile vietăți,
În felul lor răsăritene, seamănă
Cu însuși răsăritul băltind...
Doi miei albi – sărutul lui
Adam, sărutul Evei
Apar la o mie de ani,
Din adâncul marin, pe un podiș
De melci; gurile
Rotindu-se ca floarea-soarelui;
Doi miei albi în mijlocul mării,
La o mie de ani,
Floarea-soarelui, lan enorm,
Înflorind pe Marea Neagră...

POEZIA SĂRACĂ

Îmi este dor de poezia săracă,
De poezia ce trăiește pe lângă acei
Oameni pe care
Îi doare singurătatea ei...

Rareori ea vine pe la casele poezilor...
O găsești dimineața-n câmpie
Obosită dormind cu capul pe-o floare;
Ți se arată sub roua aurie,

Sau seara, după ce veacul
Și-a închis cerul înstelat,
O găsești dormind cu gura
Deschisă în veacul celălalt...

E un fel de rană-a poezilor
Poezia, săraca și buna...
Dacă vă uitați la inima ei,
Ea ține pe cer soarele și luna.

*

*

*

Nimeni nu mai acoperă razele-n răcorile melcilor...
Albinele-și astupă vederea cu miere,
Floarea-soarelui prin polenul de toamnă
Îngrașă mierlele ca pe-o avere,

Gușile lor sălbăticate parcă au
În amurg un fel de boncăluit
Al taurilor ce au păscut toată vara
Iarba de neînchipuit;

Ea se vede pletoasă în ochii
Ce-au rumegat-o și amurgit...
Acei melci în care copiii se roagă,
Sunt scheletele zburătoarelor ce au murit...

Urma păsării ca ieri le
Umplea cu văzduh osuara, de azi, gură de mierle...

FOTOGRAFIILE IUBITEI LUI EMIL REBREANU

Iubita lui Emil Rebreanu
Trăiește la Bistrița-Năsăud,
Are pașii ca vremea
Și când merge, nu o aud...

Ca o mireasă bătrână ca acum a venit,
Ca o marmură neagră, umil...
În câteva fotografii ale ei se vede veacul
Jucându-se ca un copil...

FUMUL DE PE VULTURI

Ca umbra mierlelor îmi ține viața ta răcoare...
Portret din vară, tânără murind
Iubirea are funeralii peste tot,
Cum peste tot sunt urme aurind.

Îți spăl cu fumul vânăt de pe vulturi
Spiritul, văzul – amândouă –
Și te așez în flăcările chihlimbarelor
Incendii; cenușile lui Dumnezeu, de rouă...

SĂRUTUL

Raza clară a-nceputului, sub care
Se apleacă cerul... O rază
Ce umple lumea, o-ndoaie,
Niciodată nu se aşază

Peste prigorii şi oameni...
Catedrale de cranii; în linte
Alături... Măgăruşi şi păstăi
Dorm sub o pace de linte...

Prin marile pulberi, prin
Grelele scorburi uscate,
Se-aude aerul ca şi cum
Ai vedea timpul cum ne străbate...

Raza grea a-nceputului
Peste noi se aude căzută...
Uitându-te-n moarte tresari,
Catedralele se sărută...

CERUL LACOM DE ASTRE

Cerul încet; sub noi – putrezirea-i
Cerul în care, iată, am trăit,
Cerul ce-a fost adăpostul uitării,
Cerul ca un veac infinit...

Cerul lacom de astre, Moldova...
Pe pereții lui, sfintele mănăstire
Lăcrimează abstracte-n broboade,
Ca niște femei prin cimitire...

PERPETUUM MOBILE

Mare, nesfârșită, deplină de moartea
Perpetuum mobile;
Crucea răsăritului, Crucea apusului,
Crucea apelor vechi,
Seară de seară...
Astfel, după această nesfârșită
Hartă cerească a morții
Trec popoarele lumii...

PUICILE RAPIȚEI

Mocnind sub purpura răsăriteană
Giulgi gălbenuș, liliachiu înrouat;
Puici ca de rapiță gutuile-s în pomi,
Belșugul galben le-a împovărat...

Pestrițele cu negi cotcodăcesc,
Cuibarele se surpă pe sub ele –
Ca pe un tron de purpură înceată
Pe ramuri stau gutuile acele

Din chihlimbare ce s-au vestejit
Și otrăvesc văzduhul cu plăceri.
Puicile rapiței în toamnă toate cântă
În loc de „Nevermore”, galbenul „Nicăieri” ...

POETUL DE LA POALELE VEZUVIULUI

O liră subterană
Fumegă în pământul întunecat...
Ca un mort tânăr
O liră plutește pe râul domol și bogat.

Poetul de la poalele
Pământii ale văzduhului și ale Vezuviului
Tânăr murind, lira
Și-a trimis-o pe apele fluviului...

STICLARIII DIN MURANO

Tragici și sfinți, sticlarii din Murano
Au inventat paloarea-n chihlimbar,
Cum anii trec și se depun pe zmalțu-i,
Din tată-n fiu, de la sticlar pân' la sticlar...

Lucrau cu toții la topirea zării,
Copii, femei, bărbați trecuți prin vreme...
Tragici și sfinți, sticlarii din Murano
Acele vase le stropeau cu sângele din vene...

Lucrând cu argintarii, sub funingeni,
Unul pe altul ei s-au argintat,
Nemuțumiți din artele cerești,
Cele ce fac tot cerul înstelat...

Și au găsit la cumpăna de lume
Sticla de ceară și de văz muranian,
Prin care se zărește astăzi însăși moartea,
Tânără-n greul timpului și-n an...

CĂRȚI

Cărțile voastre rîd în biblioteci
Ca tinere spartane dezmiardate,
Cărțile mele umblă pe poteci
Toamna târziu, îngălbenite toate,

Cărțile voastre rîd în gura mare,
Noaptea târziu, trezindu-mă adesea,
Cărțile mele precum luna-n mare-s
Un cârd frumos ce fumegă-nspre șes.

URNĂ

Noi ne vedem ca stoluri pe corăbii
Care divulgă răsăritul lunii.
Eu îmi închipui că sub pleoapele de ape
Țin înspre zarea care nu ni-i,

Același stol Flamingo-Răsfățat,
Ce se așază ca o urnă-a lumii
Și-așteaptă-același răsărit ca oamenii,
Dar se destramă-n vânt de dragul humii,

Și vagul lui mormânt de frumusețe
Nu mai primește nici picior.
Eu îmi închipui că sub pleoapele acelea
Țin răsăritul pentru cei ce mor...

ÎNTUNECARE

Păsări trecute se întorc neașteptat
Răsăriteana iarnă le despică;
Aripile c-un dor de chihlimbar
Să moară-n cerul care le ridică

Paloarea lumii, ce cuvânt sfârșit!
Copiii care zboară pe pământ,
Tinerii-asceți, îndrăgostiți o vreme,
Bătrânii albi, albind fără mormânt.

Și, dincolo de moarte și de viață,
Ei mai trăiesc în fostul chihlimbar,
Așa cum raza răsăritului despică
Aripile acestor păsări-osuar.

MIERLELE ALBE

Murind cândva, voi fi alături de împărații lumii
De caii lor albi, răsăriteni,
De cățelele sălbatic imperiale
Ce îi înconjurau la trecerea veacului...
Voi fi purtat ca un polen
Pe aripile mierlelor albe;
Astfel culorile lor mă vor însuși.
Cari negri, vânător răsăriteni
Prepelicare, cățelele imperiale;
Trecerea veacului, peste încă un veac
Primăvara, pe aripile mierlelor albe...

MĂMĂLIGA

O povară de aur așezată în fața
Unui neam. O caligrafie cerească
Pe stema văzului
Ce nu mai poate fi văzut; omenească

Pierdere după o vreme,
După ce neamul a amuțit,
În tăcerea de rouă, ce se mai ivește,
Sub formă de asfințit...

Mămăliga, icoană a țăranilor,
Așezată seară de seară,
Lângă inima lor de odoare lumești –
Piatra noastră filosofică rară,

Lună a cerurilor românești...

ROUA CE NU CADE

Ea îmi spală ochii verzi cu îngeri...
Ca o lespede cu boabe de mercur,
Ea-și sărută sânii când mă vede,
Ea e roua ce nu cade împrejur...

E crescută într-un fel necunoscut,
Plină e de flori din viață...
Ea e viața care umblă pe pământ,
Ea este argintul vechi din ceață...

CREȘTEREA CRINILOR

Cum mai cresc crinii pe la voi,
Sunt tot cu gura grea de aur ca și astă vară?
Am auzit c-a asurzit
Liniștea vremii – și-i o noapte rară...

Doi câte doi, ca doi călugări blonzi,
Se leagănă în față, orizont și linii,
Surzii gingași ai florilor din noi...
Acești vechi surzi, cântând despre crinii...

POEM

Pubertate a florilor arsă...
Toate păsările ce au dormit într-o vară
Cad în puterea fără puteri
Sub lumina ce le înconjoară.

Câțiva îngeri bătuți de
Grindina florilor, parcă cioplind,
Urma unei statui ce nu se mai vede;
Mersuri de-albine, în moarte, de-argint...

REFACEREA CERULUI

Ca și țărani din care mă trag,
Ce nu vedeau literele; astfel eu
Nu văd cerul înstelat
Ziua. O enormă cremene galbenă, vaporos
chihlimbară,

Pe un deal mărunt ca un hățiş
De păianjenul vulturesc; astfel eu
Stau la odihna ei... Căzută din cer
Ea nu vede lumea. Ea se târăşte

Ca o memorie a cerului din care-a venit...
Hai să citim! E ziua-n amiază,
Orb, ca și țărani din care mă trag,
Eu voi reface literele, tu piatră scumpă,

Cerul de-atunci, înstelat...

*

*

*

Broasca țestoasă – o rană
Gravată-n carapacea austeră
A Oului jumătate rupt din viață,
Jumătate din moarte...
În el ființa fragedă,
Singura venită din cer
Fără aripi, fără auz, fără ochii de-atunci,
Pentru a-și vedea de aici
Jumătatea rămasă; ceru-nstelat...
Paloare; Broasca Țestoasă
Se topește, veche lacrimă decapitată,
Vânăță marmură dintr-un Cer de Carrara,
Trăgând veacul încet ca un
Om al fluviilor rămas pe țărm,
După ce meseria de a trage vapoare
S-a sfârșit.

DOMNIȘOARA LETRINA

Domnișoara Letrina a-nceput să moară,
Are cozile de umbra-i despicate,
Se hrănește cu ceaiuri de lacrimi,
Trăiește în sfânta singurătate...

Umblă foarte rar pe afară,
Mai mult se frânge în câte o carte,
Nu are rude, nu se uită la cer,
E divinizată de Arte,
E o provincială; visează
La timpuri de aur,
Și-și așază în taină pierduta
Inocență de laur...

Totul începe cu Ea. Capul ei demodat
E o trecere mică și-nceată...
În această tipografie cerească
Ea e singura artelor fată...

ÎNCĂ TÂNĂR

Acești porumbei sălbatici au
Fumul penelor de la morții cei tineri...

Sunt așa de trist uneori, că țara mea se umple,
Văzându-mă, de rouă...

Ce să vă mai spun, călătorindu-mă
Încă tânăr prin veac?

CU VIEȚILE ÎN VIAȚĂ

Vara, cumpănă de veac și lume,
Umbra vremii putrezind ușor,
Ca un chihlimbar cu viețile în viață,
Greu de timp locaș al umbrelor lor...

Ce lumină curge-n primăvară,
Ce desiş din toamnele amurge,
Marmora zăpezilor în iarnă-i
Umbra vremii care nu mai curge...

ȚIGANII

Pe o vale înzăpezită de aur
Țigani băt看 fagurii Mătrăgunei...
Nicovale enorme; Nicovale pitici,
Nicovale ca sunetul florilor,
Nicovale pe Valea-florilor-Mici...

Trei țigani, melancolice-averi,
Duceau moartea-ntr-o cușcă de-argint...
În căruțele grele, țigănești și albastre,
Trei țigani mutau viața de-aici,
Trei țigani fugeau în lume cu morțile noastre...

MIERLA GREACĂ

Mierla pasăre, lumină postumă în chihlimbar,
Mierla greacă de cântec aburind,
Acel straniu doliu al văzului,
Ca o urmă lăsată pe cer de argint...

Dacă s-ar sparge câteva chihlimbare,
Așa cum ai sparge un ou,
Stolul liliachiu al mierlelor
Din moarte-ar zbura din nou...

Noi astfel am sta sub același argint
Iarăși adus pe pământ
De acele mierle venite cântând,
Înapoi, din mormânt...

GHEARA DE LEU

Umbra acelei păsări bătută-n efigie
Pe suprafața pământului amară. Ce nor...
Un cântec de mierle, pe care
Nu le vedem. Fumul din cântec e-al lor...

Trei dintre ele sparg argintăria
Amurgului. Prima e ca o îndepărtată
Măruntă piramidă ce zboară de-o viață,
O înțelepciune-nserată...

Faraonul e-n inima ei ce nu mai apune...
Cea de-a doua e aerul, palidul,
E vremea lucitoare în zbor,
Cu chipul de pasăre, ce nu-l

Mai vedem niciodată.
Cea de-a treia – cu umerii grei;
Efigia ghearei de leu e urma ce-o lasă pe cer,
Și le poartă pe cele ce-s trei...

SUB CERUL ÎNSTELAT

Pui un răspuns sub cerul înstelat
La întrebarea stelelor din vară...
De pildă, de ce umbra ți s-a dat
Atunci când viața singură coboară;

Ce zare-n veac ne șlefuește ființa,
Cum apele se șlefuiesc pe ele,
Ca-n micul fluviu cel ce îl plutim;
Punem răspuns cu fața înspre stele...

Totu-i lumină-aici, ca în înțelepciune,
Mai vie ca mercurul și mai
Grea ca el. E o suavă limpede „grecime”
Cu vinuri purpure. Tu nu erai?

Albinele își pun coroane vechi
De ceară și de zare arămie,
Furnicile ridică piramidele
Dinspre Egipt, cărându-le-n vecie...

Dar cine pune totuși întrebarea?
Mercurul greu de-aici. Niște asceți
Se uită-n apa limpede – cum vremea
Coboară peste noi și peste vieți...

Tu măsurat de ele, gânditor,
Toate acestea stelele urmând,
Pui un răspuns sub cerul muritor,
Cum apele se șlefuiesc, curgând...

AȘEZARE A VEACULUI

Un stol de fluturi plângând în câmpie...
Tremură florile sub poverile lor aurite,
Fluturii-cerbi îngălbenesc liniștea vremii,
Împovărând-o cu lacrimi albinărite...

Cerbul alb, înțeleptul acelei vieți.
Cerbul alb-vânăt, curcubeu neștiut,
Cel ce nu poate cânta, nu poate zbura,
Cerbul pe care eu l-am văzut.

Într-o singurătate a veacului,
Are gheare de leu răsăritean,
Are pliscul sub formă de liră
Este frate corbului domnului Allan,

Dar nu cântă și nici nu respiră,
E-o statuie a stolului plângând, încă vie...
Tremură viețile, poveri mortuare,
Toată lumea îl vede, dar nu îl mai știe...

Stelele-n cer luminând de departe,
Așezare a veacului între viață și moarte...

SEMNELE TOAMNEI

Craniul argintiu, ros de cer, în mâna lui Hamlet...
La patruzeci de ani port armura
Melancoliei lui, aburul vechi al florii-soarelui,
Ea însăși o mână ce-și poartă floarea craniului,

O plantă răsăriteană, o plantă
Ce adună acea parte cerească a
Făpturilor prin care se văd
Văpăile vineții ale morții...

Toate acestea îmi trebuiau
Pentru a inspira mierla nopții –
Cum văzul ei nupțial este roua livadă a
Acelor îndrăgostiți, căzuți pe șesuri

Ca după o lungă beție,
Curcubeele ce ni se arată;
Ochii lor lipiți cu o veștedă moarte,
Numai cine n-a trecut prin ele

Nu a fost tânăr. N-a văzut rândunelele
În orbitele craniului acestui Hamlet,
Purtat, la patruzeci de ani, de o mână –
Ca o sfială, ca o putere...

Iată de ce am vrut să sărut acea mână
Nemuritoare, ce îmi poartă craniul,
Cea care le schimbă o dată în veac,
La patruzeci de ani, în acest lan de Floarea-Soarelui
Unde se zăresc mormintele toamnei...

STUDENTUL LUI GALILEO

„Dați-mi un punct de sprijin și răstorn poezia!”
Studentul în astre al lui Galileo
Murmura în tăcere, mirosind a cucută,
Vorbele magice, cântărite cu greu. O!

Pe deasupra-i vuiau luminoase
Constelații abstracte și semne livrești,
„Dați-mi punctul de sprijin și răstorn poezia!”
Spunea studentul acelor discipline cerești.

Într-o noapte, prin boarea amară a filosofiei,
Cu spiritul ars, năruî din înalt poezia
Studentul acela nocturn,
Cel ce studia veșnicia.

Au sosit învățații, prin somn au simțit,
Constelația sacră, îndepărtată,
O ruină-a tăcerii căzute-n dezastru
Și, sub ea, studentul de altădată.

Au urcat doar câțiva în mormântul ceresc,
Cei de jos îi priveau cu nebune ocheane,
Învățații plângeau în lumina târzie,
Togele lor fluturau diafane.

PRIVIRI

Privește, nu privi! Ești pământean...
Carpații cântă-n rouă cum
Cocoșul sălbatic, prinț răsăritean,
Sub toamne ruginește. Vechiul drum

Spre iarnă-l uită. Și dospind de frig
Ca o gutuie-n pubertatea ei de ceară
Coboară lin în moarte, și îl strig,
Și el din moarte fuge iar și zboară...

Privește, nu privi! Ei sunt frumoși
Lividă e câmpia osuară,
Cârduri abstracte de fazani noroși
Se scaldă-n praful veacului spre seară...

E cumpăna răcorilor în jocul fin
De-a viața și de-a moartea deodată,
La umbra lui nu simt divinul chin
Al înălțării din câmpia-nrouată...

Privește, nu privi! E Marea Neagră-n alb...
Lișița blondă cât un bumerang al
Acelei clipe se strecoară. Cu dalb
Răsărit în ciocul lustruit de apele-n opal...

Amurgurile-s pacea ei. Privește
Din ele înserarea a oprit
Luminile ce cad pe ea cerește
O lișiță de-un negru aurit...

Privește, nu privi! Ești pământean
Toamna și moartea vin răsăritene...

IONĂȘENI

Cad boabele de rouă ca grindina
Peste satul Ionășeni din Europa...
Mari prepelițe nevăzute,
Ard în dezastru deasupra lui...
Flăcările sunt marile aripi
Pe sub care gălbenușuri
Pictate de vreme cad –
Ca pe ceru-nstelat – stelele...

COROLA

Un câmp de lumânări aprinse
Ca floarea rapiței subțire,
În mijlocul acelu fluviu,
Tu Frumusețe (și Dezamăgire!)

Spirit de seară, vechi de aurar,
Ca aburul acela pământiu
Ce mi se vede uneori pe față
Ca și acum, când scriu.

Un câmp de lumânări; rapița-n asfințire,
Și eu cu-o floare, care arde-n mână,
Venind spre mijlocul acelu fluviu,
Mergând spre el o viață până

Plantez corola ei martirială,
Și o depun ca pe un fund de mare,
În cimitirul lumânărilor
Peste scheletul altor flăcări muritoare.

EL ÎNTUNECĂ MARELE VERS

O civilizație a curcubeului;
Păstrăvul ține apele-n cer
Ca și cum vremea l-ar ignora,
Alăturându-l celor ce pier...

El întunecă marele vers în sonet,
El scurmă veșnicia în fiecare zi,
El există ca un înger al apelor,
El e semnul îndepărtat. El va fi...

Uneori, zeul apei se înfruptă din el
Cu calmă, suavă-nserare,
Ieșind la marginea cerului
Ca fiecare om care moare...

CASTELUL DE MAC

Acum, când arăt prin aceste cuvinte,
Palida veste a celor ce vin,
Cețuri grele ies din pagina albă,
Cum paloarea din valuri. Porumbița de in...

Un mic monument funerar e corola
Vineție-așezată în vârfuri de plantă,
În care se-aud primăvara și toamna
Vuiete-abstracte de pe lumea cealaltă...

Doliu de rouă și legea nescrisă...
Și-acolo-s în rugă, cu văz cânepiu,
Cei ce zboară și cântă și trag
Tot ce e mort și ce-i viu...

Și acolo sunt lumi, și tăceri, și dezastre,
Fluvii peste stele lovesc,
Spiritul acelor ce sunt și ce vin
Pe pământ, din pământ, gardianul ceresc...

E toamnă-n Moldova, cranii de mac
Răsună ca stelele-n cer,
Dorm acolo morțile grele-ale verii
Cu țăranii și cu plantele lor care pier...

Bate vântul în castelul de plantă
Boarea de trecere stă închisă în oul cenușiu și opac,
Bate vântul și susură-ntreaga Moldovă
Prin acele cranii ușoare de mac...

TABLOU

O familie, singură, murmurând
Într-un veac. O familie părăsită
De stele...
O familie stând la masă,
Covârșită de roua ce i-a căzut pe spinare,
O familie singură, murmurând;
Trecerea într-un nou mileniu
Să se-audă ca roua...

HAINELE MORȚILOR

Hainele morților ascultând în muzee
Vremea ce le-a trecut. Ca și cum
Grele care cerești, dintr-o
Vreme uitată, ar trece pe drum...

Hainele morților toamna îngălbenesc
Înaintea pădurilor. Acolo-n pământ
Freamătă lumea, lumina se surpă,
Putrezește vântul; câte sunt și nu sunt...

Hainele morților dorm în muzee,
Marele lumii muzeu, vremea-nstelată
Ca și stelele-n cer. Veacuri de ceară
Hainele morților de pe pământ le arată...

IVIREA PORUMBIȚELOR DE CLEȘTAR

Câteva file din această carte
Cerească; numai stele-n apus.
Ivirea porumbițelor pe un munte de cleștar;
Un răsărit de august-aprilie, dus.

Apoi, stolul fumegă într-o
Dezordine a vieții, vezuvială,
Sunt câteva vârfuri de munți părăsiți
În care cântă porumbițele sălbatice, ca într-o
catedrală.

SĂGETĂTORUL

Tânăr, îngropat, ca un mort, între cărți,
Împovărat de literele moarte,
Ca și cum ai fi pe Marea Moartă
În corabia lumii cu Arte...

Turlele-catarge sunt pline
De vulturii care-au venit
Arămii-albaștri pe mare – din munți,
Cei ce de veacuri ne-au argintărit.

Cine va trage săgeata,
Cavaler al Timpului, Unul,
Tânăr îngropat între păsări și Arte,
Spre marele Vultur – Păunul?

ÎN PURPURA VREMII

Fiecare literă își sapă de vie mormântul
Bătrânele sclipesc de nemurire;
Cele tinere plâng ca miresele
Rămase-n sărutul de mire...

Numai o literă de patruzeci de ani,
Obosită, lividă, nemâncată, săracă,
Își așteaptă bărbatul să vină
Din îndepărtarea războaielor. O, dacă

Îmbrăcată în purpura vremii,
Păstrată la lumina lunii, curată,
O literă cât Munții Carpați la un loc
Foșnind ca o rochie de tânără fată,

Își spală iubirea sub ceru-nstelat...
Care dintre poeți va putea să-i găsească cuvântul?
Bătrânele litere, cele mirese, purpura vremii?
Fiecare literă își sapă de vie mormântul...

CÂND NE ASCULTĂ FRUNZELE DE CER

Un poem de vârsta unui om
Bătrân. Un poem însingurat,
Trăind ca un cerb, căruia
Coarnele încă nu i-au picat.

Un poem ca o pisică sălbatică,
Vișinie de fumul pădurii,
Un poem ca un râs,
Un poem ca un râs la sânul naturii.

Toate acestea pot fi văzute
Primăvara, prin toamna ce va veni,
Când ne ascultă frunzele din cer,
Și nu mai știm ce va fi...

O ÎNTÂMPLARE DE DEMULT

O întâmplare de demult, ca o nostalgie a vremii;
Aburul din gurile oamenilor ce au trăit,
Cândva, pe pământul acesta,
Și cu dragoste și cu moarte s-au risipit...

Liniștea ochilor ce au privit cerul,
Crăpăturile vaselor de sânge de-atâta-ncordare,
Din îndepărtarea cerească a ochilor,
Ca o altfel de jertfă și înstelare.

Ca și cum ceața din această toamnă
Ni s-ar înfățișa ca un răsărit părăsit
Dimineața îndepărtându-ne
Tot ce vedem este aburul gurilor ce au murit...

CEARA DE LA SUCEAVA

Ceara de la Suceava a îngropat Moldova
Într-o melancolie a vremilor. Ei i-a
Fost scris să o adauge cerului,
Picătură cerească, alături de picătură. Astfel se
înfățișa

Melancolia acelei herghelii blonde,
Pe sub fragii livizi ai Siretului.
Frumoasele femei ce își topesc viața
În inul și cânepa grea a încetului...

Ceara de la Suceava se vede
În luna cânepie-a lui Marte.
– Domniță Albină, coboară-ți povara de miere,
Noi pregătim o Suceavă dincolo de moarte...

O VINEȚIE PODOABĂ

Acea nesfârșită tristețe
Suind din pământ sub formă de flori,
Călcată de-albine-n picioare
Sub care trăiești și-apoi mori,

Se vede, uneori, în plină vară,
Ca o podoabă vineție cerească,
La orizontul unde păsările
Bat cu aripile vremea, vrând să trăiască,

Trăgând în hamul timpului, greu...
Toamnă, vulturii, lebedele, ruginele
Marii sărbători din plante și vieți,
Își taie venele, ca altădată reginele...

LA DELPHI

Cei ce-or veni la mine sunt astăzi încă morți...
Nu s-au născut, nu au luat lumină
În ochi neformați. Un galeș văz
Așază viața-n greaua lor ruină.

Ce sunt acum? Poate pășesc pe roua
Oracolului sfânt, la Delphi,-n cer...
Părinții și copiii laolaltă
O clipă stau alături și-apoi pier...

Cad stelele. Lumina se devoră
O umbră peste veacuri petrecută...
La Delphi cei ce astăzi încă-s morți
Pe noi, ceilalți, în viață, ne sărută...

ARTA CEAIULUI

NAȘTEREA POEZIEI

A murit un poem tânăr,
Ca un om tânăr...
Rudele lui princiare au plâns
Lângă cripta feciorelnică,
Până când deasupra ei
S-au așezat, în plină zi, în strălucire, astrele,
De atunci, pe o enormă piatră funerară,
Pusă acolo de oamenii săraci ai orașului,
Adusă noaptea târziu,
Ca un fel de piramidă lucrată în taină,
După mari secrete egiptene, ce supun vremea,
Fiecare își scrie numele,
Fiecare dintre cei ce au avut
Asemenea morți în familie...
Au trecut câteva milenii
De când continuă aceste funeralii
Simple, obositoare,
Sfâșietoare pentru părinții tânărului
Care încă mai trăiesc...
Iar acum se poate citi, în sfârșit,
Piatra filosofală
„Aici odihnește un tânăr celebru,
Cu nume de fată, pus dintr-o evidentă eroare,
Cel ce a scris pe această piatră
Îl urmează tainic în cer și moare”.

ARTA CEAIULUI

Dormi umbrită de Arta Ceaiului...
Parcă te-ai fi culcat sub cele trei
Firișoare de moarte ce curg prin
Clepsidra ce suntem. Nisipul norilor grei,

De mercur, abia acum îl simțim...
Din el s-au făcut Piramide și
Constelații. Din el s-au făcut
Acele limpezimi ce nu vor muri,

Ochi al copiilor nenăscuți. Din el
S-au făcut multe arte
Cum ar fi și aceasta, Arta Ceaiului,
Soră cu Arta Moarte,

Ce se îngrijește de lume, dându-i
Răsfăț și vederi, cum nescris,
Dormi umbrită, Tu, Artă a Ceaiului,
Sub cele trei firișoare de moarte, Elis...

TESTAMENTUL METAFOREI

Scriu greu acest testament al metaforei...
În el voi spune ceva despre erudiția morții;
Iubita mea până la jumătate de moarte
Și eu sărutând-o...

Apoi, călător în aceeași tăcere
Ce a dus după mai multe milenii
La cerul deplin înstelat. Elis! Copilul
Elis al lui Trakl își taie venele de fericire...

Toate acestea se petrec în vechile toamne,
Din care vor ieși mai multe fete
În purpuritatea avară a morții,
Cu chipul cerului, Elis!

Eu, bătrân, pe un scaun de lemn,
În mijlocul unei păduri, la o masă de lemn,
Sărutându-mă cu fata Elis, sora lui Elis,
Scriu acest testament al metaforei:

Las bunurile mele morale
Cerule înstelat, Fata Elis, Viața
În mâna Metaforei, a lui Trakl,
Pe această masă umbroasă de lemn.

P.S: Domnișoara, Trakl, Fata Elis,
Toți și toate, pot tăia venele testamentului...

POEMUL CU NUME NECUNOSCUȚ

Mult aș fi vrut ca poemul acesta
Să fie o sărbătoare a spiritului,
Să i se pună un nume necunoscut
Așa cum oamenii ce vor veni după noi
Nu știm ce nume vor purta...
În cimitirul poeziei aș vrea să existe
Mausolee bogate, făcute din piatră avară,
Dar, mai ales, mici morminte
Din gușile fluturilor ce cântă,
Suave cimpoaie pe care vântul le umflă
Cu câte o adiere a florii de câmp...
Elis!
Stau pe scările marilor clădiri,
Așezat ca în Grecia, cu fața spre cer,
Și, dintr-o dată, marele cimitir al Poeziei...
Mult aș fi vrut ca poemul acesta
Să-și afle acolo mormântul,
Elis...

ARTA LEILOR

Țările sunt tinere. Noi îmbătrânim... Ni se așază
Pe văz și auz floarea-n purpură-a soarelui,
Ni se rupe timpul sub rouă
Numai tu îți alegi soarta veche, ce nu-i...

Lei aburind, pe la amiază, în iarnă,
Scriu cu ghearele lor albastre pe cer
Umbra umbrelor verii ce va veni,
Leii căzând, leii ce vin, leii ce pier...

Deschide cartea! Iese timpul afară...
Las-o sub arșița privirilor lor!
Leii căzând, din viață, în umbră,
Cerul în moarte, sub ghearele leilor...

O ISTORIE DE RAZE

Toate aceste poeme nu îmi aparțin!
Am avut Amurgul de față; nici o îndeletnicire...
Am avut Răsăritul în față; o istorie de raze...
Am avut văzul meu răstignit. În uimire

Mi se așezau toate, cum o vreme-a
Gândirii. Am avut vreun vin al morții surpat
Într-o cupă de aur, apoi de argint, apoi...
Rând pe rând, rând pe rând, le-am vărsat...

ELEGIA CEȚII POSTUME

De unde, de unde se-adună,
Această ceață postumă,
Bătută ceresc în filigran?
Ea vine la noi an de an
Se-așază pe față, s-așază
Tremurătoarea ei Rază...
Dar cine-o ridică, cine-o trimite
Niciodată nu se știe. Și mi te
Găsește în ramurile grave
Ca soldatu-n Pompei stins de vreme și lave...
O trage o pasăre. Un om sau o lume,
O trage cel ce nu are nume
Și-o trimite din pământ pe pământ
La domnia surdă, fără cuvânt...
Chiar acum a intrat în aceste, cu zorii-i
Luminând postum teritorii...
Am crezut că-n tăcere stă veacul
Că acolo-i tăcerea, cum macul
De sânge adoarme-n câmpie,
Însă veacu-și lumina lumina lui vie,
Și-o vedeam, și-o simțeam, și-o credeam
Ceața vieții, postumă; ne înțețoșam...

Cineva a dat foc la groapa comună
Unde ard scheletele veacurilor și se adună
Ceața sfântă ce nu are lume,
Fum al veacurilor, fără nume...

NATURA STATICĂ

Natură statică-i iubirea...
Mai mult ajung din ea tiparele
În care noi trăim și-apoi
Nemărginirii ne-așezăm, cum marele

Oracol sfânt, nu cel din Delphi,
Ci altul, fără glas, fără pătruns,
Și pe sub care trecem fiecare,
Fără-ntrebare, fără de răspuns...

Acum venim aici la rând, cum veacul,
Tu ce-o să pui? Eu totul, iată-am scris,
Fără-ntrebare, fără de răspuns;
Elis, Elis, Elis, Elis, Elis!

O CEȘCUȚĂ DE PORȚELAN

Am sub privire o ceșcuță de porțelan
Vienez, pe care există un clavecin
Pictat cu otravă de viperă.
Prin ea se vede cerul senin

Ca prin oasele unei tinere femei
De la început de veac...
Cred că din ochii ce au putrezit
Este lutul înroșit de moarte, ca un mac,

Din care se aude, ca dintr-un melc
Pus la ureche vuietul de porțelan...
Sau poate micul clavecin chiar cântă,
În umbroasa ceșcuță, ca acum, o dată pe an...

BULA DE AUR

Când nu voi mai fi decât o bulă de aur
În acele nevăzute comunicante vase,
Să știți că și eu țin acolo Cumpăna Lumii
Între plante și cer. Nevăzutele rase,

Podoabe din aerul sfânt și pe mine m-apasă...
Cavaleria ușor galopantă și tinerească
Se aude din urmă venind, se aude,
Din depărtare, ușoară, cerească...

Ce galop, și în față nu este nici o cetate,
N-au Agora acei călăreți,
Să vorbească și ei, ca soldații, despre moarte
și viață,
Să vorbească și ei despre lume și vieți...

Filosofii transportă astfel Bula-de-Aur dintr-un veac
În alt veac. Din vechime-n vechimi mai umile.
Focuri de aur ard la popasuri. Îi așteaptă pe cei
nenăscuți cu lumină,
Și râd obosiți la răscruce de veacuri, apoi plâng,
adormind lângă cai și cămile...

SUB ARTE

Am trăit în raiul mării părăsiri
Mai multă vreme. Tot ce se-ntâmplă era
Adevărat. Tu, descumpănită
Ca sub Arte, mi se pare, că te-ai arătat...

Drumul vieților plecate. Stau la
Cumpăna de drumuri, iată nu mai știu...
Seară a auzului. Vechi popor de mierle
Mutând scara cerului târziu...

CLEPSIDRA NATURII

Bate floarea-soarelui spre-o toamnă boreală...
Cineva a adus dezastrul în plantă. Cum a
Fost în noapte este și floarea lunii,
Între viață și moarte craniul de rouă și-l legăna...

De demult s-a pus grea întunecime în el
Umbra de-argint îl îndoiaie spre-amurg,
Sub zorii umili, ca-ntr-o clepsidră a naturii
Se aud viețile noastre cum curg...

Lacurile de pe lângă marile fluvii
Poartă-n adâncuri miracol trecut,
Acolo și-au așezat amintirea
Apele lumii de la început...

Elis, în păduri urlă mierla pustie,
Lupoaica albă a îngălbenit,
Un covor de aur rusesc sunt doamnele frunze
Ce ne-au sărutat mâna și au murit...

PE SUB IMPERIILE VECHI ALE APELOR

Mult înfricoșătoarea toamnă,
Ce îngălbenește precum frunzele inimii...
Mica turmă de zeități zburând
Pe sub aripile văzului...
Se aude în cer reșezarea stelelor,
Sub noua tăcere a morții,
Numai țăranii cară pe urmele verii,
Umbrele târzii ale veacului,
În micile construcții ca niște
Piramide, trase, pentru a le găsi
Locul, pe sub imperii vechi ale apelor...
A înnebunit floarea-soarelui
Și gușteri florali, cânepii și serafici vuiesc a dezastru
O flacăra vegetală ne înconjură viața,
Purpurie spre galben, adânc purpurie,
Se aude reșezarea stelelor
Trosnind de uimire.
Încă nu a fost ridicată la cer,
Sub forma de lanuri enorme, floarea-soarelui...

ROMANȚA METAFIZICĂ

– Mai ții minte vremea-n care
Nu ne aminteam cine trăiește, cine moare,
Cine suflă-n floarea morții înnoptat,
Cine se întoarce în pământ, bogat?

– Nu!

– Mai ții minte cum palatul pur,
Melcul de argint și de mercur,
Ne-așeza în râpa-i grea, divină
Lângă osuare sau lumină?

– Nu!

– Mai ții minte viețile cum sunt
Dincolo, dincoace de pământ,
Unde umblă lumea răsfoind
Cartea morții-n prapuri de argint?

– Nu!

– Mai ții minte cum acolo, tineri,
Te-am adus în fața Sfintei Vineri

Și te-am întrebat, și i-ai răspuns;

Print ıntunecatului argint sunt uns?

– Nu!

– Nu?

– Nu!

AȘEZAREA UITĂRII

Ce sfinte vieți a așezat uitarea
Pe-acest pahar cu guri nemuritoare,
În care se aude astăzi marea
Plecând spre cer pentru incinerare...

Mijlocul său aurărit ca de-o șindrilă
Iluminând prin ani cu fibra sa augustă,
Parcă îmbrățișează trupul vieții-n milă
C-un brâu de aur și de moarte-ngustă...

E așezat pe masa noastră-n față
Trebuie să-l bem noi doi, chiar azi, aici,
Tu – jumătate. Restul eu. Care e partea morții,
care viață?
Elis! Tu cu paharul meu la gură te ridici...

ADÂNCIMEA SURÂSULUI

Mamei, Virginia Muscalu

Cât ai fost ca roua limpede în viață,
N-am putut s-aduc acasă-o poezie
Să mai ferești și tu acolo Curțile
Liniștii, atât de purpurie...

Ți-am îngenuncheat chiar prea puțin
Însoritul tragic ce am fost la rând,
Și acum, tu, părăsită catedrală,
Ca o orgă ești, pe sub pământ...

Pun urechea și aud cântând,
Sub pământul greu, neomenesc,
Oasele surâsului de mamă
Înspre cer încet se adâncesc...

SATELE-N STELE

Câteva sate de țărani români, cei despre care
Se poate spune că, uitându-se-n cer,
Se văd ca-tr-o oglindă,
S-au culcat dintr-o dată în câmp.
Mirosul lor a adus primăvara...
Erau acolo câteva sate. Deasupra lor,
Câteva stele cât satele...

AMINTIREA UNEI MARI IUBIRI

Magnificență-n darurile-abrupte
Ca nouri șlefuiți singurătății,
Melancolia unei mari iubiri, azi rupte,
Făcu ocolul anului și al cetății...

Doar el, două statui de sare mută,
Din acei nori, făcute-n cer, terorizau
Cetatea care și acuma mai ascultă
Cum peste lumi și veacuri sărutul și-l incinerau...

VERSUL BOGAT

Stau singur, adică numai cu tine, lumină
A sfintei îndepărtări. Astăzi, iată,
Sânul acela din poezia domnului Bacovia
Atârnă la greutatea planetei, deși nu se-arată.

Mi se pare că nu îl mai știți!
O să vi-l amintesc: „Și sânul tău e astăzi mai lăsat” ...
Cad fluviile în moarte și se ridică,
Dar nici un fluviu cum versul atât de bogat...

VIZITĂ LA CRESCĂTORIA DE STELE

Doamnă domnișoară, nu ați mai trecut pe la mine
Am crezut, între timp, că sunteți logodită,
Că v-ați cumpărat o crescătorie de stele,
Oricum, se va fi întâmplat ceva,

Îmi spuneam, adunând în micile furnale
Ale pipelor câte o vagă implorare...
Și, iată, acum, Dumneavoastră în persoană,
În carne și oase, Poezia,
Cea despre care, în ultima vreme, se spune că...

MICUL SISIF

Un măgăruș, în Balcani, e-o avere,
El are copitele văzului din chihlimbare,
Ochii săi, ouă pete de lună,
El trăiește umbră vânătă-n zare...

Capul său e-o gutuie putred-înceată
Din cozi de păuni sunt urechile sale,
Păru-i prăfos este toamna
Îngălbenind cu-o vale...

Un măgăruș e Sisiful Balcanilor,
Urmele sale-s potcovite în var.
Așa mic, cum vedeți, el urcă toamna în cer,
În Balcani, e-o avere-un măgar...

CÂNTECUL CÂINELUI

Câinele latră, cântând după oameni...
Sfâșietoarea-i povară o aruncă mereu,
El nu poate vorbi, dar cântă lătrând
Peste ochii săi veacul este mai greu.

Un lătrat e o spunere-n stele
E un talger pe capul său sfânt,
Câinele latră, cântând, după oameni,
Și coboară cu ei în pământ...

VIATA ȘI VREMEA

Am fost fericit, am vânat,
Am cunoscut oameni politici,
Am cumpărat cărți foarte rare,
Cât Europa,
Mi-a fost drag Shekespeare,
Umbra lui Hamlet
Într-o mână cu opera morții
Am avut o viață mai tristă ca vremea,
Mi-am încurajat poporul,
Țăranilor le-am fost mic vuiet al lacrimii,
În cea de-a doua parte a veacului,
Muncitorilor – lacrimă.
Am fost fericit văzându-mi
Părinții în trecerea vremii,
Copiii-mi răsând de oamenii mari.
Am fost fericit, am vânat,
Am cunoscut oameni politici,
Am stat cu viața-n ziare,
Cărțile mele, singurele zile de duminică,
Și, iată, poetul,
Viață mai tristă ca vremea...

LITERA AURITĂ

Pune-n cântarele ochilor inteligența naturii
Spiritul pururi se-ndoaie. Sărută
Lacrima-n susur sub pleoape
Drumul ceresc îl arată...

Putred mercur peste litere,
Ca vulcanii chihlimbarele gem.
Doamne, lumina moaștelor sacră,
Unsă în moarte cu untdelemn...

Bătrânele cărți, ceruri bătrâne,
Chirilică, greacă, sanscrită,
Țiglele lor de-o culoare necunoscută-i,
Rândunelele își fac cuibarele în litera lor aurită...

AORTA FLUVIULUI

Cum umbra vieții-acesteia va veni,
Târziu, într-o amiază, spre amurguri pale,
Peste o lume grea-n aorta fluviului,
Un răsărit ce se-ncovoiaie-n cale.

Tot astfel eu cu umbră mă așez
La poalele de calcar străveziu
Ale acelui Munte-Ou în care cântă
Puterile cerești până târziu,

Ele-argintate-a bale de Aloe,
Spălate-n vin și miezuri araratici,
Cum ar exploda o râpă cu aorte
A cârdului de bivoli azi sălbatici...

Nu s-a văzut așa ceva în zări,
Un ou cât muntele, var pururea orbit,
Fără vulturi deasupra, fără păduri și ape,
Doar de podoabele de dinăuntru aurit.

Și așezat pe râpa de aorte,
Miezul lui falnic, astăzi doar umilul...
Muntele-Ou ce cântă înăuntru
S-a spart; De-acolo izvorăște-n fața noastră Nilul...

CĂLĂUZA AMURGULUI

Călăuza amurgului scoate toamna
Din vară. Un cârd uriaș de măgăruși
Înnoptează-n răgușita lor melancolie. Cineva
Le lustruiește copitele; Vine, vine toamna!

Povara de astmă și brumă le întunecă mersul
Pe lângă lanurile de cânepă, pe acolo, pe unde,
Cândva, am auzit păsări mici cât ochiul,
Ce se uită fără văz la noi, cei care
Acum sărutăm mâna Amurgului...

Trei discipline ne mai înconjoară;
Trestia Gânditoare, Rața Sălbatică,
Frumusețea-n Declin...
Trei, Trei, Trei ramuri ale Amurgului,
Sub același gând, scot toamna din vară...

MASA POETULUI EUGEN JEBELEANU

El avea acolo o masă sfințită cu vin,
Cum oasele poeziei, la șapte ani, ai sorții,
Dezgropate din întuneric. Afară,
Adusă de dulgherii tineri ai morții,

În văzul celor vii, trăitori,
Cu poezia în viață, cu iubitele-n viață...
Și, dintr-o dată, masa s-a ridicat,
Cu oasele sale de ceață.

În marea pupilă a cerului înstelat
Se vede în cer masa celebră de vineri
surpată-aprilin,
Cu toți cei ce au trecut pe la ea,
Spălându-se pe față, cum oasele poeziei, la șapte ani,
cu vin...

BĂIATUL CARE CÂNTĂ LA PIAN ENGLEZEȘTE

Lui Laurențiu

Băiatul care cântă la pian
Nu are țară, nu are nume,
Cântă pentru o fată răgușită
De frumusețe, așteptându-l...

Băiatul care cântă la pian, toamna,
Este ocrotit, încă din vară,
De umbrele Florii Aurului,
Altfel, nu i s-ar vedea umbra...

Băiatul care cântă la pian
Cândva a fost tânăr. Acum
Se pregătește de bătrânețe,
Obosit și tânăr și cântând la pian, englezește...

CARTEA LUMII

Am văzut-o! Era lustruită de-amurg,
Ca de moarte. Ea era un plâns ce mergea...
Un plâns cu chip fericit, ca de om,
Un plâns ce cu literele sale citea...

Nu mai fusese prin lume, demult,
Viața ei cu a noastră era,
Numai că, lustruită de-amurg,
Nimeni nu vedea că plângea...

Am citit acea carte a morții, încă nescrisă,
Și totuși, de mine văzută, legată în aurul strâns,
Și nu-mi mai aduc aminte în ea ce spunea,
Atât mi-amintesc, că, citind-o, am plâns...

MAUSOLEUL FLUTURILOR

Vulpea aceasta roșcată, cum un răsărit,
Pe care tocmai am vânat-o,
Nu este, oare, chiar zâmbetul,
Lui Kavafis, înainte de moarte?

Vântul brun ce îi tulbură utopia blăunii
Uneori argintie, alteori de o putrefacție
Încă neînchipuită, ca un trandafir spaniol
Căzut din mâna poetului, seara,

Nu este, oare, adierea mâinii
Lui Kavafis, ca un semn al înțelepciunii?
Vulpea aceasta, vânată-n amurg,
Pare un mausoleu al fluturilor, Elis!

PATA CEREASCĂ DE FUM

Dacă ție îți cer și mie nu-mi cer,
Tu te-ai întrebat vreodată de ce?
Cum cade amurgul prin putredul ochi
În cel'lalt se arată răsăritul cum e...

Vinovați suntem noi; eu cum ceru-nstelat
Am orbit. Nu aud văzul, acum,
Mă îndepărtez. Cade vremea pe râpile lumii
Și în urmă o pată enormă de fum.

DOUĂ, TREI DRAHME, ACOLO...

Cineva vine la mine cu moartea legată
Cu un lanț de aur, ca pe-o mică panteră,
Pe după gâtul ei fermecător, de ireal animal
– Cât vrei, domnule, pe ea?
– Două, trei drahme, acolo...
– Nu te uita că e obosită,
Ea a muncit cel mai mult pe pământ,
A fost un animal blând,
După aceea a devenit sălbatic...
Nu vrei să ți-o dau, sau n-o vrei,
Ea tot o să vină la tine,
Mai bine cumpăr-o, sau, poate mai bine...

ZBORUL SPARTAN

Sunt îmbrăcat într-o flacără de sânge,
Apar, cum răsăritul sfâșiat,
De-acea Lupoaică, încă astăzi albă,
De care niciodată nu m-am depărtat.

Priviți, ea îmi mănâncă gura,
Nu-n muntele cel Sfânt, ci-s sfinți Carpații
Și într-un văz atât de boreal
Ea îmi mănâncă gura, nu ficații...

Ochii în ochi, munții pe noi ne-așteaptă,
Pasărea verde-galbenă ca de un mort mercur
Cu celălalt, în cer, cu Vulturul
Deasupra mea-s cum al lui Prometeu în jur.

Aicea, pe pământ, ca o ispită,
Cum zborul ei spartan îndepărtat
Îmi rupe cântecul din gura adumbrită
Cu fiecare umbră sfâșiat.

Acolo-n cer, El, Sfântul Prometeu,
Stins de milenii ca o lavă sacră,
O urmă de vulcan, atâta a rămas,
Neridicat, necoborât din lacră...

Pasărea are umbra ei de foc în aripi,
Când zboară pe câmpii spre răsărit apune,
O dată în mileniu, când se-ntoarce
Din moarte, să-și revadă viața-n lume...

Lupoaica albă fuge-nspăimântată
Și-ajunge grea de flăcări iar,
Și munții-s străvezii de-atâta-nțelepciune,
Și gura-i mă sfâșie osuar...

Sunt îmbrăcat în flacăra de sânge,
Lupoaica albă iarăși a venit,
Un vultur turbure de vreme mă-nconjoară
Cu zborul și cu vâzu-argintărit...

Tu Prometeu, statura mea divină,
Tu, înțeleptul marilor dureri,
Trezește-mă din foc, trezește-mă,
Fugi de acolo, cât mai ai puteri.

Orbește-mi trupul, cât ți l-am orbit,
Și-mbrățișându-ne, pe cer, două statui de foc
În văzul vremii să ne sărutăm,
Om și statuie, viață, moarte fără loc...

ÎNȚELEPCIUNE ȘI ARTE

Mă uit cum trece antichitatea
Iată, chiar acum s-au spart vasele
În care ar fi trebuit să putrezească vinul
Pentru a ajunge fum de sânge târziu...

Cărțile acelea de Înțelepciune și Arte
Nu sunt cumva îngropate în moartea
Acelor gladiatori ai
Palestricii mortuare, ai Agorelor

În care se cerea pâine și spectacole,
Spre stupefacția băilor cu aburi
Liliachii, iviți din fructele ecuatoriale
Ca din inimile artiștilor, of!, ele?

Mă uit cum trece antichitatea pe cerul înstelat,
Ca un ogar fugind după un vânat ce nu mai există...

CHEAGUL DE ROUĂ

Tu porți o borealitate grea-n tăcere,
Pe față cerul pururi înstelat,
Și orice lacrimă îl limpezește
Cum orice stea-i mai limpede în Euftrat.

Un cheag de rouă ne aude astfel
Acele graiuri în surâs, ce-am fost...
Și ca în tinerețea evică a lumii
Cheagul începe-a fi pământ și rost...

Ca la-nceputuri toate trec în veac
Două averi cutremurate-n amurg.
Ruina cerului se-arată-n vaier și în purpuri,
Azi toate sunt și-n vreme toate curg...

VÂSLAȘ AL NILULUI

Ca un vâslaș
Pe-o grea melancolie
Mai vâslea, în limpedea bătaie-a
Apei, spre mîlul ce incinera

Scheletele flamingo, păsări
Ce ajungeau cândva cu țipătul în cer,
O, Niciodată, Nevermore,
Din care curcubeul se arată

Dospindu-și metafizice alămuri
În apele acelui sfânt fluviu
Aurite. Cu vâsla, rareori,
Câte-o aripă ce ni te

Adaugă. Posteritatea amintirii...
Mai atingea vuind până la
Fața apei grea. Și-n locu-acela,
Cerul deasupra lui se-ntuneca.

„Aicea!” își spunea vâslașul,
„Aicea!” În incunabula melancoliei,
El citea. Curenții Nilului, vechi bogății
Pe care numai el le asculta...

La gurile de aur ale fluviului,
În delta care urcă-n cer,
Trufaș se-aud de dincolo de vremea apelor
Cuvintele acestui vechi vâslaș.

Nimeni nu-l vede, numai îl aude
De mii de ani, de când se varsă-n cer numele lui.
Numele Lui. Dar ce-a găsit și cum
Vâslașul în regatul Nilului...

METEORITUL HIEROGLIF

Bat clopotele cum amurgul prin râpi
Vine primăvara! Trec cărduri enorme de păsări
Pe cer, așezate sub forma unor mari hieroglife
necunoscute,
Prin a căror lentilă de aur se zăresc,

Umbrele veacurilor, celelalte anotimpuri...
Cine le-a învățat acest zbor al morții
Și cum pot ele, fiecare, în limpezimea luminoasă a
hieroglifei
Să reziste un mileniu, o sută de ani, o scurtă viață...

Cum știu urmașii să ia locul-flamingo,
Cum știu zburătorii să lege cerul
Cu pieptul de-argint. Cum știu, vai, cum știu?...
Hieroglifele stolurilor, acel scris mortuar al
primăverii și-al toamnei,
Ție, uneori, ți se arată pe față, Elis,
Vers al unui sonet căzut, ca un meteorit hieroglif,
din cer...

PLÂNSUL SCULPTORILOR

S-a trezit mica statuie din chihlimbar,
Și-a scurs untdelemn din aripile ei canare,
Pulberea răcoroasă a morții vremelnice,
Pubertatea dintâi a morții osuare.

Ea era bătrânețea, marmură neagră...
Un popor de sculptori a venit pe drumuri asceze,
Ca să-ajungă în umbra-i de demult a tinereții,
Trebuia întregul popor de artiști s-o sculpteze.

Fiecare din veacul din care face parte;
Oricum, acel popor de artiști
Trebuia astfel să scoată din moarte

Mica statuie de chihlimbar
Pentru totdeauna. Ea de-acolo fugise
Și rupsese un cer, și ea
Peste legi ceea ce nu murise.

Dacă plânge acum un popor după ea,
Și-n celeste rășini e o altă umbră, tot sacră,
Iată, plânge un popor de artiști
Ce-i sculptează, de-atunci, din lacrimă o lacră,

Căci statuia afară e oarbă de-o mână,
Cea prin care demult ne-arăta
Cum se face un vechi chihlimbar,
Ca să poți peste moarte scăpa
De
Pulberea răcoroasă a morții...

ELEGIA PICTORULUI CERESC

Un pictor naiv, sub crepuscul ciudat,
Viața pe cer și-a pictat,
Întâi și-a făcut coroane de spini
Din care se văd pe pământ și acum lumini,
Apoi chipul pătat de culori
Când lucra până-n zori.
Mâna lui străvezie de cer
Se vedea-n altă lume,
Gura lui ce vorbea
Se făcea că picta,
Dumnezeu o vedea și râdea,
Numai noaptea lucra.
Pe o scară de fum se urca,
Începea să picteze o stea,
Și-apoi viața mereu și-o uita.
Gura lui, o!, vorbea,
Se zărea din nou cum picta,
Dumnezeu o vedea și râdea.
Alteori, pe nespusa lui cale
Întâlnea aurori boreale
„Tu, artist cunoscut,
Urci în cerul trecut,
Vino cu noi, e mai bine,
Suntem cerul ce vine...”
Atunci din nou cobora

Scara pe care urca,
Dumnezeu îl vedea și râdea...
Uneori, când chiar steaua lui pe cer strălucea,
Pictorul cu viața lui o-nălța,
Începea s-o picteze
Și-apoi viața și steaua-și uita.
Era-n cerul ce-atunci trecea...
„Tu, artist cunoscut,
Urci în cerul trecut”
Se-auzeau aurori boreale..
– Urc în cerul pe care
Am visat să-l sărut
Și pe care aș vrea să-l pictez,
Să îl fac un nou început.
– Ceru-acela chiar acum a trecut...
– Eu pictez de demult,
Am coroana de spini
Când lucrez până-n zori
– Nu-l picta, c-ai să mori...
Dumnezeu îl vedea și plângea,
Stelele lumii, sub care trăim și nu pier,
Sunt urcările marelui pictor în cer...

OGARUL DE CURSE

I-am prins o cunună de gât,
Numai ghimpi uscați, viperii.
Aleargă, aleargă, aleargă!
Trandafirii domnului Rilke sunt vii...

Văzul tău luminat de otravă
L-am văzut sărutat. Ce sărut!
Trandafirul e-un ogar printre flori,
Trandafirul necunoscut...

*

*

*

Mai mulți trandafiri într-o seară,
Ce s-au rupt din tulpini îngerește,
Au ieșit la marginea vieții din Timp,
Ca și cum un parc englezesc se-ofilește.

Un lătrat de petale de flori,
Un lătrat peste toamnă și un
Câine turbat între ei,
Trandafirul păun...
I-am prins o cunună de gât
Un ogar mai solemn decât viața
– Domnul Rainer Maria Rilke?
– Bună dimineața!

ÎNVĂȚĂTURILE LUI SHAKESPEARE

Mama îți moare și iubita te lasă pustiu,
Ce mai poate Shakespeare să-ți arate?
Ucenic la Hamlet cât ai fost,
N-ai putut să fii și ucenic și frate...

Ca Homer tu doar presimți acum
Stelele orbind cu el sub Arce,
Drumul mamei este fără de întors,
Al iubitei nu se mai întoarce...

Nu privești același timp în ape,
Nu-nțelegi nici chiar cât Heraclit
Timpuri, veacuri, plante
Pân' la urmă toți și toate au murit.

HELGA

Helga, diminutivul Leoacei,
Miniatura ogarului, cenușie,
Sub forma fulgerului,
Un lăstar de cățelușă,
O Lupoaică alb-vineție...
Helga, apele sub picioarele ei
Se retrag. Grea vișinie-a mercurului,
Adăpost al razelor; Helga
Un cățeluș de mercur
Lătrînd după un veac
În pupilele noastre...

BIBLIOFILIA VERII

Am căzut în genunchi ca prepelița
În fața florilor de fân...
Bibliofilia verii îmi arăta
Nesfârșite adieri ca o umbră de sân...

Acest spic, mică piramidă a vieții
Gușe-arămii, vechi de departe,
În cer, ca stelele înfățișate-s
Un fel de semințe pereche, în moarte.

SCARA HAMLET

În putredul amurg al zilei,
Unde spre toamnă clorofile curg,
Stau muncitor la muncile naturii,
Păzind clepsidra, iată, nu ajung

Până la scara ce se vede clară,
Pe care-aș vrea acum să mă ridic
Cum boabe mici de grâu, hamletiene, se înalță
Unul pe altul să devină spic...

AUZU-NSERĂRII

Planetele, craniile unor ginte târzii
Cosmica lor faptă a incinerării,
Avuție cerească; constelația craniilor,
Planetele-urcând auzu-nserării.

Parcă se întoarce văzul căzut
După moarte, ochi în ochi depărtat...
Două cranii căzând pe pământ
După moarte s-au sărutat...

FIRUL DE CIMBRU

Venind de departe, călătoria mi-a adus
Firul de cimbru pe care era încrustat,
Chipul ei foarte tânăr. Am ajuns
Mai târziu. Sunt în viață și-n moarte. Am aflat

Unde stai, după mersul plantei în vânt,
După razele clorofilelor. După cum au arat.
După cum respirai, tânăr fiind, când răsărindu-ți
Alb Eufrat, am crezut că ești împărat...

Ți-am adus întreaga singurătate a
Vremii în buchetul acesta de cimbru încă
Verzui. La mijloc îmi e chipul. La un
Capăt al lui e făptura-ți adâncă.

Nu se vede decât umbra ce arde
Așezată între luminile ochilor atât nevăzuți...
Am venit mai târziu. De departe eu vin
Firul de cimbru nu-i un păcat. E o călătorie
Din Țara-de-Cimbru, spre Țara-de-In
Unde iată am înnoptat...

Venind de departe, călătorea mi-a arătat
Chiar firul de cimbru, pe care încrustați și încă
necunoscuți
Ce cresc în Țara Cimbrului, ca și în a Inului în
natură...

PIRAMIDĂ ÎN ȘIR INDIAN

Linia vieții mie îmi crește altfel...
Tot ce altora li se vede râzând, vrând să scape,
Pe drumul Damascului, ascuns într-o palmă,
Mie îmi plânge și râde sub pleoape...

Chiar acum gânditorii cei vechi, petrecând,
Citind din puterea înțelepciunii, sub Arte,
Își încarcă melancolia-n cămile,
Cum ai pune-n cocoșele sfinte nu apă, ci moarte...

E-o construcție grea piramida în șir
Indian. Să se vadă din cer. În ea
Să îngropi faraoni și dezastre subtile
La-nceput și la capătul ei să mai stea.

Cineva izvorând și scriind pe argile...
Și apoi să pornească-n tăcere cămilele șirul,
Să se-audă trosnind, ca în flăcări,
Linia vieții, urma grea a copitelor, mirul

De taină, purtat. Marii constructori au murit,
s-au mutat...

Și totuși, aici, a rămas urma lor în palide file
După care citește șirul vechi indian, murmurând
și plângând
Și trăgând linia vieții, înălțată și scrisă în veac de
șapte cămile...

GÂNDIREA STELELOR

Ce gândește o stea deasupra pământului?
Cine se află în ea își spune poetul,
Ce răcoare oarbă de vremuri este ceru-nstelat,
Vai! credeam, toate vin încetul cu-ncetul...

O stea ne gândește pământul orbind,
Cine-n ea filosoful arată...
Trei mari mări și trei munți și pustiuri
Nu pot face la un loc un băiat și o fată...

Ce gândește e mare, privindu-se-n cer,
Celelalte amurguri ne spun prea puțin...
Lebăda neagră omoară lebăda albă
Alături zburând și în cerul divin...

Ce gândește o stea, O! Cât mai putem...
Oameni fiind, gândirea stelelor vrem...

COAMA DE VULTUR

Acest zâmbet, o coamă de vultur florală;
Copii! Ne uităm la ei cum
Merg, cum astfel imită moartea,
Vorbind cuvinte neclare. Un drum

Al lor suntem, ei al nostru. Ei există
Ca o întunecime de floare sparte
De lună în singurătatea câmpiei,
Ceva necunoscut, între Viață și Artă...

Uitându-mă cum merg cu povara,
Încă mică, a Morții în spate, surpat,
Mă gândesc, care dintre ei vor conduce
Țări și oceane, și care din ei cerul înstelat?...

CLEPSIDRA NETERMINATĂ

Două cupe stau iată în această
Îndepărtare; sânii tăi ce nu se pot, grei
Uni în clepsidră. Prin liniștea lor
Curg luminile vremii. Prin ei

Se văd Munții Alpi și alți munți
Umbrindu-se-năuntru. Ca și
Cum pe pieptul planetei
Acum, doi munți, sub formă de sânii, s-ar ivi...

FÂNTÂNA ÎN BĂRĂGAN

Cad clopotele în pământ,
Unul de aur, altul de argint sfânt,
Ca să aducă din adâncuri grele
Răcoarea morții apelor acele

Unde-au privit cândva ca muritori
Oameni ca noi, cei cu găleți, în zori,
Ce-și îndemneau ca vitele agale
Să-și soarbă sufletul cu apa grea și moale...

Două găleți făcute cu strădanii
Măsoară în câmpie cum trec anii,
Clopot de aur, clopot de argint, pereche
Clepsidră-a Bărăganului, la apa veche...

ÎNSORITA UMBRĂ

Mireasma timpului îmi lăcrimează fața
Ușoară-i umbra ce s-a irosit,
Căzută-n semnul inimii, cum viața
Rază defunctă-i, chihlimbar umbrit...

Mici focuri ard în purpura clepsidrei vara,
Nisipurile ca prin oameni trec și ni-s...
Cu viața se aude însăși moartea, seara
Nemărginirii țărilor, Elis...

Nu pentru noi eu scriu aici acestea,
Ci pentru cei când noi nu vom mai fi,
Ca să ajungă pân'la ei atunci vestea
Că-n locul nostru ei se vor iubi...

CASTELUL FLAMAND

Ei lucrau în mijlocul pădurii
După scorburi vechi și după legi
Un castel flamand ca un dezastru
O corabie-a ieșit, cu pânze reci...

Vântul ce trecuse printre arbori
Le pierduse mințile prin jur,
Ei credeau că sunt, lucrând, pe mare,
Și lucrau ca toamna frunzei, pur...

Nimeni nu-i pusese-atunci la lucru
Au venit pentr-un castel flamand,
Să-l înalțe-n fața stelelor acele
Ce împovărau cerescul land.

A ieșit corabia aceasta. Cine merge merge merge,
Cine nu, chiar nu!
O corabie ce putrezește-n codru,
Pânzele de moarte ea le-avu...

ELEGIA PUNERII ÎNTREBĂRII

Pui un răspuns sub cerul înstelat
La întrebarea stelelor din vară...
De pildă, de ce umbra ți s-a dat
Atunci când viața singură coboară...

Ce zare-n veac ne șlefuiеște ființa,
Cum apele se șlefuiesc pe ele,
Ca-n micul fluviu, cel ce îl plutim,
Punem răspuns cu fața înspre stele...

Totu-i lumină-aici, ca în înțelepciune,
Mai vine ca mercurul și mai
Grea ca el. e o suavă limpede grecime,
Cu vinuri purpure. Tu nu erai?

Acum pun un răspuns sub cerul înstelat...
Eu trebuie s-aduc aici răspunsul,
Ca între magi... ca-ntre țărani
Se seamănă, ca grâul, nepătrunsul...

Albinele își pun coroane vechi
De ceară și de boare arămie,
Furnicile ridică piramidele
Dinspre Egipt, cărându-le-n vecie...

Dar cine pune, totuși, întrebarea?
Mercurul greu e-aici. Niște asceți
Se uită-n apa limpede cum vremea
Coboară peste noi și peste vieți.

Tu, măsurat de ele, gânditor,
Toate acestea stelele urmând,
Pui un răspuns sub cerul muritor,
Cum apele se șlefuiesc curgând...

POEMUL KILIMANJARO

Tocmai urcam în poemul Kilimanjaro,
Într-o excursie cerească...
Suiam cu greu stelele,
Care din el nu se mai văd...
Luasem la mine Opera divină
Artele cerești, chihlimbarele, mierlele,
Lupoaica albă, lebăda. Țara vânăta-a bătrânului ei
fotograf
Și alte țări umilite-ale poeziei,
Câteva plante și animale necunoscute din ele,
Câteva arme, boabe de piper, vieți,
Frunze, lumina târzie din
Mormântul unui mare poet,
Un poligon al fagurelui,
Unde albinele vomită paradisul.
Câinele nevăzut, credincios, care
Conduce albinele înapoi, câine ca fragii,
Roșcat printre ei de mai multe milenii,
Fresca aceea necunoscută,
În care Shakespeare
Sărută mâna lui Hamlet,
Umilița, o vită blondă

Ce paște de-a lungul veacurilor,
Apoi aerul tare de care
Are nevoie poemul Kilimanjaro...
Astfel, în poezia română am urcat muntele...
În urmă, căderi de pământ, alunecări de teren,
Genii oboseite, veacuri și veacuri,
O enormă pată roșie rămasă pe cer,
Ca un răsărit, ce nu se mai termină
Dovadă – inimile poeților ce se sparg mereu de
Poemul Kilimanjaro...

SFÂNTUL AER ȘI PRIETENII SĂI

AVE, MARIA!

Pentru că stau marile popoare,
alături de cele sfinte și mici,
În ruina istoriei și le năruie mila,
Atunci când greșesc și ca niște cerșetori
Nu mai au sărbători și nici neam
Și nici umbră. Și le mor copiii, măslinii și via,
Ave Maria!

Pentru că în lumina sfințită se adună răcoare,
Atunci când trec acele păsări ca în somnul de
pulberi divin,
Pentru că în fața lumii se așază umbra morților, prin
mierle
peste cei îmbrăcați în in
Când pleacă risipitori și-n buna vestire
Vin cei nenăscuți, somn și aură pentru cei ce au fost,
Ave Maria!

Pentru că suntem pământeni, așa cum ei au și fost,
Pentru că jalea de toamnă e mai înaltă decât cea de
primăvară,
Iar restul anotimpurilor își are singurul rost
Acela de a trece prin oameni, plante și animale,
timpul,
averea sa mortuară,

Cu focurile florii-soarelui ce se aprind noaptea,
pe umbritele
șesuri din această țară,
Ave Maria!
Pentru că vulturii, după moartea lui Prometeu,
Își dezmiardă puii cu-aripe tot mai greu, nu găsesc
pentru ei
scorburi în munți
Pentru că Fulgerul-foc primitiv și sacru al cerului
A făcut o ruină din ei, iar ei
Se închină forului, ca unui Nero al cerului,
Ave Maria!
Pentru că numai ei au dat foc cerului, zburând,
Și se aud flăcările zguduind aripile lor sihastru,
Iartă-i tristețe, iartă-i Doamnă Fecioară
Și cântă pentru sufletele noastre, așa cum ei au
cântat
și zburară,
Cu moartea din moarte călcând Îndelungia,
Ave Maria!

Iar pentru marile popoare,
nu pentru cele sfinte și mici,
Pentru că au stat în ispita istoriei și acum
le năruie mila,

Și merg din țară în țară cerșind,
Sărută-le ca albinelor Regina,
Iartă-le viața; murind vor cânta alături de noi;
Ave maria, grazia plena, divina!

ELEGIA KALENDELOR

Ce faci aici? Tu inventezi oracolul
Groapa divină-n care morții cad,
Iar sărutându-le călcâiul
Acela vulnerabil vii scad
Din viață. O tăcere-un semn...
Voi grecii care nu-nvățarăți timpul ca pe
Parabola albită de povețe;
„O, chipul nu-i același, în aceleași ape?...”

Și, totuși, lumea n-a-ncetat să-nvețe
Ucenicind la moarte. Ce să-i spui
Când n-ai primit răspuns din depărtare
Acelui care-ți este, însă nu-i?

Ce fac aici? Sparg marmorele țării
Înfășurat în putregaiul ei umbrit
Ca vechiul grec când a văzut întâia oară timpul,
Lovind c-un târnăcop de aur înroșit...

UN CALVAR DE LUMINĂ SPRE IERUSALIM

Prin Elutheria, exemplul morților este prost...
Plin e cețosul argint jur împrejur.
Nimeni nu ne învață cum se trăiește în această
sfântă republică

Întunecatul, sumbrul porumbel de mercur
Zboară deasupra-ne cu un zbor greu legănat,
Luminând, cum poetul, cu vremea în jur...
Prin Eleutheria, prin Eleutheria
Zboară porumbelul răcoros de mercur,

Un calvar de lumină spre Ierusalim...
Sfântul Aer îi țin aripile. Luna în jos i le poartă,
Soarele i le ridică după aceea, iar pasărea
Râde și plânge zburând; Floarea-soarelui moartă...

SFÂNTUL AER ȘI PRIETENII SĂI

Un mercur străveziu de trecerea anilor
E Oul – Acelei Păsări-de-Purpură găsită în Aer,
Așezat în lumină, cum lumina
Pare vremea sfântă, aceea numai de vaier

Ce-o aflăm toată viața alături
Supusă prin ea și din ea,
Ca o Apă, ca un Foc, ca un Aer ce nu se mai termină,
Pe când aerul din întâia apă a lumii ieșea...

Sfântul Aer trăiește prin toate
Un mercur putred; apă, aer și foc...
Aortele lor sunt limpezi de moarte
Și trec, toate, prin noi, la un loc...

PUTEREA PUSTIE

Cântă prin cimitire viespile cât mierlele,
Obosite de moarte. Viața lor înfrigurată
De umbră, cheamă galbenul de mercur, tăcerea
Ce se sparge ca o flacără în fața mea...

Nu-mi mai rămâne decât puterea pustie
De a aprinde focul din nou, focul
Focul viespilor-mierlelor, focul lor vânat-auriu
În plin zbor pe cer, în plină toamnă și moarte...

URMA LUCRURILOR

Cum se pierd lucrurile, tăcerea lor părăsită,
Ca un dezastru al urmei prin care au umblat
Ostașii, păstorii și învățații cândva, de demult,
Când aerul era plin de numele oamenilor...

Într-o dimineață, în fața unui om,
S-a spart un meteorit de ceară căzut din cer,
Și nu au mai fost învățați și păstori
Să vină din moartea lucrurilor,

Să explice mulțimii cum se pierd lucrurile
Cum vremea părăsită. Și, de față,
Se aflau aceleași odoare ale vremii și cerului,
Păstorii și învățații erau însă morți...

Uitați-vă în pupilele morților,
Imediat, pe ele apare ceru-nstelat. Apoi, meteoriții
de ceară, căzând pe pământ...

O VECHE LUMINĂ, ACUM URIAȘĂ ÎN NATURĂ

Pe aici, prin această carte, au slujit
Câțiva cardinali. Pe aici, prin această
Carte mi-a trecut viața ca un popor necunoscut
De fluturi mugind în zbor,
Pe aici, prin această carte, se mai vede
O veche lumină, acum
Uriașă în natură...
Pe aici, albinele încă miros vremea florar
În lungi sihăstrie de stins plumb auriu,
Iar sfintele furnici, oarbe, o pipăie,
Pe aici se aude noaptea câte o
Bufniță albă, răcoroasă, întorcându-și ouăle sub ea,
Pe aici râde timpul ca un copil ce se joacă în somn,
Când zboară sitarii prin ruinele toamnei,
Și se aud plângând sub pământ
Izvoarele Nilului...

SFECLA DE ZAHĂR

O cloșcuță de aur. Sub ea puii-i. Îngropată-n pământ,
O potârniche de purpură, golită de zbor
Sfeclă de zahăr. Un neam de pământ
O adoră. Ea nu zboară, de veacuri. Ea e a lor,

Cei ce-i știu somnul mic. Scorbură rară,
Un meteorit-chihlimbar. Lumini căzute-n pământ...
Sfecla de zahăr trăiește-n declinul
Mare al umbrelor. Cât un nume-un mormânt...

CUMPĂNA DULGHERILOR

Ai acestei vremi ce ni s-a dat,
Cumpănind cu moartea azi pământul,
Care e mai jos, și care-nalt,
Cumpăna dulgherilor e legământul

Ce l-am prins în viață și-am uitat
Punem cumpăna cu văzu-al morții-n dimineață,
Însă, clar, acei dulgheri se uită
Cum e sistola acestei cumpeni ca de ceață...

ELEGIA EPISTOLARĂ

Cei ce i-au scris morții n-au primit răspuns...
Au semănat, s-au îngropat în ea mereu,
Și-au așteptat, plângând, să li se-arate
Acelora mai buni, chiar Dumnezeu...

Și n-au primit răspuns. Doar câte-un măr
Cădea în toamnă din privirea lor,
Și literele fumegând ploios
Se așezau pe gura grea a morților...

IERUSALIM

Viața ne e ca a Ierusalimului,
Veche cetate a plângerii noastre pe pământ...
Cade lumina din gurile oamenilor
Când vorbesc. Parcă sfântul mormânt

Și-ar fi umplut suferința. Parcă ea
Ar fi ieșit de sub zare pe zare,
Învățată de moarte, cu artele-i toate,
Din sfintele țări. O iluminare

În care-un mormânt din Ierusalim
Căzut acolo, din mâna lui Dumnezeu
Se aude cum începe prin lume să meargă,
Și popoarele se retrag ca marile valuri pe mări
și li-e greu,

Și cărțile se sinucid în fața mulțimii
Și oamenii spun: „plecăm și venim”,
Și veacul se târâie la picioare ca un leu mortuar
Și viitoarele popoare strigă: „Ierusalim, Ierusalim!”

CEA CARE ARE GENIU

Eu am cunoscut-o pe iubita acestui om care e mort...
Ea venea dintr-o țară necunoscută,
Unde masca mortuară e lumea,
Să se ia în timpul vieții, pe viu...
Ea l-a îmbrăcat în lacrimi,
Înainte ca acesta să moară,
Și i-a spus: „Tu vei fi singurul
Ce îmi va purta masca mea mortuară...”
Eu am cunoscut-o pe iubita acestui om mort,
Și vă spun: Iubita acestui om mort
Are geniu, ca Floarea-Soarelui...

EXECUȚIA POEZIEI

Și-mi duc poemul la desăvârșire
Cum tânărul acela condamnat la moarte,
Ce urlă-n fața armelor, crezând
Că se vor naște alte vieți și arte...

Cincizeci de ani! Și eu mă pun la zid...
Încet, poemul meu sărac și gârbovit
Se-așază-n fața puștii plin de lacrimi
Și strigă în mine cu durere: M-ai lovit!

PĂSĂRILE MIZANTROPE

Aici, pe acest loc, a poposit un stol de păsări
necunoscute,
Acum uriașe în natură, cum ar fi elefanții pe
pământ...
Au mâncat ierburi risipitoare și sfinte, mai mult
adormite,
S-au rugat la Dumnezeu, bătând cu aripile-n vânt,

Apoi, au plecat, cum au venit, rupând râpile,
pădurile,
Când băteau suind, înspre cer, din aripile lor
catarge...
Atunci au lăsat lumină în ochii oamenilor și ai
animalelor...
Aceasta este Omenirea. Dacă o atingi cu mâna,
se sparge...

SCRIPETELE DE CEARĂ

Eu rescriu lumea. Eu mă aflu în ea
Ca un scripete de ceară meteoritică,
Eu exist doar ca Albină a Artei
Ce gândește această ceară.

Deci, laudă acestei simple unelte
Sub formă de cerc și de cer, cu sfântul său
Drum, pe care umbre din mari întunecimi
Și lumini dezastruoase, ca de mercur.

Se înfășoară ca o regală, fastuoasă
Tăcere, așa cum aceea din veacuri,
Ce a spânzurat regi, exilați, popoare,
Imperii și cărți și femeile vechiului Nil....

TURNUL LONDREI

În Turnul Londrei plânge Shakespeare,
Așa cum Londra plânge când o apucă plânsul...
În Turnul Londrei se fabrică pulberea plânsului.
În Turnul Londrei crește azi moartea,
Tânără, blondă, cu Elegia în mâini...

GHEPARDUL

Când fuge, i se arată sub privirile sale timpul,
El este o lumină necunoscută
Pe care oamenii de-abia atuncea o văd...
El este chiar îndepărtarea mergând pe pământ
El se furișează de vreme și este mereu tânăr,
El nu are pui, nu are „lupoaică”, el este o lumină...
De aceea, lanțul acesta de aur i l-am deschis,
Fără să știe de la cine vine,
Și el mi l-a adus în gură, gudurându-se,
L-a așezat în fața casei mele,
După ce l-a purtat o zi la gât,
Apoi, în gura sa tremurând de viață...

FUNERALIILE REGELUI DAVID

Dacă respecti morții, vei avea avere,
Respectul morților este numai noroc...
Funeraliile Regelui David, ca o înviere,
În miezul veacurilor, într-o Alexandria de foc...

Răgușite-se sub litere porumbițele-amare,
Oarbe se surpă-n incendii. Chihlimbarele mor.
Alexandria-n moarte. Regele David o soarbe.
Numai toga sa, la lumina funeraliilor

Din cucută uscată, ca un semn mai profan,
Aur, purpură stinsă. Ceru-ntreg a căzut;
Regele David. Regina sa este Moartea.
Numai moartea-n cetate mai miroase-a sărut...

Unde să-i punem trupul mic de cenușă,
Când Regele sacru, poet de Micsandria,
Stă-n sicriul minuscul, în acea pasăre-n gușă,
Și cântă de moarte că se aprinde Biblioteca din
Alexandria...

Ori pe cărți, ori pe veacuri apuse, ori pe lumină
Și noapte. Ori pe psalmii-i regești...
Cârduri de păsări cu sicriu-n gușa divină
Pleacă toamna de pe aceste tărâmurii lumești...

PLÂNSUL UNIVERSAL

Sunt liniștit ca o lebădă cântând înainte de moarte;
Văzul meu risipit e o înnoptare a lumii,
Cum piramidele Nilului plâng
Dintr-o dată în fața cerului, a planetei, a lumii...

Acesta este plânsul universal;
Câțiva elefanți enorm scorburoși, piramide
din piatră amară
Fugind de pe planetă brusc,
Viața și moartea purtând-o în ei,
într-o singură seară...

DESCOPERIREA NILULUI

Într-o zi, Dumnezeu a apărut pe pământ
Cu Timpul de mână...
Erau doi bătrâni liniștiți, din ochii cărora
Picura Nilul...

De atunci, au învățat corăbiile
Să plutească și Nilul să curgă,
Cărțile sfinte să-și supună
Poarele să râdă în cer,

De atunci, din acea zi,
Tânără, Moartea, care tocmai făcea baie
În lacrimile lor, a învățat
Că au venit pe pământ

Dumnezeu și Timpul, spre a inventa Nilul...

NIAGARA PLÂNGÂND

lui Ermil Rădulescu

Acum, la sfârșit, groapa comună a poezilor
Este goală. Ce să punem în ea?
Spiritul lor ce mai zace pe șesuri prin
Marile orașe, sub formă de flacăra,
Cum ar fi o turmă sihastră de gheparzi arzând și
râzând
În cel mai mare oraș al lumii...
Ei ce au trăit veacul ca pe o
Pubertate a spiritului. Ei, ce au
Fost groapa comună, plângând în ea de tineri.
Ei ce au fost
Nisipul din marile deșerturi. Ei ce au
Fost vâzul mortuar al lumii, Ei ce sunt
Acum, la sfârșitul de veac, Niagara, plângând...

O FEMEIE BOLNAVĂ DE ARTĂ

Te înspăimântă poezia
Ca o tânără femeie bolnavă de artă, căzută pe
stradă,

Pentru că se vede în toate
Sfântul Aer trecând în alt timp;
„Răsăritul și-apusul pe același cer deodată”
Și va veni sfârșitul lumii,
Și sfârșitul poeziei...

TÂNĂRA SERVITOARE

Această carte

Ca o servitoare a lumii

Ne-a inițiat,

Vrând mereu să-și câștige existența;

„Aici, pui supa; aici pui lumea;

Aici, pui moartea...”

– Domnișoară, nu vi se pare că poezia

Este bolnavă?

– Nu, domnule, Poezia a fost

Bunica mea, care m-a crescut...

DACĂ NE-AM ÎNȘELAT ÎN PRIVINȚA POEZIEI

Și dacă furnicile cară pământul
Oarbe, singure, plângând, undeva, încă din vremea
Când se făceau piramidele?
Și dacă albinele cară Aerul umbros, undeva,
Încă sub formă de întunecată miere
De pe vremea când se făcea
Sfântul Aer al Viilor și al Morților?
Și dacă ne-am înșelat în privința poeziei,
Și dacă înalta societate a albinelor și a furnicilor
Este însăși poezia
Într-o zi de lucru?

REFERINȚE CRITICE

ROMÂNIA LITERARĂ, Nr. 37/ 12 sept 1985

Promoția '70

MOLDOVENII (II)

Dirrecția din urmă, a fantezismului cu protecție reflexiv-solemnă se va dovedi fecundă în *Lupoica albă* (1976). În *hainele scumpe-ale mierlei* (1982) și *Puterea lunii* (1985), cărți inegale ca regim și cotă ale expresivității dar unitare prin substanța și maniera exprimării. Imaginația poetului e deosebit de activă în dublu sens; produce, pe de o parte, figuri, în primul rând metafore, cu semnificație în planul ontologic al discursului poetic, ca de pildă a „lupoicei albe” (poezia, desigur) ce trăiește „în scorbura foșnind pe fundul mării” și are „suflet fumuriu de depărtare” iar pe de alta, ordonează prin câteva imagini recurente universul de factură fantezistă al poeziilor; între bibliografie și biografie se instaurează confuzia, sugestivă pentru condiția generală a textelor; apropierea de Emil Botta sau de Radu Stanca pronunțată în legătură cu poeziile lui Muscalu e tot atât de epidermică, în ciuda faptului că poetul însuși îl evocă pe cel dintâi într-un text suav: „Doamnă/ cad în neștire cocorii,/ Se-aud somnabile cărțile în biblioteci, /Domnișoare bătrâne valsează-n/ Ediții iubite, pe veci/ Bizanțul este rătăcitor/ Uneori cântă filosofi bătrâni/ Și păsările vechi își amintesc/ De la Emil Botta sărutări de mâini; fantezismul lui Florin Muscalu, plin de „chihlimbare”, „mierle” (venite de peste ocean, ca și la alți congeneri), „trandafiri” rilkeeni, „cărți” și hieroglif” se conturează în afara eului liric iar nu înlăuntrul lui ca la poetul „Întunecatului aprilie”; dar prin asta nu e mai puțin grăitor ca specie de imaginar poetic.

Voluptății de a visa în culori i se adaugă interesul pentru coerența discursivă a textului, de regulă de dispunere prozodic riguroasă, și plăcerea afectării, poate pentru a compensa absența implicării lirice propriu-zise; poeziile, cu toată risipa de culoare și de artificii tensionale sunt reci, o

răceală de hieroglifă înrouată sau de bijuterie verde; interesante sunt mai cu seamă cele în care această răceală nu e supusă cercetării prin afectare; bunăoară o „rouă hieroglifă”; „Acei ochi verzi, puțin cerești, mai mult uitați.../ Un fel de rouă hieroglifă lăcrimând pe față,/ Umbra întregă dintr-o vorbă-ți stă în păr/ Șoimul mai vânat către dimineață// Într-un polen al ceții. Astfel azi/ Pătrund în veac. Ce tulburări.../ Acei ochi verzi din hieroglife/ Doi vulturi albi, două statui zburând în zări”. Poate că nimic nu lămurește mai bine fantezismul geros și afectat-ironic al poetului decât o „scrisoare deschisă poeziei”: „Aflați, scumpă Doamnă/ Că eu sunt bine, ceea ce vă doresc/ și Dumneavoastră.../ Moara de vânt pe care o aveți/ A trecut la Muzeul Lebedelor./ Ca o râpă de trandafiri/ În preajmă tubercului cartofilor țin răsăritul, /Ceea ce vă doresc și dumneavoastră. Dar în lanul de in, / Plantă scumpă Moldovei, / Am văzut deasupra florilor/ Incinerat-albastru zburând/ Un mic stol de ouă pestrice, / Roua albă din fum... Nu erați dumneavoastră?” „Scrise” la persoana întâi, versurile „trăiesc” la persoana a treia.

Laurențiu Ulici

DIMINEAȚA Nr. 250/ 30 decembrie 1992

Viața literară

CENACLURI LITERARE DIN PROVINCIE

Arta ceaiului? Mi-am zis luându-i din mâini ultimul volum. Să fie vorba aici de o estetică pe care o cultivă Okakura Kazuko? Se știe că adepții lui Zen văd în băutorul de ceai pe cel care se află în căutarea esenței prin meditație, veghe intensă și tăcere activă, contemplativă, asemenea celei oferite de cupa lui Yin hi lui Lao Ti spre a-i încredința Cartea lui Tao (Tao-te King). Arta ceaiului, ne spune, însă, poetul, e soră cu arta moartă, experimentată de o persoană cu numele Elis. Cine este Elis ni se arată într-o altă poezie *Testamentul metaforei*: „Eu, bătrân, pe un scaun de lemn/ sărutându-mă cu fata Elis, sora lui Elis./ Scriu acest testament al metaforei; / Las bunurile mele morale/ Cerul înstelat. Fata Elis. Viața/ În mâna metaforei, a lui Trakl/ Pe această masă umbroasă de lemn”. Este vorba de poetul salzburghez Georg Trakl, născut la 3 februarie 1887 și mort prin sinucidere la 3 noiembrie 1914 pe frontul din Galiția, după bătălia de la Grodek, „poet blestemat”, amant incestuos al sorei sale, autor de puține poezii foarte concentrate, uneori eliptice, străbătute de o tragică neliniște, apărute într-o primă culegere în 1913 și în două volume cu titlul *Sebastian în Traum* postum în 1915. deoarece poetul se și droga se poate spune că arta sa confunda realitatea cu himera, erosul cu poezia și viața cu moartea. Elis era numele sorei lui Trakl, dar ar putea fi și al poeziei, identificată aceasta cu momentele sepulcrale (*Poemul cu nume necunoscut*); „Elis, Stau pe scările marilor clădiri/ Așezat ca în Grecia, cu fața spre cer/ Și dintr-o dată, marele cimitir al Poeziei.../ Mult aș fi vrut ca poemul acesta/ Să-și afle acolo mormântul/ Elis...”

Viața e o trecere ca și imperceptibilă, iubirea e înregistrată numai atunci când e statornică, din poezie

rămân formele mai puțin conținutul, semnificatul, nu semnificatul, zis structuraliștii, operele nu autorii, templele nu cei care le-au ridicat, oracolele auzite cândva în ele (*Natură statică*); „Natură statică-i iubirea.../ Mai mult ajung din ea tiparele/ În care noi trăim și-apoi/ Nemărginirii ne-așezăm, cum marele// Oracol sfânt, nu cel din Delphi/ Ci altul, fără glas, fără pătruns/ Și pe sub care trecem fiecare./ Fără-ntrebare, fără răspuns.../ Acum venim aici la rând, cum veacul/ Tu ce-o să spui? Eu totul, iată-am scris./ Fără-ntrebare, fără de răspuns;/ Elis, Elis, Elis, Elis!...” Tentație a necunoscutului, a misterului, poezia e domeniul miracolului, rezumatul existenței într-un nume, a existenței în memoria ei (*Clepsidra naturii*); „Elis, în păduri urlă mierla pustie/ Lupoaica albă a îngălbenit/ Un covor de aur rusesc sunt doamnele frunze/ Ce ne-au sărutat mâna și au murit...” Se recunosc simbolurile poeziei anterioare a lui Florin Muscalu supuse și ele, cum nu se dă în lături să constate, el însuși, eroziunii timpului, de n-ar fi, cum tot el speră, supuse înprospătării printr-un nou suflu și o receptare generoasă, a încercării vinului învechit dintr-un „pahar cu guri nemuritoare”; „E așezat pe masa noastră-n față/ Trebuie să-l bem noi doi, chiar azi, aici/ Tu – jumătate. Restul eu, /Care e partea morții, care viață?/ Elis! Tu cu paharul meu la gură te ridici...”

Există deci o parte din poezia lui Florin Muscalu rezistentă pe care nu întârziem s-o confirmăm.

Al. Piru

SCÂNTEIA TINERETULUI/ 16 apr. 89
(supliment literar)

* * *

De aceeași vârstă cu Adrian Păunescu, Florin Muscalu a debutat în volum cu cinci ani mai târziu decât el, în 1970, cu volumul *Țara bătrnului fotograf*. I-au urmat acestuia *Lupoanca albă* (1976), *Jurământ pe apa vie* (1977), *În hainele scumpe-ale mierlei* (1982), *Puterea lunii* (1985) și *Viața și vremea* (Cartea Românească, 1987), despre care vom spune un cuvânt.

Cum se putea observa și din volumele anterioare, Florin Muscalu era, cu simboluri din poezia lui Emil Botta, nu doar un fotograf, un simplu înregistrator al spațiului, ci un poet al privirii în căutarea de corespondențe într-un peisaj legendar, aproape mitologic. „Spirit de seară”, cum însuși se numește, el e un „aurar”, protector, ca Hermes Trismegistul, al comorilor hipogeice, făcând să germineze și să răsară din flăcări lanul de grâu sau o coamă de leu. Poetul e doar un leu cântând: „Cântă în bătaia vântului/ O coamă de flori pururi amară.../ Parcă un leu ar dormi cântând/ Și s-ar trezi urlând în primăvară// Din visul aceluia prăpăd.../ Lanul de grâu e galben umbrit/ De gâtul lui rămușor/ Colții-i albaștri au înflorit// Blana i s-a înspicat/ Cum stelele au început să se răcească// O coamă de flori în bătaia galbenă-a vântului;/ Leul cântând sub bolta lui augustă cerească...”

În același limbaj metaforic, poetul e înțeleptul care a găsit piatra filozofală, „un chihlimbar mișcător, de mercur”, „rodul pământului” poezia vorbind despre viață și vreme, noapte și zi, soare și lună. Chihlimbarul, rășina fosilă de culoare galbenă-brună sau roșcată verzuie numită și *rumanii* sau *moldavia* e la Florin Muscalu simbol al arderii și stingerii purtat ca un „polen ceresc” de fluturi uriași adormiți, treziți, mistuiți în soare și recăzuți ca un mei (boabe de rouă) pe pământ, alimentând înălțarea și căderea păsărilor și oamenilor, viața și moartea, dar și „eterna întoarcere”: „Păsări trecute se întorc neașteptat/ Răsăriteană iarnă le despică; / Aripile c-un dor de chihlimbar/ Să moară-n cerul

care le ridică// Paloarea lumii, ce cuvânt sfârșit!/ Copiii care zboară pe pământ/ Tinerii – asceți, îndrăgostiți de vreme, / Bătrânii albi, albind fără mormânt// Și, dincolo de moarte și de viață/ Ei mai trăiesc în fostul chihlimbar. / Așa cum raza răsăritului despică/ Aripele acestor păsări – osuar”.

Trecând peste alte imagini care și în acest volum recheamă embleme ale poeziei lui Emil Botta, (mierla, melcul) semnalăm în *Viața și vremea* tabloul gutuilor atârând din crengi grele ca chihlimbarul, îmbălsămând văzduhul „cu plăceri” și cântând, în loc de Nevermore, galbenul „Nicăieri”, precum și elogiul mămăligii, „o povară de aur așezată în fața unui neam” „Mămăliga, icoană a țăranilor/ Așezată seară de seară/ Lângă inima lor de odoare lumești - /Piatra noastră filosofică rară// Lună a cerurilor românești”...

La al șaselea volum, cultivând mereu prozodia clasică, nesofisticată, Florin Muscalu e un poet pe cale de deplină individualizare, senin meditativ, nostalgic, a cărui voce se cere nu numai încurajată, dar și distinsă.

Al. Piru

LUCEĂFĂRUL Nr. 31/ 2 aug. 1986

MIZA STILULUI

Între cei care au rămas consecvenți (implicit acum „demodați”) îl avem pe Florin Muscalu, ale cărui volume (până acum cinci la număr) oferă fiecare în parte și toate la un loc o imagine revelatorie a ceea ce se purta în poezie acum zece ani și mai bine. Această fidelitate neagă conformismul vizavi de modă în general și, bineînțeles, afirmă și confirmă o opțiune cu motivațiuni mai serioase. E cert că lirica imponderabilelor, a culorilor irizate, a decorațiunilor pe porțelanuri îl exprimă pe de-a-ntregul și în mod constant avantajos. Până și volumul cel mai recent (*Puterea lunii*, apărut anul trecut la *Junimea*), dovedește că poetul nu-și consideră maniera uzată, ba mai mult că se simte chiar în „manierism”; altfel spus, își cunoaște perfect disponibilitățile și posibilitățile convenabile de exprimare. Starea lirică se confundă de regulă cu un elan de rostire frumoasă, cu o sărbătoare a textului pe care autorul, care-și este totodată și „copistul” priceput, nu-l concepe decât migălos caligrafiat, precum inițiala de pe manuscrisele vechi. Sentimentalismul, intimitatea, în genere, sunt marcate de o discreție impusă tocmai de pitorescul și eleganța imaginii care concentrează totul asupra sa. E motivul pentru care orice asperitate a expresiei este imediat vizibilă; „epiderma” textului e mult prea fină, iar machiajul mult prea savant pentru ca stângăciile să treacă neobservate. Când totul e pus la punct, textul are realmente farmec, adică putere de seducție; „Acei ochi verzi, puțin cerești, mai mult uitați.../ Un fel de rouă hieroglifă lăcrimând pe față, / Umbra întregă dintr-o vară-ți stă în păr; / Șoimul mai vânat către dimineață// Într-un polen al cetății, Altfel zis/ Pătrund în veac. Ce tulburări.../ Acei ochi verzi din Hieroglife/ Doi vulturi albi, două statui zburând în zări...” Cum se vede, miza se joacă pe stil, pe o notă livrescă și totodată pe o senzualitate de efect.

Daniel Dimitriu

ASTRA Nr. 2 (173) febr. 1986

PUTEREA EXTAZULUI

„Puterea lunii” (Editura Junimea – 1985) adună între coperti delicate stări de spirit între reverie și revelație. Florin Muscalu, la a cincea sa carte, continuă truda la poemul început cu „Țara bătrânului fotograf” (1970). Nu știi dacă ar fi existat cândva, undeva, dacă există pe undeva un artist cioplitor în aceeași piatră, în aceeași stâncă. Florin Muscalu i-ar fi frate geamăn. Cum va arăta până la urmă discursul în piatră, cum va arăta opera finală e riscant de imaginat. Dar urmele sunt mereu mai adânci, contururile se disting mai tainic. Suflă vânturi și cad furtuni, în lumina fulgerelor alte blocuri de piatră par mai atrăgătoare. Dalta, însă, s-a legat de carnea acestei pietre. Schimbând-o s-ar putea ca sculptorul să-și piardă meșteșugul; vasul s-ar putea să eșueze în muchiile dure ale pietrei noi. Și s-ar putea ca tocmai aici să se afle tot norocul, în dalta care și-a găsit piatra, în această dăruire a pietrei.

„Puterea lunii” este, în fond, puterea extazului: „Să ai coroana ghearelor lăsate/ De pasărea infirmă pe pământ/ Și s-o așezi pe gura liberă/ Să vezi chiar din coroană lăcrimând// Aripile deasupra ta lăsate/ Să ai puterea/ Să le uiți. Puterea lunii e puterea ta. De veci e.../ Și așezat cu fața-n sus, plutind pe mări,/ Să ai puterea timpului ce trece...” Poet de pură fibră romantică, Florin Muscalu înalță deasupra sinelui o întreagă lume de semne, contemplându-le ca pe astre. Marii poeți îi stârnesc umilințe, exorcisme: „Eu când am scris cartea aceasta,/ Am scris-o pe genunchi./ Nu aveam masa de brad/ Încredințată veșniciei./ Am scos o ediție de lux/ Îmbrăcată în pleoapele morții; / Un canar uriaș ce se zărește de pe / Altă planetă,/ Clocind cețuri vineții aurifere,/ Câțiva poeți în jurul lui,/ Ce fac nebunia unei literaturi, / Și eu, la urmă, scriind pe genunchi”. Chihlimbarul, motiv preferat al poetului, împinge imaginile în clar-obscur și este inelul din eresuri care poate stârni lacuri și păduri

fermecate: „Cerul, chihlimbarul cu stele în care trăiesc,/ Are o lumină sacră și trecută”. Extazul, însă, nu împinge în afara timpului. El înregistrează prin perdele de reverii petrecerea clipelor, eroziunile. Și are, poate paradoxal, o acută sensibilitate în fața regenerărilor: „Alte femei vin la puterea frumuseții.../ Cele ce-au fost ca lebedele negre pleacă,/ Pe sub aripi li se mai vede luna/ Și tinerețea, care le apleacă...”

În puterea selenară a extazului adie romanțe dulci, în care vorba se înlăcrimează fără a emoționa. Eclipsa se vede cu ochiul liber. Dar cețurile odată împrăștiate readuc jocurile extazului: „Gălbenuș-chihlimbar ascuns într-un Ou,/ O avere de varuri, o avere târzie...”. Poetul este din nou în preajma pietrei prețioase.

Ermil Rădulescu

UN POET AL VIZIUNILOR FANTASTE

Scoborător parcă din îndepărtatele amurguri ale unei insule necunoscute, Florin Muscalu este un poet al stărilor lirice intense, trăindu-și cu fervoare sentimentele și visele, un creator a cărui ținută artistică, sprijinită de o tehnică modernă, e lipsită de rigiditate și convenționalism. Formele de cristalizare sunt viziunile fantastice. Rod al unui imaginații mereu active dar și al unei sensibilități vii, aceste viziuni, vădind o dezinvoltură remarcabilă, ancorează cel mai adesea în bizar. Construcții derutante, ele sunt mărturia faptului că în lumea poetului se derulează parcă lucruri numai de el văzute, cu un sens ascuns. Ca în atâtea alte cazuri, și aici bizarul e însă numai o formulă utilizată pentru mai subtila punere în pagină a realității și pentru demitizare. Altfel, poemele închid în ele îndoieli și semne de întrebare, zbateri și tulburări sufletești, iar sintaxa, urmând frământarea interioară, este contorsionată, răsucită. Citindu-l pe Florin Muscalu, simți în jur „umbra” celui ce a scris „Întunecatul April”. Apropierea, care s-a mai făcut, are în vedere nu atât figurația, cât tonalitatea discursului poetic și atitudinea lirică, un anume cult al ceremonialului cu o regie savantă. Versurile, de tonalitate solemnă, dezvăluie gesturi galante, neînțelese, ritualuri obscure.

Transfigurată de un ochi fantast și căpătând cele mai neașteptate chipuri, realitatea se constituie la Florin Muscalu într-un univers imaginar perfect coerent. În tabloul de elemente al acestei poezii întâlnim motive lirice cunoscute (al privighetorii, al melcului, al chihlimbarului, al porumbelului, al florii-soarelui etc.), într-o tratare nouă, în centrul cărții aflându-se cel al mierlei, care aici este transpus într-o metaforă-simbol de factură neoromantică. Străbatem astfel un teritoriu fascinant, de plăcute surprize, la capătul căruia sentimentul aventurii intelectuale e reconfortant. Nu lipsesc imaginile monumentale și nici teribilismele cvasi-suprarea-

liste („Vecinul trage din fantezie,/ Cu pușca de aer comprimat în tine, / Mergi prin piața publică/ Și îți cade de la balcon frumusețea unei femei în cap, // Te îndrăgostești, la o vârstă limpede/ Și râd adolescenți clăpăugi, / Vorbești pur și simplu și... *Ea cu ghetetele verzi*). Dincolo însă de „extravaganța” modalității în sine, versurile nu sunt mai puțin lirice, dimpotrivă, ele ascund o remarcabilă tensiune și combustie sufletească, asociate cu o tristețe abia mascată. În plan afectiv, de altfel, textele în totalitatea lor impun imaginea unui poet al sentimentelor grave. Cele mai multe din piese stau sub semnul diafanului, tratarea ideii fiind delicată, cum se întâmplă în *Jugul privighetorii*, suavă distilare lirică a generozității: „Îți dăruiesc fumul din raza/ Unui fir de păr/ Seamănă cu aburul ce iese/ Din gura privighetorilor iarna/ Îți dăruiesc zăpada acelei lacrimi/ Prin care ți-ai văzut răsăritul...” În aceeași categorie se încadrează și un *Bocet idilic*, mărturie în care, pe un ton confesiv și în versuri de o mare limpezime, descoperim un fervent iubitor al naturii: „Nuci și castani/ Proștii mei dragi leviathani/ Voi trăiți mai multe/ Sute albastre de ani.../ Vin în fața coroanelor voastre/ Și mă înclin la curțile pădurii/ În hainele scumpe-ale mierlei/ Însingurat de cântecul literaturii...” Din când în când, totuși, peste poemele acestea plutește aburul melancoliei, după cum poetul însuși o spune într-un *Autoportret*, reprezentare de icoană bizantină în care se pictează „cu dragoste și ură”.

Două sunt formulele poetice la care apelează Fl. Muscalu: poemele-portrete și confesiunile de tendință meditativă. Dezvoltându-se pe un fundal fabulistic, poeziile din prima categorie (*Înstelarea*, *Craniul visător*, *Trifoiul florii de liliac* etc) emană fiecare de la câte o imagine-nucleu șocantă, generatoare de lirism și se organizează într-un mic muzeu bizar. Confesiunile-meditații, bucăți de fină cernere a gândului, dezvăluie un fond alertat de felurite urgențe. Pentru acest poet „însingurat de cântecul literaturii”, un lait-motiv se dovedește problema creatorului și a creației, numeroase versuri nefiind decât răsfârângeri ale acesteia în conștiința lui și tot atâtea ferestre care ne permit să-i

cunoaștem orizontul estetic. Din generoasa risipă de texte pe această temă, se desprinde *Lamentația spre Lupoaica albă* în care se reia un mai vechi simbol, de astă dată spre a exprima statornicia credinței în artă. Citabilă este, în același context, și poema *La masa de scris*, o dureros de sinceră transcriere modernă a condiției poetului contemporan și a dramaticei sale încleștări în actul creației. Asemenea poezii și altele încă (cea de tonalitate barbiană, *Regina bălții*, spre exemplu) ne determină să regretăm contrastul pe care-l conturează în noua recoltă de poezie a acestui iubitor al viziunilor fantastice unele alcătuiri lipsite de har (*Copilul Flamingo*, *Piatra filozofală*) în care, cochetându-se prea mult cu conceptele, fiorul liric se diminuează și versurile plutesc în abstracțiuni. Dincolo de aceasta, însă, volumul „În hainele scumpe-ale mierlei” arată că, încet dar sigur, Florin Muscalu își configurează un profil distinct între poeții contemporani.

Enache Puiu

CONTEMPORANUL Nr. 37/ 13 sept. 1985

GRAVITATEA DISCURSULUI LIRIC

Descins din *Țara bătrânului fotograf* (1970), alături la drum cu *Lupoaica albă* (1978), „când bufnițele verzi au ochii lirei” și, nu altfel decât îmbrăcat *În hainele scumpe-ale mierlei* (1982), aflat dintotdeauna sub *Puterea lunii*, Florin Muscalu este o prezență poetică distinctă în peisajul liric contemporan și unul dintre aceia care fac puterea generației '60.

Unitară tematic și stilistic, de parcă am avea în față o singură carte compusă din aproape două sute de texte, poezia sa se organizează pe câteva obsesii fundamentale într-un discurs liric grav întemeiat. Nervatura tematică este cea care dă impresia unui organism concentrat, puținătate temelor vorbind de la sine despre fecunditatea intensității. Obsesiile metamorfozate în zece-douăsprezece teme fixează eul liric în diferite ipostaze printr-o dinamică permanentă a semnelor de la pozitiv la negativ, de la ceva la altceva (conținutistic vorbind), de la semnificant la semnat. Acest „joc” al semnelor desemnat printr-o mișcare continuă a reprezentărilor, dublată de alta a gesturilor de limbaj (mișcare creatoare de tensiune interioară) se realizează prin reluări, adăugiri și nuanțări, prin evaluări aurărești, ca principală notă specifică liricii sale.

În *Puterea lunii* (Editura „Junimea”), volumul aflat în discuție, Florin Muscalu – fără să reia texte și fără să cadă în manierism - ajunge la o sinteză a principalelor teme propuse în volumele anterioare; poezia și spiritul, poetul și umanitatea, atotputernicia dragostei, patria de dor, nostalgia obârșii și a copilăriei, provincia ca loc de contemplare și creație, lărgind cu puțin registrul tematic și, mai ales, rafinându-și mijloacele poetice.

Timpul, umanitatea se află sub semnul autoritar al dragostei. Spune poetul: „Toate-s sub zodia lor/ Aurită de nevăzare...” Încrederea în poezie; „Botgros, această fiară/ Care, în fața mulțimii, doar cântă și zboară., cânta o

primăvară(umplea lumea țării cu flori,/ chema viața din nori/ Botgros. Dorul de oamenii pământului apare într-o evocare nostalgic-luminoasă. „Și, liniștit, așa cum l-am știut,/ Și-n moarte ară cu un plug stingher/ Acest țăran de care-mi este dor/ Și trage răsăritul razelor pe cer...”. Resimțind „fascinația mierlei”, obsedat de geneze, apăsător de „lumina care devoră”, poetul atinge starea extatică; „Mi te-arăt ferice, lumină-n dezastru”.

O fibră neliniștită, cu zvâcniri dramatice, o singurătate demiurgică (= poetică) grea, tăiată dureros de multele întrebări pe care și le pune creatorul. Un teritoriu în care mierla uriașă, canarul uriaș, stolul de cocori, Flamingo, tânăra pasăre, prepelițele, șarpele, porumbeii sălbatici, șoimul, vulturii, melcii poartă, pe rând, semnele unui univers spiritualizat concentrat în metafora chihlimbarului ca o esențializare a ceea ce este spirit sau aspirație spre spirit. Tot așa cum mierla se substituie constant păsării-lyră. „Arta mea este mierla/ Care s-a întunecat” vorbind despre același text „cântecul mierlei pentru chihlimbare”.

Interogativ, participativ gesticulând larg, urieșesc, cosmic, când poetic, mai adesea reținut, cenzurându-se atent până la esențializarea desenului și a culorii, poetul se află creatorul unui univers bătut de aripe și zboruri, în care nu o dată regnurile se întrepătrund, își schimbă semnele, până la constituirea unui teritoriu liric de neconfundat.

Mircea Dinutz

CONVORBIRI LITERARE Nr. 1198/ 6 iun. 1986

FLORIN MUSCALU

„Puterea lunii”

La al cincilea volum al său, *Puterea lunii* (Junimea, 1985), Florin Muscalu se arată tot mai preocupat de sensurile poeziei, de forțele cu care este înzestrată și de capacitatea ei de simbolizare, a destinului uman. A fi poet înseamnă, în poezia care intitulează volumul, să ai puterea chihlimbarului nocturn (luna) de a înălța apele spre cer, să porți în tine coroana ghearelor lăsate de un albatros baudelairean, infirm pe pământ, să vezi lăcrimând aripile lui lăsate deasupra ta și, plutind cu fața-n sus pe mări, să ai „puterea timpului ce trece”. În poezie este deci o dorință de elevație, de transcendere a timpului și spațiului, de o seninătate care te face să uiți de pasiunile inferioare.

În volumul precedent, ca vrednic urmaș al marelui Emil Botta, Florin Muscalu apărea *În hainele scumpe ale mierlei*, investit sumbru. Și de data aceasta, ucenicul lui Hamlet, poetul are un ecuson á merlettes, e din cavalerii fascinați de mierla ce-și poartă pe aripi capul cântând „ca un cutremur de pământ”, incinerată la trecerea mileniului sau prefăcută în „chihlimbar postum”. Există însă și o altă metamorfoză, aceea care duce la identificarea poetului cu poezia, a mierlei albe (merle blanc, om sau lucru fără contur), cu mierla neagră (distinctă). „Arta mea, zice de aceea Florin Muscalu, este mierla/ Care s-a întunecat”. În totul interesantă este viziunea unei corăbii cu schelete de flamingo, păsări călătoare „vuind ca o mierlă uriașă” în zbor peste Marea Neagră cu pânze orbitor de albe, pe catargele căreia stau stoluri de canari cât vulturii, vas fantomă al poeziei. Canarul ca simbol al cântecului, al poeziei, apare și în altă parte, în dimensiuni cosmice; „Un canar uriaș ce se zărește de pe /Altă planetă/ Clocind cețuri vineții-aurifere...”. Întâlnim și un flamingo, ieșind din ochii înnoptați

fericit în vis, ros de lumină și evoluând el însuși într-un fum de rouă, un cariu prin cosmos, violet. Cât despre vulturi, ei sunt părul unei femei/ vulturi albi străvezii, cât viespile”, imagine concettistă, ori, în ochii verzi, „două statui zburând în zări...”

Păsările figurează în poezie ideea de zbor, de înălțime, de ridicare din contingent, de nostalgie a altor zări. „Am văzut, zice poetul, două păsări necunoscute/ Veacurile sărutând”. Păsările reprezintă în cel mai înalt grad sufletul, anima; „Când într-o zi mi se-ndoaie scorbura în trup/ Ceva sfâșietor înspre pământ se lasă;/ Un cârd de păsări cât albinele/ Plutește alb,/ afară vrea să iasă”. Femeile tinere parcă dorm „în cuibul cămărițelor brumate”, „cele ce-au fost, ca lebedele negre pleacă”. Porumbeii sălbatici, turturelele, simbolizează cărțile, substanța lor volatilă, capabilă de zbor. Prigoriile, păsări strălucitoare, fac, înălțându-se, arhitectura aerului, înfloresc, coborând pajiștile. „Pitpalacul bate coasa lumii vara”, frumos, dar poezia începe să se metamorfozeze ca și atunci când profesoare de franceză care „calcă pe ouă de prepeliță prin oraș” e legată de cer de micile rândunele... Iată și un portret al pupezei; „Jumătate de coroană, purtată trufaș prin melancolie.../ Regina zboară, dar nu cântă”. Ceva mai greu descifrabil e simbolul păsării botgros: „Botgros cânta în primăvară/ Uplea lumea țării cu flori,/ Chema viața din nori/ Botgros. Lumină amară...// O mică, suavă catedrală în zbor/ Pâlpâie, totdeauna, involuntară./ Botgros, această fiară/ care, în fața mulțimii, doar cântă și zboară”. Să fie o aluzie la poetul declamator, pasager? E în orice caz altfel decât Florin Muscalu, poet interiorizat, metafizic, unul din bunii noștri poeți de azi.

Al. Piru

Honolulu, 30.11.1969

Dragul meu Florin Muscalu, mi-a făcut o *deosebită* plăcere să primesc scrisoarea din 21 curent și între timp sper c-ai și primit cele 2 plicuri mari, avion-recomandat, în care ți-am trimis câteva reviste, broșuri și „Poeziile poetului pribeag”, carte pe care o imaginam (firește și nu chiar în condițiile și regiunea unde a apărut...) încă de la sfârșitul anilor 30, ca pe un „mezzo del camin” în drumul meu. *Zorile* au fost poesiile poetului tânăr, *amiaza* ar fi urmat să fie poemele poetului matur, dar istoria s-a amestecat și-a schimbat viața mea în ultimul cuvânt, iar *seara* urmează să fie poemele poetului bătrân, cam prin 1985 – dacă viața (sau apusul ei) nu ar griji să facă cine știe ce surpriză în existența mea plină-vârf de ele. Între aceste 3 etape, au fost și vor mai fi alte cărți de poeme în română, germană, portugheză și spaniolă, risipite în timp și geografii. Plus cele de eseuri. Ce mai am la-demână, am să-ți trimit cu încetul, dat fiind că deseori așa- zisa căsuță a poștei merge cu opintiri ciudate.

Poemele trimise au fost o mare încântare și dacă accepți o (simplă) sugestie de la un mai bătrân meseriaș în ale versului, caută mereu să fugi – în goana mare – de ușurință, spre a nu cădea în manierism. Ești un poet – asta e important! Te-am citit cu aceeași încordată atenție cu care la „Universul Literar” – prin 40 – îi citeam pe cei care u ieșit din coloana mea „Cântece noi”: Doinaș, Ioanichie Olteanu, Alexandru Lungu și câți alții (!!) au trecut pe-acolo și nu regret. Azi, pe cât văd, poezia cu *p* mare s-a refugiat la „poșta redacției” și am scos din ea în traducere spaniolă (din „România literară nr. 8) 10 poeți pe care am să-i prezint într-o pagină din America de Sud; sunt cei ce au știut – poate fără să vrea – să ștergă marea pată rușinoasă și tragică a celor cu „hee-ruppp”, care încă își curăță, pe ascuns, muștiucurile, ca să sufle iar imnurile de ieri...

D-ta și ei aveți o răspundere pe care desigur că n-o subestimați și pentru asta – de aici – te felicit cu o mână caldă.

Scrie-mi, când poți, de d-ta; cum ai ajuns la poezie, la limpezimea ei după atâta smârc; ce citești și gândești și m-aș bucura să mai primesc uneori reviste în care scrii. Ține-mă la curent, te urmăresc! Dacă vei fi citit antologia de avant-gardă a lui Sașa Pană, desigur că îți vei da seama cât a *căzut* și cum a *dispărut* poezia acolo, precum curajos scria Nicolae Manolescu. De aceea întâlnirea cu d-ta e atât de reconfortantă!

De când stai la Focșani? Prin 1935-40, locuia și scria acolo poetul Pavel Nedelcu (a scos revista *13* la care am scris des), un rar poet al provinciei, care nu se poate să nu fi cunoscut pe unchiul unui alt bătrân fotograf. Mai trăiește? Mai scrie? Gândul meu îl urmărește des. Sunt dialoguri în noapte și tăcere, care au mult mai mare tâlc și greutate decât orice *convorbire*. N-am fost niciodată la Focșani, dar de Pavel Nedelcu mă leagă o strânsă prețuire. Dacă (!!) mai trăiește acolo, caută-l! Și spune-i, te rog...

Aici e o dimineață radioasă de tropic. De pe terasa pe care scriu se vede – nu prea departe – Pacificul albastru; câțiva palmieri flutură pene mari verzi de foi și d-tale îți întinde amândouă mâinile, cu toată dragostea,

Prieten adevărat, **Ștefan Baci**

VIAȚA ROMÂNEASCĂ, martie 1988

ȘCOALA MELANCOLIEI

E aproape un miracol că, în plină și meritată euforie post-modernistă, să descoperi un autor și o carte ce ignoră, nu numai dintr-un instinct de conservare, o întregă tehnică a poeziei de ultimă oră, dacă, într-adevăr, există așa ceva. În acest caz volumul lui Florin Muscalu, pentru că de un autor e vorba, intitulat cu o modestie de zile mari *Viața și vremea* (Editura Cartea Românească, 1987) pare un act insolit. E, totuși, dezarmant să simți o încredere infinită în savantele orchestrații, în imaginile căutat hieratice, în fine, într-o euritmie sieși suficientă, pe cât de elaborată, pe atât de specială.

Încerc să înțeleg motivele pentru care autorul se încrede, cu falsă nevinovăție, în toate aceste rigori, să zicem, ale prozodiei clasiciste și le găsesc absolut întemeiate. Faptul nu ține de nici o prejudecată, cât de o raportare precisă la propria personalitate, al un anumit exces emoțional, abia temperat de ironie și nu în ultimul rând la un anumit mod de a înțelege actul poetic. Așa se face că, această onestitate în a recunoaște posibilitățile sale de expresie dar și o identitate specifică, îl face pe Florin Muscalu un autor la fel de interesant ca oricare altul, indiferent de opțiunile sale.

Important e că inefabilul se produce cu acea simplitate ce uimește întotdeauna și, ceea ce părea la început un fel de retractilitate a poetului în fața oricărei forme de exces, capătă, pe nesimțite, o motivație.

Impresia imediată, după lectura volumului amintit, este de grație pasageră și de diafanizare barochistă, un fel de fragilitate existențială ce ascunde în loc să deconspire eventuala existență comună a poetului, aflat mereu în transă serafică. Cum s-ar spune, lecțiile bine învățate de la vechea și savanta Școală a melancoliei prind cât se poate de bine în acest caz, tocmai printr-un fel de devitalizare biografică, prin fragment și miniatură fastuoasă; tonul eliptic, uneori ocult și

acea lapidaritate stilistică, esențializând motivul, dau un farmec anume acestei poezii.

Prețiozitatea nu este câtuși de puțin ascunsă, pentru că ea se substituie unei întregi strategii a livrescului; în acest caz, convenția manieristă contează și nu efectul imediat, altfel spus, construcția interesează și nu elaborarea ca atare.

În mod firesc, acea „boare a filosofiei” ca model inițiativ, medievist, precum și afectarea stilistică trimit, imediat, cu gândul la tulburătorul Emil Botta, probabil modelul de referință al autorului. „Noi astfel am sta sub același argint/ Iarăși adus pe pământ/ De acele mierle venite cântând,/ Înapoi, din mormânt...” (Mierla greacă). Sau: „Un câmp de lumânări aprinse/ Ca floarea rapiței subțire,/ În mijlocul aceluia fluviu,/ Tu Frumusețe (și Dezamăgire!)/ Spirit de seară, vechi de aurar,/ Ca aburul acela pământiu/ Ce mi se vede uneori pe față/ Ca și acum, când scriu.” (Corola). Și din nou: „Cine va trage săgeata,/ Cavaler al Timpului, Unul,/ Tânăr îngropat între păsări și Arte,/ Spre marele Vultur – Păunul?” (Săgetătorul).

Cum ușor se poate vedea din exemplele citate mai sus, dexteritatea euforică, simțul proporțiilor ritmice, fluența combinatorie și, firește, acea acuratețe dau măsura întregă a acestei poezii. În plus, un fel de a fi vetust, demodat, cu o notă de vag și criptic cum se întâlnește din ce în ce mai rar în poezia mai tinerilor săi confrăți, asigură un regim de mister poetic bine temperat: „Murind cândva, voi fi alături de împărații lumii/ De caii lor albi, răsăriteni,/ De cățelele sălbatic imperiale/ Ce îi înconjurau la trecerea veacului.../ Voi fi purtat ca un polen/ Pe aripile mierlelor albe;/ Astfel culorile lor mă vor însuși./ Cari negri, vânător răsăriteni/ Prepelicare, cățelele imperiale;/ Trecerea veacului, peste încă un veac/ Primăvara, pe aripile mierlelor albe...” (Mierlele albe). Sau: „Îmi este dor de poezia săracă,/ De poezia ce trăiește pe lângă acei/ Oameni pe care/ Îi doare singurătatea ei/ E un fel de rană-a poezilor/ Poezia, săraca și buna.../ Dacă vă uitați la inima ei,/ Ea ține pe cer soarele și luna.” (Poezia săracă)

Spiritul de toleranță al poetului și un fel de seninătate benefică se simte mai pretutindeni; de aici și acel extaz euritmîc, cu fine indeterminări și un întreg ceremonial, ce conferă celor mai multe poeme din „Viața și vremea” o perfecțiune „retro”, între afectare și stilizare excesivă a poeticului, mereu de redescoperit, chiar și atunci când dezarmează prin modestie.

Vasile Petre Fati

CRONICA Nr. 1372/ 15-31.08.1993

Aprecieri critice (selectiv)

„În sala de arme florală a tânărului poet Florin Muscalu, atârnă pe pereți portretele lui Matei Caragiale, Ion Barbu și Emil Botta. Teritoriul liric al cavalerului Blândeii Figuri („Lupoanca albă”) se întinde peste Balcani, spre Bizanț. Între cantilenă și baladă, versurile funambulesc lacrimale (...) își creează o mică mitologie proprie, în care ironia își desface din candoare simbolurile; șarpele floarea, păsarea (păunul), melcul, lira, poetul călăreț. De fapt, Florin Muscalu se integrează fantazismului nostru modern, ale cărui stele fixe, sunt, în afară de autorul *Întunecatului aprilie*, Radu Stanca, Dimitrie Stelaru, C. Tonegaru, Leonid Dimov și Emil Brumaru. Estetica sa e un pan-lirism (...) răsfrânt în ungherele cosmosului mic”.

I. Negoiteșcu

„ (...) morfologia acestei cărți, între filele căreia se poate distinge un poet cultivat, grațios, până la efeminare, care stăpânește îndemânatic efectele... În *hainele scumpe-ale mierlei* e o carte de vizită care impune, care consacră, lucru foarte important dacă ne gândim la dificila competiție din poezia de azi”.

Daniel Dimitriu

„(...) Florin Muscalu are un univers al său, subliniat și în acest al patrulea volum, și a avea un univers al tău, în poezie, nu e, desigur, puțin lucru”.

Constantin Pricop

„Așadar, melancolia e consecință a neliniștii provocate de moarte, văzută acum nu ca un recviem ci ca o explozie de

chihlimbare, superbă metaforă pentru mierle, strămutate din regnul animal în cel mineral.

Florin Muscalu e un poet autentic, de reale însușiri, de la care mai sunt, desigur, și alte lucruri de așteptat”.

Al. Piru

„Pe un plan mult mai firesc are loc apropierea lui Florin Muscalu de ginta poezilor frăgezimii, plasați ca și el sub aceeași înaltă protecție, unul dintre aceștia fiind Adrian Popescu (...). Unde începe poetul moldovean să-și delimiteze un teritoriu al său e în impregnarea delicatului cu o seamă de indicații ale necunoscutului, gravității și existențialului, ale increatului făcut sensibil ca în frumosul poem cu care se încheie volumul, „La Delphi”.

Cornel Regman

„Florin Muscalu (...) un neoparnasian, asemănător cu Dimov, în descendența lui Mateiu Caragiale, Ion Barbu și Emil Botta”.

Ion Rotaru

„Vocația de poet a lui Florin Muscalu este incontestabilă”.

Dorina Grăsoiu

FOTOGRAFII

Florin Muscalu cu Mihai Cimpoi și Al. Husar

Cu Al Piru

Cu Constantin Ciopraga și Al Husar

CUPRINS

<i>Jugul privighetorilor</i> , prefață de Alex Ștefănescu....	5
<i>Ca o frază din Hugo</i>	11

ȚARA BĂTRÂNULUI FOTOGRAF

Neîmpăcatele ape.....	15
Braconaj.....	16
Luna.....	17
Bal-mascat.....	18
Poemă pentru o singură noapte.....	19
Elegie pentru melci.....	20
Elegie pentru elegie.....	21
Elegie imaginară.....	22
Câinele de vânătoare.....	23
Elegie din țara bătrânului fotograf.....	24
Dans.....	25
Țara bătrânului fotograf.....	26

LUPOAICA ALBĂ

I pac.....	29
Pasărea.....	30
Orbitoarea vale.....	31
Citește.....	32
Clavecine scorhuri.....	33
Cântau ce-aveau scris.....	34
Cu mâinile la ochi.....	35
Semn.....	36
Serbări.....	37
Trei păsări albe.....	38
Purtându-și steaua.....	39
Cu ce stindard.....	40
La poduri dalbe.....	41
În amintirea Țării bătrânului fotograf.....	42

Ediții iubite.....	43
În vârful picioarelor.....	44
Elegia semnului din chihlimbar.....	45
Bună seara.....	46
Lupoaica albă.....	47

ÎN HAINELE SCUMPE-ALE MIERLEI

Egiptologul mierlei.....	51
Un copil fericit.....	52
Înstelarea.....	53
Privighetoarea cărților.....	54
În inima câmpului, la asfințit.....	55
Craniul visător.....	56
Trifoiul florii de liliac.....	57
Chihlimbarul.....	58
Porumbelul sălbatic.....	59
Caii din parc.....	60
Cât citim.....	61
Copilul Flamingo.....	62
Inscripție necunoscută.....	63
Înflorire.....	64
Bibliofil.....	65
La masa de scris.....	66
13 august.....	67
Ea, cu ghetetele verzi.....	68
Lanul rapiței.....	69
Regina bălții.....	70
Elegia marelui auz.....	72
Autoportret.....	74
Poem isoscel.....	76
Floarea-soarelui.....	77
Cerând grâu și rouă.....	79
Bocet idilic.....	80
Jugul privighetorii.....	82

Chihlimbarul de-aripi.....	83
Clavecine scorburi.....	84
Constanța.....	85
Lamentație spre Lupoica albă.....	86
Celesta Moldovă.....	87
Păunii.....	88
Călători.....	89
Singurătate.....	90
Piatra filosofală.....	91
Marele șantier.....	92
Melancolia din vară.....	93
Chihlimbarele negre.....	94
Valea prigoiiilor.....	95
Imaginația păsărilor.....	96

PUTEREA LUNII

Scrisoare deschisă poeziei.....	99
Inima aflată în oameni.....	100
Canar.....	101
Trimite o scrisoare.....	102
Cariul.....	103
Botgros.....	104
Zile și nopți de petrecere.....	105
Argintărița.....	107
Fecioară.....	108
Umbră și sceptru.....	109
O prepeliță și un șarpe.....	110
Coasa de mărgăritar.....	111
Plugari.....	112
Vânățul trandafir.....	113
Ucenicul lui Hamlet.....	114
Moșie.....	115
Coroana boreală.....	116
O avere de varuri.....	117

Incinerată de vis.....	118
Stofa cea dulce.....	119
Scumpe peisaje.....	120
Căderea meiului.....	121
Două păsări.....	122
Atingerea cercului.....	123
Leoaică și leu.....	124
Turla de arte.....	125
O renaștere.....	126
Roua hieroglifă.....	127
Pasărea putredă.....	128
Pomul lăudat.....	129
Tipografia melcilor.....	130
O familie părăsită de stele.....	131
Potcovarul de păsări.....	132
Cârdul feciorelnic.....	133
Chihlimbarul postum.....	134
Profesoara de franceză.....	135
Jumătate de coroană.....	136
Poet.....	137
Puterea lunii.....	138
Corabia postumă.....	139

VIAȚA ȘI VREMEA

Leul cântând.....	143
Rodul pământului.....	144
Plânsul Prințului Ioan.....	145
Hieroglifa.....	146
Perfecțiunea de vară.....	147
Viața albinelor.....	148
Alba coală.....	149
Rugina întâmplătoare.....	150
Înmormântarea lui Ștefan cel Mare.....	151
Serafic și erudit.....	152

La o mie de ani, floarea-soarelui.....	153
Poezia săracă.....	154
*** (Nimeni nu mai acoperă...)	155
Fotografiile iubitei lui Emil Rebreanu.....	156
Fumul de pe vulturi.....	157
Sărutul.....	158
Cerul lacom de astre.....	159
Perpetuum mobile.....	160
Puicile rapitei.....	161
Poetul de la poalele Vezuviului.....	162
Sticlarii din Murano.....	163
Cărți.....	164
Urnă.....	165
Întunecare.....	166
Mierlele albe.....	167
Mămăliga.....	168
Roua ce nu cade.....	169
Creșterea crinilor.....	170
Poem.....	171
Refacerea cerului.....	172
*** (Broasca țestoasă...)	173
Domnișoara Letrina.....	174
Încă tânăr.....	175
Cu viețile în viață.....	176
Țigarii.....	177
Mierla greacă.....	178
Gheara de leu.....	179
Sub cerul înstelat.....	180
Așezare a veacului.....	182
Semnele toamnei.....	183
Studentul lui Galileo.....	185
Priviri.....	186
Ionășeni.....	188
Corola.....	189

El întunecă marele vers.....	190
Castelul de mac.....	191
Tablou.....	193
Hainele morților.....	194
Ivirea porumbeților de cleștar.....	195
Săgetătorul.....	196
În purpura vremii.....	197
Când ne ascultă frunzele de cer.....	198
O întâmplare de demult.....	199
Ceara de la Suceava.....	200
O vineție podoabă.....	201
La Delphi.....	202

ARTA CEAIULUI

Nașterea poeziei.....	205
Arta ceaiului.....	206
Testamentul metaforei.....	207
Poemul cu nume necunoscut.....	208
Arta leilor.....	209
O istorie de raze.....	210
Elegia ceții postume.....	211
Natură statică.....	213
O ceșcuță de porțelan.....	214
Bula de aur.....	215
Sub arte.....	216
Clepsidra naturii.....	217
Pe sub imperiile vechi ale apelor.....	218
Romanță metafizică.....	219
Așezarea uitării.....	221
Adâncimea surâsului.....	222
Satele-n stele.....	223
Amintirea unei mari iubiri.....	224
Versul bogat.....	225
Vizită la crescătoria de stele.....	226

Micul Sisif.....	227
Cântecul câinelui.....	228
Viața și vremea.....	229
Litera aurită.....	230
Aorta fluviului.....	231
Călăuza amurgului.....	232
Masa poetului Eugen Jebeleanu.....	233
Băiatul care cântă la pian englezește.....	234
Cartea lumii.....	235
Mausoleul fluturilor.....	236
Pata cerească de fum.....	237
Două, trei drahme, acolo... ..	238
Zborul spartan.....	239
Înțelepciune și arte.....	241
Cheagul de rouă.....	242
Vâslaș al Nilului.....	243
Meteoritul hieroglif.....	245
Plânsul sculptorilor.....	246
Elegia pictorului ceresc.....	248
Ogarul de curse.....	250
*** (Mai mulți trandafiri...)	251
Învățăturile lui Shakespeare.....	252
Helga.....	253
Bibliofilia verii.....	254
Scara Hamlet.....	255
Auzu-nserării.....	256
Firul de cimbri.....	257
Piramidă în șir indian.....	259
Gândirea stelelor.....	261
Coama de vultur.....	262
Clepsidra neterminată.....	263
Fântână în Bărăgan.....	264
Însorita umbră.....	265
Castelul flamand.....	266

Elegia punerii întrebării.....	267
Poemul Kilimanjaro.....	269

SFÂNTUL AER ȘI PRIETENII SĂI

Ave, Maria!.....	273
Elegia Kalendelor.....	276
Un calvar de lumină spre Ierusalim.....	277
Sfântul Aer și prietenii săi.....	278
Puterea pustie.....	279
Urma lucrurilor.....	280
O veche lumină, acum uriașă în natură.....	281
Sfecla de zahăr.....	282
Cumpăna dulgherilor.....	283
Elegia epistolară.....	284
Ierusalim.....	285
Cea care are geniu.....	286
Execuția poeziei.....	287
Păsările mizantropice.....	288
Scripetele de ceară.....	289
Turnul Londrei.....	290
Ghepardul.....	291
Funeraliile Regelui David.....	292
Plânsul universal.....	293
Descoperirea Nilului.....	294
Niagara plângând.....	295
O femeie bolnavă de artă.....	296
Tânăra servitoare.....	297
Dacă ne-am înșelat în privința poeziei.....	298
<i>Referințe critice.....</i>	299
<i>Fotografii.....</i>	325

